

hľadanie hodnot / searching for values

divadelná

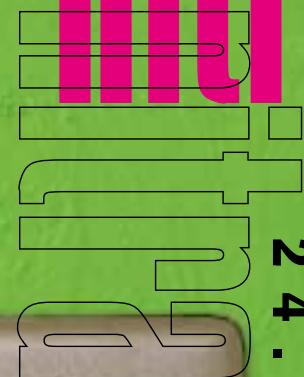
medzinárodný
divadelný
festival

international
theatre
festival

slovakia

nitra

24.

- 29. - september

2004

**Divadelná Nitra 2004 sa koná pod záštitou ministra kultúry
Slovenskej republiky Rudolfa Chmela, ministra zahraničných vecí
Slovenskej republiky Eduarda Kukana a primátora mesta Nitra
Ferdinanda Víteka**

***Divadelná Nitra 2004 is being held under the auspices of Minister of Culture
of the Slovak Republic Rudolf Chmel, Minister of Foreign Affairs
of the Slovak Republic Eduard Kukan and Ferdinand Vítek,
Mayor of the City of Nitra***

Vážené dámy a páni, vzácní hostia,

Ladies and Gentlemen, Dear Guests,

divadelné umenie je od okamihu svojho zrodu verným spoločníkom človeka. Po stáročia nastoluje otázky zmyslu ľudského bytia, hľadá odpovede, inšpiruje, teší, zabáva. A my sa vďačne nechávame vlákať do sveta múz, aby sme prešli vlastnou vnútornou katarziou a vyšli z divadla obohatení, silnejší.

Divadlo a Nitra sú spojenými nádobami, v ktorých sa vzájomnými väzbami vytvorilo zvláštne puto, vďaka ktorému v Nitre pôsobí množstvo veľkých divadelných osobností.

Som veľmi rád, že v našom meste má svoj domov i prestížny Medzinárodný divadelný festival Divadelná Nitra. Už po trinástykrát prináša so sebou fantastickú atmosféru a svojím tepom napĺňa divadlá, filmové kluby, kultúrne strediská, námestia i nitrianske ulice. Je platformou pre prezentáciu divadelného umenia mnohých krajín, diskusiu, konfrontáciu i výmenu skúseností.

Úprimne ďakujem organizačnému štábu a všetkým, ktorí sa spolupodieľajú na príprave festivalu a svojím úsilím tak prispievajú k šíreniu dobrého mena Nitry po celom Slovensku i v zahraničí.

Všetkých priaznivcov divadelného umenia srdečne vítam v Nitre. V najstaršom slovenskom meste, názov ktorého je dochovaný už v písomných prameňoch z 9. storočia. V meste so slávnou historiou a osobitným postavením v dejinách Slovenska, so silným vedecko-výskumným, univerzitným, výrobným i výstavným potenciáлом, v centre kultúrneho, spoločenského a duchovného života.

Želám Vám, aby sa dojmy z tohtoročnej Divadelnej Nitry stali kompasom, ktorý s istotou opäť priviedie Vaše kroky do Nitry na ďalšie ročníky najvýznamnejšieho divadelného festivalu na Slovensku.

The art of theatre has regularly accompanied mankind since its origins. It has been for centuries that theatre puts questions about the sense of human life, it looks for answers, inspires, gives joy, and entertains. We are happy being enchanted in the world of muse to go through our own inner catharsis and leave the theatre enriched and stronger...

Nitra and Theatre are close allies, thanks to their intense communication a lot of outstanding theatre personalities have been working in Nitra.

I am very happy that our city is the home of the prestigious Divadelná Nitra International Theatre Festival. The 13th time it brings the fantastic atmosphere and its pulsation fills theatres, film clubs, cultural centres, squares, and streets in Nitra. It has become the platform for the presentation of international theatre, discussion, comparison and exchange of experience.

I would like to thank from the bottom of my heart the organisational staff and all those who collaborated in the hard work of preparing the festival. Their efforts enhance the reputation of Nitra in Slovakia and abroad.

I welcome all theatre enthusiasts in Nitra. It is the oldest Slovak town, its name was found in the written documents from the ninth century. The town with great history and special status in the history of Slovakia, with its important scientific, university, industrial and exhibition potential, the centre of cultural, social and spiritual life.

May your impressions from this year's Divadelná Nitra Festival become the compass that will inevitably show you the way to Nitra to follow the next editions of the most important theatre festival in Slovakia.

Ferdinand Vítok
primátor mesta Nitry

Ferdinand Vítok
Mayor of Nitra

MAIN PROGRAMME, THEATRE, DANCE

HLAVNÝ PROGRAM

Friday 24 Sept 2004

18:30 - 20:30, DAB - Big Stage

Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava
Slovakia

Roland Schimmelpfennig

Arabian Night

directed by Martin Číčvák

Saturday 25 Sept 2004

18:30 - 21:00, DAB - Big Stage

Andrej Bagar Theatre, Nitra, Slovakia
Alois and Vilém Mrštík

Marisha

directed by Jan Antonín Pitínský

Saturday 25 Sept 2004

22:00 - 23:30, Old Theatre - Tatra

SkRAT Theatre, Bratislava, Slovakia

Central Europe Loves You

script and performance created by

Vít Bednárik, Ingrid Hrubaničová, Vlado Zborov, Dušan Vicen

Saturday 25 Sept 2004

19:00 - 21:30, J. Palárik Theatre, Trnava

Sunday 26 Sept 2004

16:30 - 19:00, Old Theatre - Nitra

Theatre On the Balustrade, Prague, Czech Republic

Gabriela Preissová

Eva (Gazdina roba)

directed by Jiří Pokorný

Sunday 26 Sept 2004

21:00 - 22:45, Agrokomplex, Pavilion V

Rodrigo García & Theatre La Carnicería, Madrid, Spain

**The History of Ronald,
the Clown of McDonald**

a proposition and directed by Rodrigo García

Monday 27 Sept 2004

18:30 - 20:30, DAB - Big Stage

Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz, Berlin, Germany
Bernard-Marie Koltès

Black Battles with Dogs

directed by Dimiter Gotscheff

Monday 27 Sept 2004

21:00 - 00:10, Nitra Museum

Tuesday 28 Sept 2004

19:30 - 22:40, Nitra Museum

Krétakör Theatre, Budapest, Hungary

Anton Pavlovich Chekhov

The Seagull

directed by Árpád Schilling

Tuesday 28 Sept 2004

16:00 - 18:00, Old Theatre - Hall

Andrei Muresanu Theatre, Sfântu Gheorghe, Romania
a free adaptation by Anton Pavlovich Chekhov

Three Sisters

directed by Radu Afrim

Tuesday 28 Sept 2004

21:00 - 22:00, Old Theatre - Tatra

Wednesday 29 Sept 2004

16:30 - 17:30, Old Theatre - Tatra

Theatre.doc, Moscow, Russia

Ivan Vyrypaev

Oxygen

directed by Viktor Ryzhakov

Wednesday 29 Sept 2004

15:30 - 16:05, 18:00 - 18:35, DAB - Studio

SKALEN, Marseille, France

I NEXT

created by, SKALEN Company

Wednesday 29 Sept 2004

18:30 - 22:00, DAB - Big Stage

Stary Teatr, Cracow, Poland

Dea Loher

Innocence

directed by Paweł Miśkiewicz

Festival pripravili / Festival prepared by

Hlavní organizátori / Main Organisers

Asociácia Divadelná Nitra / Association Divadelná Nitra
 Divadelný ústav, Bratislava / Theatre Institute, Bratislava
 Združenie divadelníkov na Slovensku / The Association
 of Slovak Theatre Professionals
 Divadlo Andreja Bagara, Nitra / Andrej Bagar Theatre, Nitra
 Staré divadlo v Nitre / Old Theatre in Nitra
 Mesto Nitra / The City of Nitra

Riaditeľ festivalu / Director of the Festival

Darina Kárová

Rada pre zahraničné divadlá / Board for foreign theatre

Zora Jaurová, Romana Maliti, Soňa Uličná, Martina Vannayová, Ján Šimko

Rada pre výber divadiel zo Slovenska Board for selection from Slovak theatre

Eva Gajdošová, Silvia Hroncová, Michaela Mojžišová, Oleg Dlouhý

Konzultanti a spolupracovníci / Consultants and Cooperators

Krystyna Meissner, Justyna Golińska, Dorota Buchwald, Elżbieta Wrotnowska-Gmyz, Tomasz Kubikowski, Andrea Tompa, Silvia Huszár, Karel Král, Jan Kerbr, Vladimír Mikulka, Ondřej Svoboda, Bernard Faivre d'Arcier, Nikolai Iordanov, Asen Terziev, Kamelia Nikolova, Thomas Engel, Gordana Ostovič, Kathrin Straub, Vaidas Jauniškis, Roman Dolzhansky, Mihaela Michailov, Florica Ichim, Petra Pogorevc, Ivan Medenica, Fernando Gomez Grande, Massimo Marino, Nina Mazur, Sergei Vassiliev, Jana Wild, Dana Silbiger, Zuzana Havlíková, Martina Šímová

Spoluorganizátori / Co-organisers

Agrokomplex – Výstavníctvo, Archeologický ústav SAV, Art galéria, Centrum voľného času DOMINO, Filmový klub pri Univerzite Konštantína Filozofa, Krajská knižnica Karola Kmeťka, Krajské osvetové stredisko, Mestské služby, Nitrianska galéria, Nitriansky samosprávny kraj, Ponitrianske múzeum, Slovenská autobusová doprava, Slovenská poľnohospodárska univerzita, Regionálne združenie Váh – Dunaj – Ipeľ, Univerzita Konštantína Filozofa, Vojenský útvar 4405 Nitra, Výskumný ústav živočíšnej výroby, Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre

Asociácia slovenských filmových klubov, Asociácia súčasného divadla, Divadlo Jána Palárika Trnava, časopis Divadlo v medzičase, Slovenské národné divadlo, Slovenský rozhlas – Rádio Devín, Združenie rozhlasových tvorcov

ARABIAN NIGHT

Roland Schimmelpfennig

rézia / directed by Martin Čičvák

Slovenské národné divadlo – Činohra, Bratislava, Slovensko

Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava, Slovakia

preklad a dramaturgia / translation and dramaturgy: Martin Kubran

scéna / stage design: Tom Ciller

kostýmy / costume design: Marija Havran

hudba / music: Peter Mankovecký

osoby a obsadenie / characters and cast:

Fatima Mansurová: Zuzana Fialová, Franciska Dehkeová: Diana Mórová, Hans Lomeier:

František Kovár, Kalil: Jozef Vajda, Peter Karpati: Robert Roth

www.snd.sk

V 4

Martin Čičvák (1975)

Slovenský režisér zväčša pôsobiaci na českých divadelných scénach. Po absolvovaní divadelnej rézie na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne sa stal kmeňovým režisérom Mahenovej činohry Národného divadla v Brne (za tunajšiu inscenáciu Bernhardovho *Immanuel Kanta* získal Radokovu cenu v kategórii Talent roka). Súčasne je kmeňovým režisérom pražského Činoherného klubu (Büchner: *Woyzeck*, Suchovo-Kobylin: trilógia *Proces*, *Molière*: *Mizantrop*, Puškin: *Onegin*, Fosse: *Meno/Noc spieva svoje piesne*). Pravidelne hostuje v Opere Divadla J. K. Tyla v Plzni a v divadle pre deti a mládež Polárka v Brne (Divadelná Nitra 2003). V Národnom divadle v Prahe inscenoval Brechtovho *Dobreho človeka zo Sečuanu*. Napísal niekoľko divadelných hier. Hra *Dom, kde sa to robí dobre* bola s veľkým ohlasom inscenovaná nielen v Brne a Košiciach, ale tiež v Budapešti, Novom Sade, v anglickom Norwichi (v rézii A. Coopera), sám ju režíroval v londyňskom Grace Theater (získal Critic's choice, košické naštudovanie mali možnosť vidieť diváci Divadelnej Nitry '97). Za inscenáciu Genetových *Slúžok* na Dartingtonskej College of Arts získal cenu kritiky na divadelnom festivale v Edinburgu. Súčasne pôsobí ako pedagóg na brnenskej JAMU. Inscenácia Schimmelpfennigovej *Arabskej noci* je jeho prvou spoluprácou s Činohrou SND.

Martin Čičvák (1975)

The Slovak director, he is mostly working at Czech theatre stages. After graduating in theatre directing from the Janáček Academy of Performing Arts in Brno, he worked as a director in Mahen Drama Ensemble of the National Theatre in Brno (for the staging of Bernhard's Immanuel Kant he was awarded Radok Award as the talent of the year). He simultaneously works as a director in the Činoherný klub (Drama Ensemble) in Prague (Büchner: Woyzeck, Suchovo-Kobylin: trilogy Trial, Molière: Le Misanthrope, Pushkin: Onegin, Fosse: Name/Night Is Singing Its Songs). Martin Čičvák works regularly also in the J. K. Tyl Theatre – Opera in Pilsen and in the Polárka Theatre for children and youth in Brno (Divadelná Nitra 2003). In the National Theatre in Prague he directed A Good Man from Sezuan by B. Brecht. He has written a few plays. His play The House Where They Do It Well was successfully staged in Brno, Košice, Budapest, Novi Sad and Norwich (directed by A. Cooper), and in the Grace Theater in London (directed by the author, awarded the Critic's Choice Award; the staging from Košice was presented at Divadelná Nitra '97). For the staging of Maids by J. Genet at Dartington College of Arts he was awarded the Critic's Choice Award at the theatre festival in Edinburgh.

He works as a university teacher at the JAMU in Brno. The production of Schimmelpfennig's Arabian Night is his first cooperation with the Drama Ensemble of Slovak National Theatre.

ARABSKÁ NOC

Takmer celkom bez dialogických sekvenčí postavy v prerušovaných monológoch veľmi vecne opisujú, čo práve vidia, robia, čo sa deje okolo nich. A hoci sa tieto udalosti zjavne vymykajú z očakávaného bežného chodu ich nezaujímavých životov, či dokonca reálneho sveta, vďaka dôsledné dodržanému princípu čistého opisu práve pozorovaného je rovnako objektívne a detailne podaný aj opis situácie človeka v zaseknutom výťahu, aj peripetie muža, ktorý sa náhle ocitol uväznený vo fľaši koňaku. Jednotlivé monólogo

či prúdy pozorujúcich myslí sa prelínajú, prerušujú a prekrývajú, čím vytvárajú zvláštnu protichodnú dynamiku, ktorá je jedným z hlavných znakov tohto zvláštneho dramatického textu: čas sa na niektorých miestach spomaľuje až zauzluje, ale zároveň hra pulzuje stále sa zrýchľujúcim tempom udalostí. Bezmocnosť každej z postáv, ktoré sú vo svojich pozorovaniach úplne izolované voči udalostiam, je ako zlý sen – či lepšie povedané, horšie ako sen, pretože nie je kam sa prebudiť. Ako podotýka sám autor, človek vo fľaši koňaku sa prebudiť opäť len po kolenní v koňaku.

Tina Vargenová, Národná obroda

Chladné štýlizované herectvo presných pohybov prispieva k dokonalej polyfónii inscenácie. Postavy rozprávajú nielen čo myslia, ale aj čo konajú a v akej situácii sa nachádzajú. Hrajú. Často priam sterilne, aby vytvorili tragikomickú ilúziu bezvýchodiskovosti. Skutočnosť a predstavy sú v nej natoliko rovnocenné, že nerešpektovanie akýchkoľvek zaužívanych dramatických pravidiel je jediným riešením. Režisér Čičvák s dramaturgom Martinom Kubranom popohnali repertoár Národného divadla o hodný kus dopredu.

Mária Jenčíková, Pravda

Tento temporytmicky presne komponovaný divadelný tvar funguje vďaka hereckým dispozíciam a obdivuhodnému nasadeniu hercov.

Zora Jaurová, Domino fórum

The play consists of five interior monologues, commentaries and confessions, which complement one another surprisingly smartly, sometimes meeting in various situations. The director uses both realism and stylisation, what is not an easy task for the actors. Thanks to the monologues, the Arabian Night creates large space for the performance of the actors; it is a challenge and school for all the performers. The given means of expression are new for the Slovak National Theatre, they offer a different view of the actors in an „established“ theatre. It is a fresh, playful and relaxed view!

Tina Vargenová, Národná obroda

Cold stylised acting of exact movements contributes to the perfect polyphony of the performance. The characters speak not only about what they think, but also what they do and in what situation they are. They play. Often in an almost sterile way, to create a tragicomic illusion of hopelessness. The reality and fantasy are equal to such extent that not to respect any conventional drama rules has become the only solution. The director Čičvák and the dramatist Martin Kubran moved the repertory of the National Theatre quite a bit further.

Mária Jenčíková, Pravda

Almost without any dialogical sequences the characters describe in a factual way what they are doing and what is going on around them. Things that happen go obviously beyond the expected common way of their uninteresting lives or even beyond the real world. Thanks to the consistently followed principle of clear specification of what is being observed, the description of the situation of a man in a stuck elevator as well as the mishaps of a man who is suddenly locked in a bottle of cognac, are equally objective and depicted in detail. The monologues or streams of observing consciousness intermingle, interrupt, or coincide, what makes a special controversial dynamics. This dynamics builds the characteristics of this strange drama text: the time is at some moments getting slower, more complex, but at the same time, the play pulsates in a constantly accelerating pace of events. Each of the characters is helpless in the face of the events, completely isolated in his/her observations. This helplessness is like a nightmare – even worse than that, because there is nowhere to wake up. As the author says, a man in a bottle of cognac will wake up again just knee-deep in cognac.

Čičvák's staging emphasises the inner pulsation and rhythm of the text. On the background of the simple stage design by Tom Ciller, inspired by Escher's staircase with some witty surprises, the director builds a form which resembles a piece of music – rather than a harmonic vocal quintet this is some dodecaphonic polyphony, with each voice having its own melodic line and harmony is just a passing coincidence.

This rhythmically exactly composed theatrical form works thanks to the qualities of the actors and their admirable performance.

Zora Jaurová, Domino fórum

MARISHA

Alois and Vilém Mrštík

rézia / directed by Jan Antonín Pitínský

Divadlo Andreja Bagara, Nitra, Slovensko

Andrej Bagar Theatre, Nitra, Slovakia

dramaturgia / dramaturgy: Svetozár Sprušanský

výber hudby / selection of music: Jan Antonín Pitínský

skladba a úprava piesní / composition and adaptation of songs: Peter Zagar

pohybová spolupráca / choreography: Vladislava Košíková

scéna / stage design: Juraj Fabry

kostýmy / costume design: Alexandra Grusková

osoby a obsadenie / characters and cast:

Lízal, sedliak / farmer: Ján Kožuch, Lízalka, jeho žena / his wife: Gabriela Dolná, Mariša, ich dcéra / their daughter: Kristína Turjanová, Vavro, mlynár / miller: Ivan Vojtek, Rozára, slúžka u Vavra / maid at Vavro: Zuzana Moravcová, Francek: Milan Ondrik, Horecká, jeho matka / his mother: Eva Večerová, Sajdáčka, Marišina teta / Marisha's aunt: Eva Pavlíková, Stará mať, Marišina babička / Marisha's grandmother: Adela Gáborová, Krčmár, Franckov poručník / Innkeeper, Francek's tutor: Marcel Ochránek, Krčmárka / Innkeeper-woman: Veronika Senciová, Pavol, mäsiarsky tovariš / Butcher's journeyman: Karol Piršel, Hrdlička, obecný sluha / Beadle: Dušan Lenci, Franko, sused / neighbour: Anton Živčic, Buček, sused / neighbour: Vladimír Bartoň, Sedlička / Farmwife: Eva Hlaváčová, Súdny sluha / Bailiff: Ján Greššo, Regrúti / Recruiters: Alexander Bárta, Juraj Hrčka, Martin Fratrič, Branislav Matuščin, Matej Schneider, Perašín, železníčiar / railman: Ernest Šmigura a ďalší / and others

www.dab.sk

Jan Antonín Pitínský (1956)

Jedna z najvýraznejších postáv českého divadla a riezie. On sám aj mnohé z jeho javiskových prác získali Ceny Alfréda Radoka (*Divadelník*, *Sestra úzkost*, *Jób*, *Dido a Aeneas*), insenácia *Ritter*, *Dene*, *Voss* Cenu kritikov Divadelných novín. Je mimoriadne vyhľadávaným a úspešným režisérom, ktorý pôsobí na rôznych činoherných, alternatívnych aj operných scénach v celej Českej republike. Rovnako úspešný je aj ako autor hier, množstva adaptácií a vlastných dramatizácií, ktorých charakteristickou črtou je vysoká miera literárneho vokus a vycibreného zmyslu pre detail. Režisér Pitínský je interným režisérom Divadla Na zábradlí v Prahe, pravidelne hostuje v Opere aj Činohre Národného divadla v Prahe. Jeho práce v českých, ale aj slovenských divadlách sú takmer pravidelnou súčasťou festivalu Divadelná Nitra (*Sestra úzkost*; *Ritter*, *Dene*, *Voss*; *Komora*, *Večera nad mestom*, *Job*, *Trinásť piesní*).

Jan Antonín Pitínský (1956)

One of the most distinctive personalities in the Czech theatre and directing. Many of his stage productions and he himself have been awarded the Alfréd Radok Award (Histriónics, Sister Anxiety, Job, Dido and Aeneas), the producti-

on Ritter, Dene, Voss have been awarded the Award of the Critics of the Theatre Journal. He is a much sought-after and a very successful director, who has worked in various drama, fringe, and opera stages all around the Czech Republic. He has achieved a similar success as a playwright, author of adaptations and his own dramatisations, characterised by high level of literary taste and refined sense of detail. Pitínský works as a director in the Theatre On the Balustrade in Prague, he is a regular guest director in the Opera and Drama ensemble of the National Theatre in Prague. His productions in Czech and Slovak theatres regularly participate in the Divadelná Nitra Festival (Sister Anxiety; Ritter, Dene, Voss; The Lumber-room, Dinner above the City, Job, Thirteen songs).

P S T

MARIŠA

Vynikajúce kostýmy Alexandry Gruskovej hrajú všetkými odtienmi od bielej po čiernu, rešpektujú tradíciu a predsa sa ľouumelecky nedávajú zviazať. Svietenie je vo väčšine výstupov scén na hranici tušenia – podobný prístup zvolil režisér už v brnianskom Jóbovi či neskôr Divadelníkovi. Nie je však život Mariše čierny ako káva?

Zuzana Uličianska, SME

Elaborated mise-en-scénes built on common rural rituals and combined with symbolical level (mostly in the upper part of the horizon) created an enigmatic contrast of the unambiguous image and mysterious details. Numerous symbols of death, wedding, and similar ones were depicted in characters (white recruits, brides), costumes and props (bloody meat, flowers)...

Mária Jenčíková, Pravda

V hudobnej zložke sa azda najzreteľnejšie prejavil eklektický charakter inscenácie. Zborové ľudové piesne v úprave Petra Zagara, poväčsine so sociálno-ľubostnými motívami, pochádzajú z moravsko-slovenského pomedzia. Insenácia však nezahrala iba na folklórnu strunu. Scénu obliekania nevesty Mariše sprevádzala Mahlerova „pohrebná“ piata symfónia. Aj monotoné sa opakujúci staroslovensky otčenáš východného rítu prezrádzal nadnárodné orientovanú univerzálnosť inscenácie.

Miroslav Ballay, Mosty

Pitinského spolupráca s kostýmovou výtvarníčkou Alexandrou Gruskovou a scénografom Jurajom Fabrym vytvorila najsilnejšiu zložku predstavenia – vizuálne pôsobivé scénické obrazy, takmer poetický film plný rustikálnych inšpirácií. (...)

Dominantnou a sympatickou črtou inscenácie je Pitinského vzťah k prostrediu, odkiaľ sám pochádza a v minulosti ktorého našiel mnohé inšpirácie pre svoj režijný tvar – moravský vidiek a folklor konca 19. storočia. Pitinský nerozbí rekonštrukciu dobového života, len sa inšpiruje, aby vytvoril štýlizovaný scénický tvar.

Martina Vannayová, Domino fórum

Excellent costumes of Alexandra Grusková play all the shades from white to black, respecting the tradition but not letting the art be bound by it. In most of the scenes the light verges on the edge of intuition – the director has chosen a similar approach already in the staging of Job in Brno and later in the Histrionics. However, is Marisha's life not as black as coffee?

Zuzana Uličianska, SME

The eclectic character of the performance is most clearly presented in its musical part. Choral folk songs arranged by Peter Zagar, mostly on love and social motives, come from the Slovak-Moravian border. However, the production does not touch just the folklore chord. The scene of dressing Marisha, the bride, is accompanied by Mahler's „funeral“ Fifth Symphony. Monotonously repeated Old Slavonic Lord's Prayer of the eastern rite also exposes the international universality of the performance.

Miroslav Ballay, Mosty

Mrštíkovci

Mrštíkovci, dôverní znalci českomoravského vidieka, nechali v malom provinčnom svete rozohrať príbeh, v ktorom zdeformované ľudské vzťahy a skrivený zmysel otcovskej autority ako mlynské kamene rozdrvia všetko živelné a slobodomyselné. Mrštíkovci v svojej dráme nesúdia, len nechávajú postavy konáť, hnať sa za svoju fatamorgánu, posluhovať svojmu sebeuctvu, potláčať vnútorné túžby a hľasy svedomia. A tiež predstierať tzv. slušné manželstvo a tzv. staročeské susedstvo, pod ktorého kastrólikovitou pokrievkou vrú hrôzy pomsty, závisti a českomoravského chytráctva, vrcholiaci vo finále piateho dejstva, keď Mariša v zúfalstve rozbije začarovaný kruh zvieravého geta dediny.

bulletin k inscenácii

Prepracované mizanscény postavené na bežných dedinských rituáloch a kombinované so symbolickou rovinou (prevažne v hornej časti horizontu) vytvárali tajomný kontrast jednoznačnosti obrazu a záhadnosti detailov. Početné symboly smrti, sobáša a podobne boli zachytené v postavách (bieli regrúti, nevesty), kostýnoch aj rekvizitách (kravé mäso, kvety)...

Mária Jenčíková, Pravda

Alois and Vilém Mrštík, real experts on Czech-Moravian rural community, play out a story set in a parochial world, in which distorted human relationships and the false sense of father's authority grind like millstones everything unrestrained and open-minded. The authors do not make judgements, they only let their characters act, chase a mirage, serve their selfishness, repress their inner desires and voices of consciousness. They let them pretend happy marriage and the so-called traditional Czech neighbourhood, the lid of which covers boiling horrors of revenge, envy, and Czech-Moravian tricky Dicks. It all culminates in the ending of the fifth act, when Mariša in her despair breaks the vicious boundaries of the oppressive ghetto of the village.

performance bulletin

The collaboration of Pitinský with the costume designer Alexandra Grusková and the stage designer Juraj Fabry created the most powerful element of the performance – visually impressive scenic images, an almost poetical film full of rural inspirations. (...)

The relationship of Pitinský to the region he comes from and in which past he has found many inspirations for his directing forms – the Moravian countryside and the late 19th century folklore – have made the dominant and congenial feature of the production. Pitinský does not reconstruct the life of the period, he is only inspired to create a stylised stage form.

Martina Vannayová, Domino fórum

CENTRAL EUROPE LOVES YOU

Šílená jízda do nejtemnejších hlubin středoevropské duše...
A crazy journey to the darkest depths of a Central-European soul...

Divadlo SkRAT, Bratislava, Slovensko
SkRAT Theatre, Bratislava, Slovakia

Text a scénická realizácia / Script and performance created by

Vít Bednárik, Ingrid Hrubaničová, Vlado Zboroň, Dušan Vicen

Hudba / Music: Marek Piaček, Boris Lenko

Text inscenácie vznikol záznamom improvizovaných dialógov na MG pás. Na tvorbe textu sa podieľal kolektív tvorcov, autorkou výstupu Večera je Inge Hrubaničová, autormi výstupu Manželský rozhovor je Vlado Zboroň a Inge Hrubaničová

The text of the production was created by recording the improvised dialogues on a tape. A team collaborated on the text; Inge Hrubaničová is the author of the scene Dinner, Vlado Zboroň and Inge Hrubaničová are the authors of the part A Dialogue of a Married Couple

Dušan Vicen (1966) absolvent divadelnej režie VŠMU v Bratislave, spoluorganizátor viacerých divadelných súborov, v ktorých bol režisérom, spoluautorom a príležitostným hercom. Spolupracuje s divadlom Disk Trnava, so Zdržením Pre súčasnú operu, napísal niekoľko divadelných a rozhlasových hier. Získal niekoľko cien, okrem iného aj 1. cenu Alfréda Radoka 2002 za najlepšiu českú a slovenskú pôvodnú divadelnú hru - ...pohľad' psa... (apotheóza prázdnna).

Vlado Zboroň (1961) bývalý člen – herec a spoluautor inscenácií divadla Stoka. V súčasnosti spolupracuje so Zdržením Pre súčasnú operu, hostuje v divadle Disk Trnava.

Ingrid Hrubaničová (1965) bývalá členka – herečka, speváčka a spoluautorka divadla Stoka.

Vít Bednárik (1951) herecký protagonist legendárneho Z divadla Zeleneč, dnes spolupracuje ako herec a spoluautor s divadlom Disk Trnava.

www.a4.sk

Dušan Vicen (1966) a graduate in theatre direction of the Academy of Music and Performing Arts in Bratislava, co-founder of several theatre ensembles, in which he was a director, co-author and occasional actor. He collaborates with the Disk Theatre in Trnava, with the Association for Contemporary Opera, he has written several theatre and radio plays. He has been awarded several awards, e.g. the first Alfréd Radvok 2002 Award for the best Czech and Slovak original theatre play - ...stroke a dog ... (apotheosis of emptiness).

Vlado Zboroň (1961) a former member – actor and co-author in the performances of the Stoka Theatre. Recently he has collaborated with the Association for Contemporary Opera, he gives guest performances in the Disk Theatre in Trnava.

Ingrid Hrubaničová (1965) a former member – actress, singer and co-author in the performances of the Stoka Theatre.

Vít Bednárik (1951) leading actor of the legendary Z Theatre Zeleneč. At present, he collaborates as an actor and co-author in the Disk Theatre in Trnava.

V "Strednej Európe" manželia v suterénnom byte vedú svoju každodennú prízemnú existenciu a popri tom riešia zásadné otázky medzinárodnej politiky, filozofie, kulturologie: národné zvyky Francúzov, postavenie ženy v Európe, postavenie hurky v meste a na dedine. Sokrates, Seneca aj Kristus sú spolu s aktuálnymi zdravotnými problémami samozrejmou tému rozhovorov.

(...)

...materiálna chudoba a malosť nášho lokálpatrionizmu vzbudzujú smiech – napríklad aj uvtáva viera v to, že sa nemusíme trápiť s cudzími jazykmi, lebo je lepšie naučiť cudzincov po slovensky. Na druhej strane však presne v intenciách tvorcov (...) môžeme špekulovať nad tým, či sa cez zvýšenú potrebu znalosti cudzích jazykov u malých národov nerealizuje napríklad aj kus imperiálnej politiky tých väčších Európanov. Dalo by sa povedať, že inscenácia umelecky reflektovať aktuálne teoretické úvahy na tému znovuzrodenia Európy.

(...)

Formálna podoba inscenácie spoluuvytvára pestrý obraz stredoeurópskeho regiónu ako tradične prehusteného pries-

toru kríženia vplyvov, nateraz dopleteného dejinnými pohybmami po páde komunizmu. Hudobná zložka osciluje od dejivej balkánskej dychovky po kultivovanú áriu Bocelliho, ktorú odušu odspieva Ingrid Hrubaničová v župane a s uterákom na vlasoch. Poetika inscenácie vychádza z modelu fixovaných improvizácií, ktorý preslávil divadlo Stoka. Zboroň a Hrubaničová, bývalí členovia tohto divadla, ju však posúvajú ďalej a otvárajú jej formu. Občas vystupujú zo svojich postáv, časť textov má voľnú štruktúru a improvizuje sa aj počas predstavenia. Inscenátori sami tento útvár označili ako "verejná inscenovaná skúška".

Anna Grusková, SME

...nie je to žiadne momentálne konjunktúrally a prvoplánový integračný, či stredoeurópsku identitu hľadajúci kus. Naopak, je to „len“ miestami až brutálne úprimná hra o láske. O vzťahu medzi mužom a ženou, o každom z nich osobitne, o ranach, ktoré im život dal, o ranach, ktoré si striedavo lízu, či sypú do nich soľ. Je to manifest manželstva, v ktorom láska a nenávisť, túžba a rezignácia sú tak popreletané, že už dávno nie je jasné, čo oboch vlastne drží spolu. Hlavní aktéri – Ingrid Hrubaničová a Vlado Zboroň – dva z kľúčových hercov z najslávnejšieho obdobia divadelného súboru Stoka, tu prekonávajú „stokársku“ „dekompozičnú“ poetiku.

(...) Komornosť a uzavretosť tohto vzťahu narúša jednak princíp divadla v divadle – režisér (Dušan Vicen) je stále prítomný

STREDNÁ EURÓPA ŤA MILUJE

8/9

na scéne, sleduje text, vstupuje svojimi komentárimi do dejá, usmerňuje hercov atď. Z roľí ale vystupujú i herci, Vlado Zboroň prikladá do kachiel' (povinná rekvizita inak studených pivničných priestorov tohto súboru), odbieha po drevo a pod. V jednom z predstavení dokonca zároveň varil jedlo i pre divákov, čo inak zapadá do naturalistického herectva všetkých aktérov i samej scény. Intímnosť manželského večera naruší i nečakaný host – spoločný starý známy, zrejme už roky žijúci v cudzine. Ten okrem darčekov má zrejme priniesť iný pohľad, videnie zvonku (doslovne), potvrdiť to, čo si pod životom iných a inde tu, v Strednej Európe, predstavujeme.

Andrea Konečná, Slovo

A married couple in „Central Europe“ live their everyday earthbound existence in a basement flat and at the same time they solve essential questions of international politics, philosophy, cultural science: French national habits, the status of women in Europe, the condition of a sausage in a town and in a village. Socrates, Seneca, and Jesus Christ as well as current health problems are obvious themes of the dialogues.

...substantial poverty and narrow-mindedness of our parochialism arouse laughter – as for example our persistent

belief that we do not have to suffer from learning foreign languages, because it is better to teach foreigners Slovak. On the other hand, just as intended by the authors (...) we can speculate if a strong need in small nations for foreign language skills does not reflect quite a bit of the imperial politics of the „greater“ Europeans. We can say that the performance reflects the topical theoretical thoughts on the theme of the rebirth of Europe.

(...)

The formal shape of the performance creates a bright image of the Central-European region as the space traditionally full with crossing influences, which has recently been deranged by the historic upheavals after the fall of communism. Music oscillates from wild Balkan brass band to the refined aria by Bocelli, enthusiastically sung by Ingrid Hrubaničová in a dressing gown and a towel round her hair. The poetics of the performance is derived from the model of fixed improvisations of the legendary Stoka Theatre. Zboroň and Hrubaničová, the former members of this theatre, open and move the form further. Sometimes they step out from their characters, part of the texts has got a loose structure and improvisation takes place during the performance. The authors themselves called this form as a „stagéed public rehearsal“.

Anna Grusková, SME

...it is not a topical booming and superficial piece about integration or Central-European identity. Just the opposite, it is „only“ a sincere play about love, sometimes even brutally sincere. It is about the relationship between a man and a woman, about each of them individually, about the strokes of fate and about their wounds they in turns lick or twist the knife. It is a manifesto of a marriage, in which love and hatred, desire and resignation are so intermingled, that since long it has not been clear, what keeps the couple together. Two leading actors – Ingrid Hrubaničová and Vlado Zboroň – two of the prominent actors from the prime period of the Stoka Theatre, overcome here the „Stoka“ „decomposition“ poetics.

(...)

V 4

The intimate and closed character of the relationship is disrupted by the principle of the theatre in theatre – the director (Dušan Vicen) is all the time on stage, he follows the text, interrupts the story with his commentaries, he leads the actors etc. The actors also step out of their roles, Vlado Zboroň stokes up the fire in the stove (a necessary prop for the otherwise cold basement space of this company), he goes for wood etc. In one of the performances he was cooking for the audience as well, what fits in the naturalistic way of the performance of both the actors and the sets. An unexpected guest – a friend who has evidently lived for many years abroad, also disrupts the intimacy of the night of the couple. Apart from small presents, he has to bring a new point of view from the outside (literally), to confirm our, Central-European imagination of the life of the others and in another places.

Andrea Konečná, Slovo

EVA (GAZDINA ROBA)

Gabriela Preissová
rézia / directed by **Jiří Pokorný**

Divadlo Na zábradlí, Praha, Česká republika
Theatre On the Balustrade, Prague, Czech Republic

dramaturgia / dramaturgy: **Radka Denemarková, Ivana Slámová**

scéna / stage design: **Jan Štěpánek**

kostýmy / costume design: **Kateřina Štefková**

hudba a hudobný výber / music and music's selection: **Michal Ničík**

choreografia / choreography: **Petr Tyc**

osoby a obsadenie / characters and cast:

Eva, krajčírka / Eva, tailoress: **Kristina Maděřičová**, Tetka / Aunty: **Jaroslava Tvrzníková**, Mešjanovka: **Zdena Hadrbolcová**, Mánek: **David Švehlík**, Pán Černý / Mr Black: **Igor Chmela**, Pán Bílý / Mr White: **Vladimír Hampl**, Maryša: **Natálie Drabiščáková**, Samko: **Pavel Liška**, Zuzka: **Magdaléna Sidonová**, Doktor / Doctor: **Jaroslav Fišer**, Notáriuska / Notariuses: **Doubravka Svobodová**, Huspeka, advokát / Huspeka, advocate: **Richard Stanke**, Danyš: **Josef Polášek**, Jožka: **Lukáš Vydržal**, Barón / Baron: **Leoš Suchářípa**, Barónka / Baroness: **Marie Fišerová**
a / and **Marta Sovová, Petra Nesvačilová, Barbara Chybová, Kristýna Lišková-Boková**

www.nazabradli.cz

s podporou / with the support of:

Ministerstvo kultury Českej republiky
Ministry of Culture of the Czech Republic

Jiří Pokorný (1967)

Dramatik a divadelný režisér, jeden z pionierov vlny „coolness“ v Čechách. Absolvent divadelnej režie Akadémie múzických umení v Prahe, zahraničnej stáže v Antverpách (v rámci projektu Tempus) a v Royal Court Summer School v Londýne.

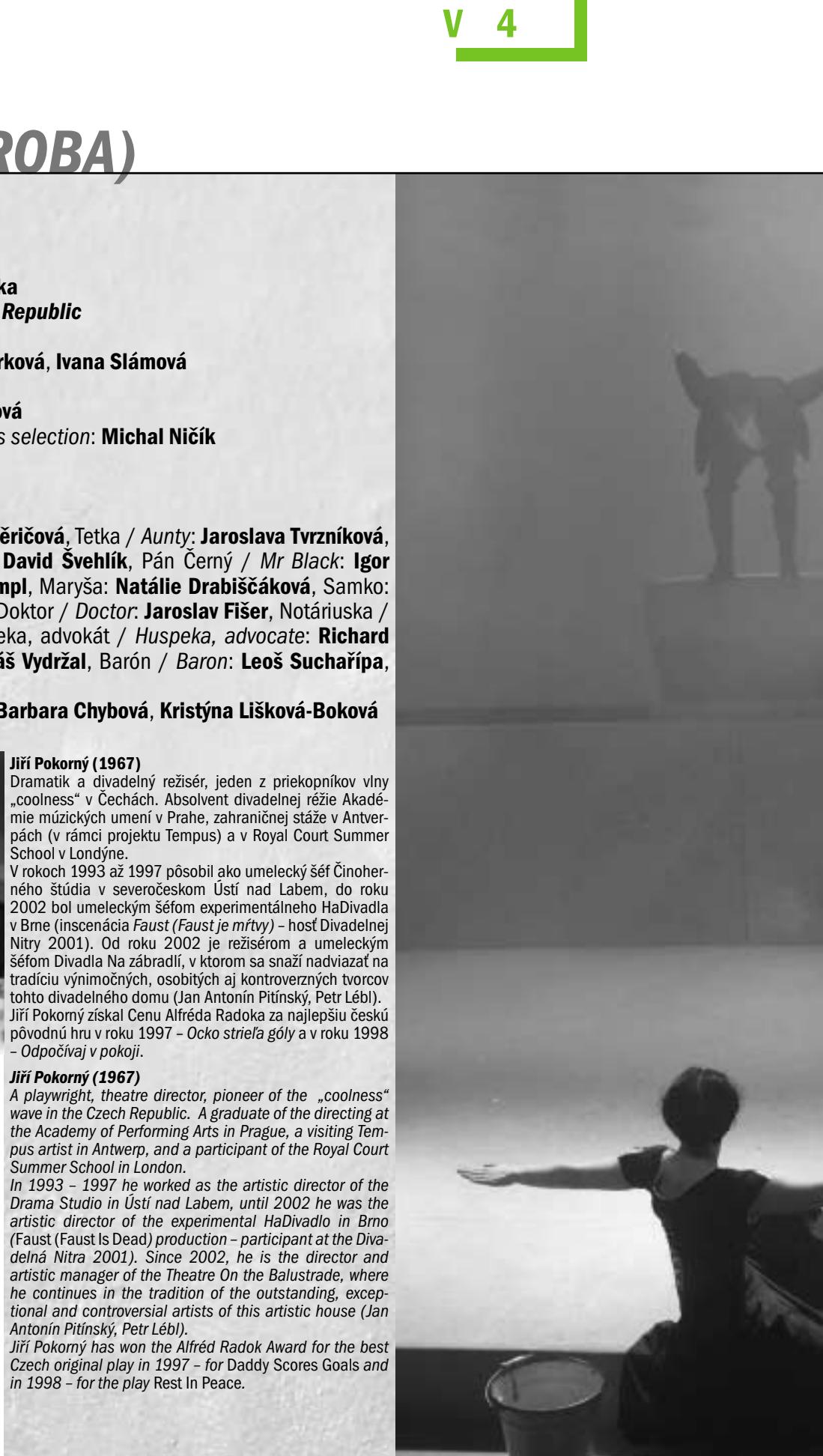
V rokoch 1993 až 1997 pôsobil ako umelecký šef Činoherného štúdia v severočeskom Ústí nad Labem, do roku 2002 bol umeleckým šéfom experimentálneho HaDivadla v Brne (inscenácia *Faust (Faust je mŕtvy)* – host Divadelnej Nitry 2001). Od roku 2002 je režisérom a umeleckým šéfom Divadla Na zábradlí, v ktorom sa snaží nadviazať na tradíciu výnimočných, osobitých aj kontroverzných tvorcov tohto divadelného domu (Jan Antonín Pitinský, Petr Lébl). Jiří Pokorný získal Cenu Alfréda Radoka za najlepšiu českú pôvodnú hru v roku 1997 – *Ocko strieľa góly* a v roku 1998 – *Odpocívaj v pokoji*.

Jiří Pokorný (1967)

A playwright, theatre director, pioneer of the „coolness“ wave in the Czech Republic. A graduate of the directing at the Academy of Performing Arts in Prague, a visiting Tempus artist in Antwerp, and a participant of the Royal Court Summer School in London.

In 1993 – 1997 he worked as the artistic director of the Drama Studio in Ústí nad Labem, until 2002 he was the artistic director of the experimental HaDivadlo in Brno (*Faust (Faust Is Dead)* production – participant at the Divadelná Nitra 2001). Since 2002, he is the director and artistic manager of the Theatre On the Balustrade, where he continues in the tradition of the outstanding, exceptional and controversial artists of this artistic house (Jan Antonín Pitinský, Petr Lébl).

Jiří Pokorný has won the Alfréd Radoš Award for the best Czech original play in 1997 – for *Daddy Scores Goals* and in 1998 – for the play *Rest In Peace*.

GAZDINÁ ROBA

10/11

Od režiséra Jiřího Pokorného, jedného z priekopníkov coolness vlny u nás a hľadača nových prúdov, nemožno očakávať, že by Gazdinú robu, klasiku realistickej drámy 19. storočia z moravského Slovácka, inscenoval ako muzeálne etnografický klenot.

Pokorný hru v pražskom Divadle Na zábradlí dôkladne oprášil od folklórneho nánosu - jeho jedinou ironickou pripomienkou je postava notáriusky v kroji v podaní riaditeľky divadla Doubravky Slobodovej.

Kateřina Kolářová, Mladá fronta Dnes

Text starý viac ako sto rokov v rézii Jiřího Pokorného - podobne ako pred časom Stroupežnického Naši naši furianti v rézii Petra Lébla alebo Maryša bratov Mrštíkovcov v rézii Vladimíra Morávka - bez sentimentu vypovedá čosi podstatné a pravdivé o mentalite ľudu - a to nielen toho českého. S dramatickou iróniou ukazuje stret výnimočnej, silnej osobnosti so všeobecne prijímanou konvenciou, so sociálnymi aj náboženskými predstavami, konflikt sebecveta a lásky. A tiež celkom zábavnú disproportionu medzi idealisticky skreslenou - naskrize intelektuálnou - predstavou o múdrosti dedinského ľudu a tvrdou, chrapúnskou životnou realitou.

The director Jiří Pokorný is one of the pioneers of the coolness wave in the Czech Republic as well as an investigator of new tendencies, therefore we cannot expect from him to stage the play *Gazdiná roba*, the classical 19th century realistic drama from Moravian Slovakia, as an archaic ethnographic treasure.

In the production of the Prague Theatre On the Balustrade, Pokorný thoroughly cleaned the play from its folklore layer - the only ironical reminder of it rests in the character of the wife of the notary wearing a folk costume, performed by Doubravka Slobodová, the director of the theatre.

Kateřina Kolářová, Mladá fronta Dnes

The text of the play, which is directed by Jiří Pokorný, is over one hundred years old - and like Stroupežnický's play Our Our Fanfarons directed by Petr Lébl some time ago, or Mrštík Brothers' Maryša under the direction of Vladimír Morávek - Pokorný's *Gazdiná roba* expresses without sentimentality something very substantial and truthful about the nature of people - and not the Czech people only. It shows with dramatic irony the conflict of a strong, exceptional personality with generally accepted conventions, social and religious prejudice, the conflict of egoism and love. Moreover, it shows a rather funny discrepancy between the idealistically biased - fully intellectual - belief about the wisdom of rural community and the harsh, boorish reality.

(...) Pokorný in his directorial approach does not construct, he rather discovers the hidden, subconscious motives of the characters, and he guides the actors to reveal them - sometimes even in shocking sincerity. Social conventions and the weakness of Mánek's character are far from being the only pressure that unavoidably draws near the tragic end of Eva. The cause also lies in her sometimes almost pathological, blind defiance and self-oversating power. The dark appearance of Kristina Maděřičová in the leading role echoes the image of the heroines in Greek tragedies: black close-fitting dress, dark hair, beautiful face with strongly chiselled features, strangely calm, she radiates something different from the others, almost morbid, a kind of strange, fascinating and fatal attraction to death.

Marie Reslová, Czech radio 3 - Vltava

(...) Pokorného rýchia nekonštruuje, ale objavuje skryté, podvedomé motívacie postáv a pokúša sa viest hercov k ich - niekedy až draстicky úprimnému - zverejňovaniu. Zdaleka to nie je iba tlak spoločenskej konvencie a slabosť Mánkovo charakteru, čo neodvôleľne priblížuje Evin tragickej koniec. Je to i jej, niekedy až chorobne pôsobiaci, zaslepený vzdor a sebaprečenújúca sila. Čierny zjav Kristiny Maděřičovej v titulnej úlohe evokuje podobu hrdiniek gréckych tragédií: čierny priliehavý kostým, čierne vlasy, krásna, výrazne rezaná a zvláštne pokojná tvár vyžaruje čosi od ostatných odlišné, skoro morbidné, akési zvláštne, fascinujúce, osudové približovanie sa k smrti.

Marie Reslová, Český rozhlas 3 - Vltava

Príležitosť ukázať Gazdinú robu vo svetle modernej provokatívnej divadelnej poetiky, preukázať životnosť príbehu v našej spoločenskej ešte nie voči emancipácii pokročilej ére, využil Jiří Pokorný dokonale. Od úvodného obrazu folklornej vypráždenosti akýchsi dnešných slováckych slávností s voľbou miestnej superstar niet pochýb o tom, že Pokorného zobrazenie dávnej drámy bude provokatívne, ale o nič menej naliehavé, než kedysi odvážna výpoved autorky. (...)

Je to stále rovnaká rozporuplná oscilácia človeka medzi statočnosťou a zbabelosťou, skutočnosťou a kaširovaním, odvahou a prízemnosťou, pravdom a klamstvom. Menia sa iba kulisy prostredia. Problém konfliktu životných koncepcí ostáva, pričom víťazmi bývajú skôr predstaviteľia prikrčenosťi, slepej poslušnosti, ktorí nevyčnievajú z radu.

Jiří P. Kříž, Právo

Jiří Pokorný has taken full advantage of the opportunity to show the play *Gazdiná roba* in the light of modern provocative theatrical poetics, and to demonstrate the liveliness of the story in our socially not completely emancipated and progressive era. Just right from the introductory image of an emptied Moravian-Slovak folk festival with a local beauty contest there is no doubt that Pokorný's copy of the original drama will be provocative, nevertheless anything but less urgent than the courageous expression of the author in her time. (...)

It has preserved the same ambiguous oscillation of the human being between his/her courage and cowardice, ingenuity and pettiness, bravery and shallowness, truth and lie. Only the decoration of the setting has changed. The problem of the conflict of life concepts has remained, and the winners are usually the representatives of the crouched, blindly obedient, who do not march to a different tune.

Jiří P. Kříž, Právo

THE HISTORY OF RONALD, THE CLOWN OF McDONALD

námet a rézia
a proposition and directed by
Rodrigo García

Rodrigo García & Divadlo La Carnicería
Madrid, Španielsko
Rodrigo García & La Carnicería Teatro
Madrid, Spain

svetlo / lighting: **Carlos Marquerie**
hudba / music: **Panasonic, Juan Navarro**
kostýmy / costumes: **Mireia Andreu**
video: **Rodrigo García**
návrh projekcií / projections designed by:
Ramón Diago and Maelstrom.com

účinkujú / cast:
Rubén Ametllie, Juan Loriente
and **Juan Navarro**
s účasťou / with participation by
Nieves, Candela, Yago and the Band

Nedelia 26. septembra 2004, 21.00 - 22.45, bez prestávky, Agrokomplex - pavilón V
Sunday 26th September 2004, 21:00 - 22:45, without intermission, Agrokomplex - Pavilion V

Rodrigo García (1964)
Spisovateľ, scénograf, videorežisér, divadelný režisér. Narodený v Argentine, od r. 1986 žije a pracuje v Madride. V r. 1989 založil Divadlo La Carnicería, ktoré vo svojich inscenáciách dôsledne sleduje líniu experimentovania a hľadania osobitého jazyka vzdialeného od tradičného divadla. Spočiatku bol ovplyvnený S. Beckettom, H. Pinterom, E. Pavlovskym, F. Arrabalom, H. Müllerom, Th. Bernhardom, L. F. Célinom a P. Handkem.

Začiatkom 90. rokov sa na javiskách Madridu a Valencie venoval režiám vlastných textov, aj dielam Thomasa Bernharda (*Vino Tinto, Hostal Conchita*), Wystana Hugh Audena (*Tempestad*), Charlesa Baudelaира (*30 copas de vino*), Bruce Nauman (*Los very cerditos*), Heinera Müllera (*El Pare - Price of the Critic*, 1994). V ďalšom období až dodnes už pracuje takmer výhradne s vlastnými dramatickými textami na scénach a festivaloch predovšetkým v Španielsku, ale aj vo Švajčiarsku, Portugalsku, Grécku, vo Francúzsku (Festival d'Avignon - *After Sun*) a v Chile. Okrem toho pôsobí ako scénograf a venuje sa rôznym multimediálnym projektom.

Rodrigo García (1964)
Writer, stage designer, video director, theatre director. Born in Argentina, since 1986 he lives and works in Madrid. In 1989, he established La Carnicería Teatro, the productions of which consistently follow the experimental line and original poetics different from traditional theatre. In the beginning, he was influenced by S. Beckett, H. Pinter, E. Pavlovsky, F. Arrabal, H. Müller, Th. Bernhard, L. F. Célin, and P. Handke.

In early nineties he directed in Madrid and Valence his own plays as well as the plays by Thomas Bernhard (*Vino Tinto, Hostal Conchita*), Wystan Hugh Auden (*Tempestad*), Charles Baudelaire (*30 copas de vino*), Bruce Nauman (*Los very cerditos*), Heinrich Müller (*El Pare - Critic's Award*, 1994). Since then, he directs almost entirely his own texts on stages and festivals mostly in Spain, but also in Switzerland, Portugal, Greece, France (Festival d'Avignon - *After Sun*), and in Chile. Rodrigo García works as a stage-designer and he is engaged in various multimedia projects as well.

Spoznanie bizarnosti potravy, ktorú chrlí priemysel zábavy a umelých slastí. Predvádzanie zhubbých následkov kvázi vzdelenia, ktoré otupuje citlivosť mladých ľudí pohružených v nepretžitej prítomnosti. Ozivenie poézie vecnosti a telesnosti.

V rituáli prerušovanom slovami hnevu sa telá hercov ako ryby na suchu, ako vtáky, ktoré uviazli v olejovej škvre, vrhajú do mazlavého mlieka, do kaluží vína a kol. Symbol šialeného konzumu a pažavosti tažko strávitelného sveta - klaun od McDonalda - sa ukazuje ako atraktívna postava, smejúca sa zo svojich zločinov a rozsudkov smrti. Dvojzmyselný jazyk reklamy, lacný sentiment, rafinovaná propaganda politickej moci, značkovanie jedla a názvy vyberaných odevných značiek, ktoré chytajú do pasce detí a podkopávajú sebadôveru jednotlivca v spoločnosti. Traja chvastaví herci komentujú a napádajú obrazy Toma a Jerryho alebo Margaret Thatcherovej na scéne zmenenej na salón, stoku, "vomitorium".

Toto kritické a vizuálne predstavenie, na môle vzdialené od estrádnych produkcii, využíva na vyvolanie nečakaného prekvapenia alebo šoku všetky triky zábavného umenia, aby sme unikli zo sveta, ktorý sa nám odcudzil.

z materiálov súboru

PRÍBEH RONALDA, KLAUNA OD' McDONALDA

12/13

ENTERR

História Ronald, klauna od McDonalda počas jeden a pol hodiny nabáda nedôverovať istým tmavo sfarbeným nealkoholickým nápojom, jedlám so záručnou dobou do roku 2007, ľudom, čo dávajú prácu a samozrejme, prečo nie, nabáda nedôverovať samému sebe.

Divák je tu konfrontovaný s dlhými pasážami, v ktorých sa polonahé telá väľajú po stále viac a viac znečistenej scéne: mlieko, nealkoholické nápoje, hamburgery, kečup a najrôznejšie výrobky sa vršia na podlahe – výrobky, ktoré sa zdajú byť takými neškodnými na policiach supermarketov, ale za ktorími sa v skutočnosti tak veľa skryva.

Táto inscenácia hovorí o vykorisťovaní v práci; o štáte, ktorý sa snaží ovládnuť celý svet; o zrade na všetkých úrovniach – počnúc zradami politikov a končiac našimi vlastnými zradami v každodennom živote; odhaluje dejiny pokrytectva v krajinách ako je Argentína, v ktorej sa bieda v dôsledku nekompromisnej ekonomickej destrukcie každým dňom zvyšuje; hovorí o mučení...
(...)

Rebelantské divadlo, postavené na proteste a autentickej opozícii voči tej bezmennej vlne, ktorá nás stále väčším tahá k uniformite, k tejto kolonizácii – globalizácii.

z materiálov súboru

For one and a half hour, The History of Ronald, the Clown of McDonald's is proposing you to mistrust some dark-coloured soft drinks, some foods which may be consumed up to the year 2007, to mistrust people who give you work, and also, why not, to mistrust yourself.

The viewer here will confront long sequences where semi-naked bodies fall about on a more and more filthy stage: milk, soft drinks, hamburgers, ketchup and all kind of products are piling up there on the floor, products which seem so harmless on the shelves of supermarkets, but which actually hide a lot behind.

This work talks about labour exploitation; about a nation trying to rule the whole globe; it talks about betrayal at all levels, from our politicians' betrayal to our own betrayals in daily life; it talks about the history of hypocrisy in countries like Argentina, where the misery is growing every day as a result of a careful economic destruction; torture is talked about...
(...)

Recognizing the weirdness of foodstuffs churned out by the industry of leisure and artifical pleasures. Exposing the harmful side-effects of the sort of education that dulls the sensitivities of young people plunged in a perpetual present time. Reviving the poetry of matter and flesh.

In a ritual that is punctuated with angry words, the bodies of the actors fling themselves in the unctuousness of milk, pools of wine and cola, like fish out of water, like birds caught in an oil-slick. Symbol of frenzied consumerism and the bulimia of a world that's hard to digest, the McDonald's clown, appears to be an attractive figure who laughs at his misdeeds and his auto-da-fés. The double language of advertising, cheap sentiment, the civilizing propaganda of political power, the tattooing of food and clothing brand names which entrap the children and sap the confidence of the individual in society. Three bragging actors let rip and commentate images of Tom and Jerry or Margaret Thatcher on a stage transformed into a parlour, an overflow, into a "vomitorium".

A thousand miles from stage entertainment, this critical and visual performance uses all the tricks of the art of diversion to create sudden surprise or shock in order to escape from a world that has become alien to us.

from company's materials

A rebellious theatre, made up of resistance and genuine opposition to the nameless wave, which is dragging us more and more towards uniformity, this colonization – globalisation.

from company's materials

s podporou / with the support of:

**Velvyslanectvo Španielskeho kráľovstva
v Bratislave**
**Embassy of the Kingdom of Spain
in Bratislava**

**Ministerstvo kultúry,
Národný inštitút scénických
umení a hudby, Španielsko**
**Ministry of Culture,
National Institute of Performing
Arts and Music, Spain**

BLACK BATTLES WITH DOGS

Bernard-Marie Koltès

rézia / directed by **Dimiter Gotscheff**

Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz
Berlín, Nemecko

Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz
Berlin, Germany

scéna a kostýmy

stage and costume design: **Katrin Brack**

hudba / music: **Bert Wrede**

dramaturgia

dramaturgy: **Andrea Koschwitz**

svetlo / light: **Henning Streck**

osoby a obsadenie / characters and cast:

Horn: **Wolfram Koch**

Alboury: **Samuel Finzi**

Léone: **Almut Zilcher**

Cal: **Milan Peschel**

Kvarteto, Der Auftrag, Filoktet, Sofokles/Oidipus, Shakespeare/Macbeth), režíroval aj hry Eurípida (Trójanky), Strindberga (Slečna Júlia), Čechova (Čajka, Višňový sad), Ostrovského (Les, Búrka), Georga Büchnera (Leonce a Lena, Woyzeck), Sorokina, Kleista, Lorcu, Becketta, Hans Henny Jahna, Dey Loher, Arthura Millera, Lessinga, Koltésa a ďalších autorov.

V roku 1991 získal Cenu Zväzu kritikov Berlínskej akadémie umenia, udeľovanú časopisom Theaterheute – Režisér roka.

Dimiter Gotscheff (1943)

The career of the Bulgarian-born director Dimiter Gotscheff started with the successful staging of the play Philoctetes by Müller in the theatre in Sofia in 1983. He has staged Brecht, Büchner, Lessing and contemporary Bulgarian playwrights in the theatres in Ruse, Sofia and Vratsa, as well as translated plays from German (Büchner, Müller). Since 1995, he has been working in many prominent German theatres (Schauspielhaus Bochum, Schauspielhaus Düsseldorf, Thalia Theater Hamburg, and Deutsches Theater Berlin), and in the Theater Basel in Switzerland. He has often staged Heinrich Müller (Weiberkomödie, The Quartet, Der Auftrag, Philoctetes, Sophocles/Oedipus, Shakespeare/Macbeth), directed the plays of Euripides (The Women of Troy), Strindberg (Miss Julie), Chekhov (The Seagull, Cherry Orchard), Ostrovsky (The Forest, The Storm), George Büchner (Leonce and Lena, Woyzeck), Sorokin, Kleist, Lorca, Beckett, Hans Henny Jahn, Dey Loher, Arthur Miller, Lessing, Koltès, and other authors. In 1991, he was awarded the Director of the Year Award by the Critics of the Berlin Academy of Arts, presented by the journal Theaterheute.

"Boj černochá so psami rozhodne nehovorí o Afrike a o černochoch - nie som africký autor - a nerozpráva ani o neokolonializme a rasovej otázke. Celkom určite nevyjadruje nijaký názor.

Hovorí jednoducho o jednom mieste na svete. Niektým natrafíme na miesta, ktoré sú čímsi ako metaforou - metaforou života alebo niektoré jeho stránky, alebo niečoho väzneho a očividného, ako sú napríklad rieky tečúce do džungle u Conrada... Prežil som v Afrike jeden mesiac u priateľov na štátnej stavbe. Predstavte si malý tábor v buši, skladajúci sa z piatich-šiestich bunglovov a obohnájaný ostromnásť drôtom so strážnymi vežami, vnútri zo desať belochov žijúcich viac-menej v ustavicej hróze pred tým, čo je vonku, a s ozbrojenými černošskými strážcami všade nakoľo. Bolo to krátko po vojne v Biafre a po okolí sa potulovali drancujúce bandy. V noci na seba stráže pokrikovali, vydávali veľmi čudné hrdelné zvuky, báli sa totiž, že zaspia... Takto to šlo stále dookola. Práve pokriky stráži ma priviedli k tomu, že som napsal túto hru. Vnútri, v kruhu, sa odohrávali malomeštiacke drámy ako v parížskom šestnástom obvode: stavbyvedúci spával so ženou vedúcou čiaty a podobne..."

Moja hra možno hovorí trocha o Francúzsku a o belochoch: keď je niečo inde ako zvyčajne, pri pohľade z diaľky to niekedy lepšie rozlúštame. Moja hra hovorí najmä o troch

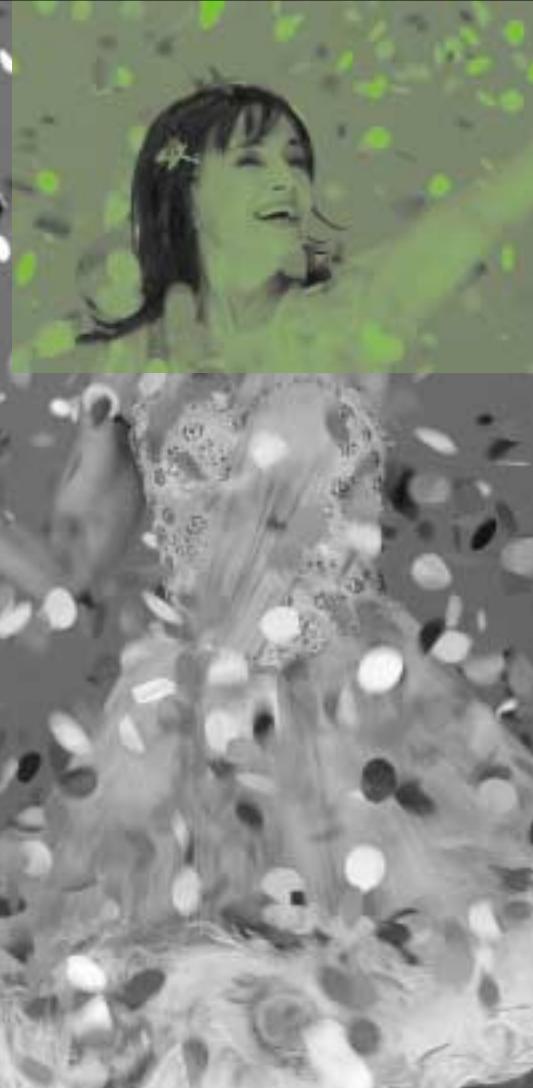

Dimiter Gotscheff (1943)

Kariéru režiséra bulharského pôvodu Dimitera Gotscheffa naštartovala úspešná inscenácia Müllerovej hry *Filoktet* v Sofijskom divadle roku 1983. Počas pôsobenia v bulharských divadlech v Ruse, Sofii a Vratse insenoval Brechta, Büchnera, Lessinga a súčasných bulharských dramatikov, zároveň prekladal dramatické texty z nemčiny (Büchner, Müller). Od r. 1995 pracuje v mnohých významných nemeckých divadlech (Schauspielhaus Bochum, Schauspielhaus Düsseldorf, Thalia Theater Hamburg, Deutsches Theater Berlin), ale aj v Theater Basel vo Švajčiarsku. Insenoval veľmi často Heinera Müllera (*Weiberkomödie*,

BOJ ČERNOCHA SO PSAMI

14/15

ľudoch izolovaných na takom mieste na svete, ktoré im je cudzie a obkolesených nanajvýš záhadnými strážcami. Myslel som si – a ešte vždy si to myslím – že volanie stráži, ozývajúce sa uprostred Afriky a vymedzujúce územie nepokoja a samoty, je dosť závažná téma, po ktorej treba siahnuť."

Bernard-Marie Koltès (1948 – 1989)

...Na prázdne javisko už počas príchodu divákov padajú veľké farebné kruhové konfety a padajú stále až po koniec inscenácie. Tento, vlastne celkom jednoduchý scénografický nápad (Katrín Brack) vytvára až plastickú premenu scény pri rôznych smeroch a intenzite svietenia a esteticky pôsobivú scenériu ako kontrast k dosť temnej Koltèsovej hre. Padajúce konfety môžu byť všetkým, ohňostrojom, daždom, kvetmi, dotieravým hmýzom, ale i niečim viac abstraktným. Gotscheff zapája obrazotvornosť diváka a vizuálnym neohraničením a nekonkrétnosťou necháva vyznieť Koltèsov jazyk.

Koltèsove dialógy majú monologický charakter. Postavy sú osamotené a usilujú sa presadiť vo vzájomných vzťahoch, ale každá prežíva svoj vlastný príbeh märneho hľadania „čohosi“. Koltèsova hra hovorí o zrážke civilizačí, o konflikte severu a juhu (či západného a „tretieho“ sveta), o samotne v cudzom, o hľadaní identity.

Martina Vannayová, z materiálov festivalu

Kto dnes inscenuje túto hru, mal by mať pred očami auto-rovu poznámku. Autor si bol vedomý, že písmanami maľoval čierno-bielo: čierni sú tí dobrí, bieli tí zlí (sú to tie psy, na ktoré sa vzťahuje názov hry). Ale, Koltès vrávi: "Vychádzajúc z tohto rozhodnutia som mohol začať mať rád bielych." (Patrice Chéreau poznámenal po Koltésovej smrti: „Neunesie, že jeho hry boli označované ako dusivé, beznádejné alebo ako hry o vylúčených.“) Prostredníctvom tohto vyhotoveného protíkladu je táto hra aktuálna, a to práve dnes, kedy sa všade hovorí o globalizácii (nebolo obdobie kolonizácie tiež istou formou globalizácie?).

Knut Lennartz, Die Deutsche Bühne

Gotscheff hru skrátil a rozšíril zároveň. A predsa, jeho do textu prepašované aktualizácie nevytvárajú z prudu monológov žiadnu napínavú drámu. To, že inscenácia napriek tomu fascinuje a divák sa z plného hrdla smeje divokým groteskným číslam, je v prvom rade zásluha triumfujúcich hercov, ktorí z Koltésovej metaforickej hry o osamelosti a životnom strachu robia didaktickú hru (Lehrstück) o bezvýchodiskovom pokuse pochopíti cudzie a chcieť sa zmieriť s vlastnou kultúrou.

Frank Dietschreit, Westfälische Rundschau

Tam, kde v hre neexistuje východisko z rasizmu, inštitucionálizovaného využívania a neukojených túžob, režisér Gotscheff reaguje celkom v štýle estetiky Volksbühne, ktoré už dávno rezignovalo na akýkoľvek ideologicky podfarbený model riešenia sveta: miešaním ostrého cynizmu a komédie. Na prázdnom javisku, kam neustále „pršia“ pestré papieriky, rovňa každý zo Štyroch hercov svoju postavu ako druh osobného psychogramu šílenstva.

Thomas Heinold, Nürnberger Zeitung

"Black Battles with Dogs definitely does not speak about Africa and black people – I am not an African author – and it does not speak about neo-colonialism and racial question. For sure, it does not express any opinion. It speaks simply about a place in the world. Sometimes we encounter places that are like a metaphor – the metaphor

of life or its part, something very serious and apparent like, for example, the rivers flowing in the jungle in Conrad... I have spent a month in Africa staying with my friends on a state construction site. Imagine a small camp in a bush, consisting of 5-6 bungalows, surrounded with a barbed wire, and watchtowers. About ten white men living inside in a more or less permanent horror of what is going on outside, and with armed black guards everywhere. It was a short time after the war in Biafra and there were looting gangs around. The guards shouted at each other at night, they made very strange throaty sounds in fear of falling asleep... It went like this all the time. The shouts of the guards made me write this play. Inside, in the circle, suburban dramas took place like in the 16th district in Paris: site manager slept with the wife of the foreman, and so forth... My play may speak a little about France and white people:

when something is in a different than its usual place, when it is viewed from the distance we can sometimes solve it better. My play is mostly about three people isolated in such place in the world, which is strange to them and surrounded by most mysterious guards. I have thought – and I still do – that the shouts of the guards in the middle of Africa, delimiting the territory of unease and loneliness, this is a theme compelling enough to write about."

Bernard-Marie Koltès (1948 – 1989)

...Big colourful confetti are sprinkled on the empty stage from the beginning to the end of the performance. This simple stage-design idea (Katrín Brack) creates an almost plastic change in different directions and light intensity, and it makes a lively scenery contrasting with the rather dark play of Koltès. Falling confetti can be anything, firework, rain, flowers, tiresome insects, or something more abstract. Gotscheff incorporates the imagination of the spectator and by no visual limits and vagueness he lets the language of Koltès play a major role.

Koltès's dialogues resemble monologues. The characters are lonely and strive for self-assertion in mutual relationships, but everybody lives his/her own story of hopelessness looking for „something“. The play speaks about the conflict of civilisations, about the conflict of the North and the South (or the western and the „developing“ world), about loneliness in an alien place, about search for identity.

Martina Vannayová, from festival documents

The one who wants to stage this play should bear in mind the author's comment. The author was aware that he painted with black and white letters: the black ones are good and the white ones are bad (they are the dogs from the play's title). However, Koltès claims: „Starting from this decision I could begin to love the whites.“ (Patrice Chéreau said after the death of Koltès: „He could not bear that his plays were designated as stifling, hopeless or the plays about outcasts.“) The play is topical in this bitter conflict, especially today when all speak about globalisation (the period of colonialism was not a kind of globalisation?).

Knut Lennartz, Die Deutsche Bühne

Gotscheff has shortened and enlarged the play at the same time. Yet, his updatings, smuggled in the text, do not make a thrilling drama from the stream of monologues. The fact that in spite of this the performance fascinates, and the viewer laughs out loud at slapstick numbers, is first of all due to the triumphant actors who make from the Koltès metaphoric drama about loneliness and fear a Lehrstück about hopeless attempt to understand the strange and to accept one's own culture.

Frank Dietschreit, Westfälische Rundschau

In the places where there is no way out of racism, institutionalised exploitation and unsatisfied desires, the director Gotscheff responds fully in the style of the aesthetics of Volksbühne, that gave up long ago any ideologically biased model of the world: he responds by mixing sharp cynicism and comedy. On an empty stage with a never-ending „rain“ of bright confetti, each of the four protagonists develops his character as a kind of personal psychogram of madness.

Thomas Heinold, Nürnberger Zeitung

Partneri festivalu / Festival's partner

THE SEAGULL

Anton Pavlovič Čechov
rézia / directed by Árpád Schilling

Divadlo Krétakör, Budapešť, Maďarsko
Krétakör Theatre, Budapest, Hungary

dramaturg: **Anna Veress**

scénografia / scenography: **Márton Ágh, Tamás Bánya**
asistent režiséra / assistant to the director: **Péter Tóth**
vedúci produkcie / production manager: **Máté Gáspár**

osoby a obsadenie / characters and cast:

Irina Nikolajevna Arkadina, herečka / an actress: **Eszter Csákányi**, Pjotr Nikolajevič Sorin, jej brat / her brother: **József Gyabronka**, Konstantin Gavrilovič Treplev, jej syn / her son: **Zsolt Nagy**, Nina Zarečná, mladé dievča / a young girl: **Annamária Láng**, Boris Trigorin, spisovateľ / a writer: **Tilo Werner**, Jevgenij Sergejevič Dorn, doktor / doctor: **Sándor Terhes**, Šamrajev, štátny úradník / estate manager: **Péter Scherer**, Polina Andrejevna, jeho druhá žena / his second wife: **Borbála Péterfy**, Máša, jeho dcéra / his daughter: **Lilla Sárosdi**, Medvedenko, učiteľ / teacher: **László Katona**

www.kretakor.hu

s podporou / with the support of:

**Ministerstvo kultúrneho dedičstva
Maďarskej republiky**
**Ministry of Cultural Heritage
of the Republic of Hungary**

Árpád Schilling (1974)

V roku 2000 ukončil štúdium na Akadémii divadelných a filmových umení v Budapešti. Od začiatku štúdia v r. 1995, kedy začal režijné pôsobenie a založil Divadlo Krétakör (Kriedový kruh), mu divadelná kritika prisudzovala v rámci mladej maďarskej divadelnej scény významné postavenie. Hneď jeho prvá profesionálna rézia – Lorcova Krvavá svadba – získala cenu za najlepšiu réziu na Medzinárodnom divadelnom festivale Kazincbarcika. Odvtedy každoročne získava najvyššie ceny udeľované maďarskou kritikou (Ceny kritiky) aj odbornou verejnosťou (Alternative Theatrical Review, festivaly v Kazincbarcike, Csurgó, Gödöllő) a je hostom prestížnych medzinárodných festivalov. Divadlo Krétakör je Schillingovou domovskou scénou, naštudoval však aj inscenácie v koprodukcii s divadelnými súbormi známymi z návštev festivalu Divadelná Nitra: Bárka, Thália, Divadlo Józsefa Katonu (Brechtov Baal – Divadelná Nitra 2000). Okrem toho hostoval v Piccolo Teatro v Miláne, v Schaubühne v Berline a v Národnom divadle v Štrasburgu.

Árpád Schilling (1974)

He graduated from the Academy of Theatre and Film in Budapest in 2000. In 1995 he started his studies, at the same time he started directing and he founded the theatre Krétakör (Chalk Circle). Since then, theatre critics have regarded him an important personality among young theatre artists. He has won the award for the best direction at the Kazincbarcika International Theatre Festival for Bloody Wedding by G. Lorca, Schilling's first professional work as a director. Since then, he has won the highest awards awarded by Hungarian theatre critics (Critical Appraisal Award), also by professional public (Alternative Theatrical Review, festivals in Kazincbarcika, Csurgó, Gödöllő) and he is the guest of prestigious international festivals. The Krétakör theatre is Schilling's home stage, however, he has worked on productions with other theatre ensembles, which we know from the Divadelná Nitra Festival: Bárka, Thália, and József Katona Theatre (Brecht's Baal – Divadelná Nitra 2000). Moreover, Schilling worked as guest director in Piccolo Teatro in Milan, Schaubühne in Berlin and National Theatre in Strassbourg.

Inscenácia sa vyznačuje viacerými jemnými metaforami. Najdramatickejšou z nich je telo čajky hodene v igelitovej taške – perie vletí Nine do tváre. Symbol divadla sa vinie celou inscenáciou. Na konci prvého dejstva sa herci klaniajú a odohrajú celý prehnany maďarský rituál záverečnej klanäčky. Neskôr ohľásia koniec druhého a začiatok tretieho dejstva. Na záver sa však neprídu ukloniť, musíme prekonáť barikádu zo stoličiek pri vchode, ktorú tam postavili podľa inštrukcií Čechova. Zatial čo sa spomätávame, herci nám zvonku aplaudujú, rytmicky tleskajú, ako sme to my, najlepší Stalinovi nasledovníci, vždy robili a – neschopní otvorené prejavíť pocity – stále v tom pokračujeme v divadle. Robia si z nás bláznov, plne si to však zaslúžime.

Tamás Koltai, Élet és irodalom

Schillingov súbor hrá oveľa lepšie divadlo ako ostatné v rámci oficiálnej štruktúry, svoje rebelantské obdobie však už má za sebou. Ide o tím zložený zo skutočných osobností. Neustále experimentujú s metódami divadelnej tvorby. Tentoraz hľadajú – aj vďaka mimoriadne náročným okolnostiam existencie súboru – čo sa stane, ak ostanú na scéne sami, bez akýchkoľvek pomocných prostriedkov. Nezostanú osameli. Môžu sa spoľahnúť jeden na druhého, citivo reagujú na najjemnejšie gesto partnera, takže atmosféra je od začiatku plná vzrušenia, hoci sa zdánlivu nič nedeje. Ľudia sa „iba“ rozprávajú, premýšľajú, túzia po niečom, snažia sa ísť vlastnou cestou a medzitým si tu a tam ničia životy. Všetko je to miestami smiešne, niekedy ironické, mimoriadne trúfalé a tragikomicky nezneseiteľné.

Bóta Gábor, Magyar Hírlap

Ak vezmeme do úvahy samú podstatu, ide asi o najskutočnejšiu Čajku, akú som kedy videl. Stanislavského metóda tu funguje – a, samozrejme, výsledok sa na Stanislavského nepodobá. (...) Herci zdánlivu nerobia nič iné, iba sú sami sebou; nemajú oblečenie kostýmy. Dokonca, nehrájú Čechovove postavy, ale po hlbokej analýze im rozumejú natol'ko, že s nimi úplne splynú. „Herci sa stotožnili s postavami“ – toto dávne a po mnohé roky sporné uznanie je tu na pravom mieste. (...) Všetci pritom zostávajú našimi súčasníkmi. Stotožnenie sa s postavou, dokonca splynutie s ňou, sa stáva rozhodujúcim prvkom účinku inscenácie. Ide však iba o jeden z viacerých. Schilling na jednej strane oživuje ducha Stanislavského, vzápäť ho však popiera. Alebo presnejšie, práve oživením (nielen) ducha Stanislavského popiera (stále?) platné divadelné konvencie.

László Zappe, Népszabadság

There are a lot of shy metaphors in the performance, the most dramatic being the body of the seagull thrown down in a plastic bag, the feathers flying into Nina's face. The symbol of the theatre is interweaving the entire performance. At the end of Act I the actors bow, and they play the whole narrow-minded Hungarian applause ritual. Later on, they announce the end of Act II and the beginning of Act III. However, they do not come back to bow in the end, we have to damage the barricade of chairs at the entrance put there by the actors, who thus follow Chekhov's instructions. And while we try to come to our senses, the actors applaud us from the outside, they clap rhythmically, as we – Stalin's best disciples – always have done, and, not being able to openly manifest our sentiments, we still do in theatre. They take us for fools, but we deserve it.

Tamás Koltai, Élet és irodalom

The Schilling's company is making a much better theatre than the ones within the official structure, but this group has passed over the rebel period. They are a team made up of real individuals. They constantly experiment with the methods of theatre making. This time they search – also due to the difficult circumstances of company's existence – what would happen if they remain on stage alone, with no helping aids. They do not become lonely. They are able to rely on each other, they respond so sensitively to the slightest gesture of the partner that the atmosphere is filled with excitement from the very first moment, while seemingly nothing happens. It is "only" people talking to each other, they meditate, they long for something, try to keep to their own ways, and in the meantime, they damage their own lives here and there. All this is sometimes funny, sometimes ironic, extremely cheeky, and tragicomically unbearable.

Bóta Gábor, Magyar Hírlap

Considering the essential meaning, this Seagull is probably the most real Seagull I have ever seen. Stanislavsky's method is working here – and of course, it does not have a Stanislavsky-like result. (...) The actors seem not to do anything just being themselves; they do not wear costumes. Accordingly, they do not treat Chekhov's characters differently, but through understanding these roles after a deep analysis the actors and characters finally merge. "The actors identify with the characters" – this old and for many decades dubious praise would fit here. (...) They all remain our contemporaries. Identification with the role, even merging with it makes the decisive element of the performance's effect. However, it is only one among the many. Schilling does not simply conjure up Stanislavsky's ghost, at the same time he denies him. Moreover, through (also) Stanislavsky's ghost he denies (still?) valid theatrical convention.

László Zappe, Népszabadság

THREE SISTERS

voľne podľa / a free adaptation by **Anton Pavlovič Čechov**
rézia / directed by Radu Afrim

Divadlo Andrei Muresanu, Sfântu Gheorghe, Rumunsko
Andrei Muresanu Theatre, Sfântu Gheorghe, Romania

hudba, scéna, kostýmy / composer, stage and costume-designer: **Radu Afrim**
choreografia / choreography: **Fatma Mohamed**

osoby a obsadenie / characters and cast:

Andrej Prozorov: **Daniel Rizea**, Nataša: **Mirela Bucur Pal**, Ol'ga: **Mona Codreanu**, Máša: **Inna Andriucă**, Irina: **Fatma Mohamed**, Kuligyn: **Adrian Ancuța**, Veršinin: **Florin Vidamski**, Tuzenbach: **Romulus Chiciuc**, Solonyj: **Tiberiu Tudoran**, Čeputykin: **David Kozma**, Fedotík: **Ştefan Lupu**, Rode: **Nicu Ungureanu**, Anfisa: **Elena Popa**, Mme Veršiniová: **Camelia Paraschiv**

a deti / and the children: **Adela Ancuța, Cosmina Cucu, Petra Pal, Nicolas Steiner**

Radu Afrim (1968)

Provokatívny režisér, jeden z najtalentovannejších a najväčšími experimentujúcich členov mladej generácie rumunských režisériov. Pôsobil na domácich aj zahraničných divadelných scénach tak nezávislých súborov, ako oficiálnych štátnych divadiel, aj keď tieto nazýva „múzeami divadla“. Námerni jeho inscenácií sú často pribehy stroskotancov, zároveň podrobuje dôkladným prepracovaniám diela klasickej literatúry - *No mom's land* podľa Samuela Becketta, *Tri sestry* voľne podľa Antona Pavloviča Čechova, *Algás - Bernarda's House Remix* podľa Frederica García Lorcu. Z domácej dramatickej spisby spracoval medzi inými *Dögene the Dog* podľa Dumitru Solomona a naposledy *Attic Looking to Death* podľa Matei Visnieca.

Radu Afrim získal na rumunskej divadelnej scéne niekoľko významných ocenení - za predstavenie *Why does the child boil in the polenta* (podľa Aglaje Veteranyi) Veľkú cenu na Festivale Piatra Neamt (2003) a Cenu za najlepšie predstavenie na Festivale súčasnej drámy v Brašove (2003). Za predstavenia *eurOcean-Café* a *BluEscape* získal Cenu pre najlepšieho režiséra a Cenu za najlepšie predstavenie v Lausanne.

Radu Afrim (1968)

A provoking artist, he belongs to the most talented and experimenting young Rumanian directors. He has worked at home and abroad, with independent theatre ensembles as well as in official state theatres, though he calls them „museums of theatre“. His productions put very often on stage the stories of castaways as well as thoroughgoing remakes of classical literature - *No Mom's Land* by Samuel Beckett, *Three Sisters*, loosely based on Anton Pavlovich Chekhov, *Algás - Bernarda's House Remix* based on Frederico García Lorca. He has transformed among other Rumanian plays also *Dögene the Dog* based on Dumitru Solomon and recently *Attic Looking to Death* by Matei Visnieca.

Radu Afrim was awarded several prominent Rumanian awards - for the production *Why Does the Child Boil in the Polenta* (based on: Aglaja Veteranyi) Grand Prix at the Piatra Neamt Festival (2003) and The Best Performance Award at the Contemporary Drama Festival in Brasow (2003). For the productions *eurOcean-Café* and *BluEscape* he has won the Prize for the Best Director and the Prize for the Best Performance in Lausanne.

Radu Afrim Tri sestry zoškrtal na minimum. Dominantu tvoria dve scény: Irinine meniny a dialóg Andreja s Natašou v posteli. Afrim buduje situácie nezvyčajne a trvá istý čas, kým si divák na rozhádzané tempo a popletenú atmosféru zvykne: scény sú nesmierne chaotické, sledujeme naraz množstvo príbehov, dialógov, tančuje sa, kričí, rozpráva a spieva naraz. No tento chaos má čaro spontánnosti, prírodnosti, hrovosti. Scény vzdy po čase dospejú k vyčisteniu, k odhaleniu dôležitého, k otvoreniu prázdnego priestoru pre novú situáciu. Afrim sa na Tri sestry pozerá aj očami dieťaťa.
(...)

Afrim narába s dekonštrukciou, efektami, aj svojsky poňatým gýcom. I preto môžu byť niektoré momenty a interpretačné línie zneistojujúce či mäťuce (napr. obraz ženy ako takej - sexsymbol či antipatická hysterka; vojna, na pozadí ktorej sa tieto Tri sestry odohrávajú; mnoho aktualizácií, napr. v kostýnoch). Afrim predlohu dekonštruuje nie preto, aby ju znehodnotil, ale preto, aby diváka presvedčil o novom čítaní, o inej optike, o súčasnom Čechovovi.

Romana Maliti, Divadlo v medzičase

TRI SESTRY

18/19

Režisérova radikálna reinterpretácia klasického diela odkryva hlboké a originálne významy. V chladne osvetlenom priestore, ktorý zblížuje hercov a divákov, rekvizity a kostýmy prepájajú čas od nápisania hry s našou súčasnosťou. Bezprostredná skutočnosť a každodenná všednosť vytvárajú šokujúce obrazy. Radu Afrim bezohľadne obiera postavy o ich ilúzie a ideály. V predstavení sa strie-dajú halucinačné obrazy v šialene dynamickom tempe. Výbušné a útočné videnie v sebe skrýva hlbokú ľudskú pravdu. Zohratý herecký súbor vytvára pôsobivé skupinové scény, ako aj skvelé individuálne výstupy. Tri sestry sú krutou a živočíšnou inscenáciou, ktorá kladie dôraz na drsný a poetický humor.

Ludmila Patlanjoglu, Cotidianul

Radu Afrim nás vťahuje do sveta svojich myšlienok, dojmov, pocitov a predstáv zhmotnených na scéne a umocnených jeho osobným vzťahom k Čechovovmu textu. Známe postavy si zachovávajú všetky základné črty a navyše sa vyznačujú správaním a postojmi, ktoré poskytuje inteligentná a citlivá interpretácia oprostrená od zbytočných klišé. Celkovú atmosféru inscenácie tvorí mimoriadna plastica príznačná pre Čechovove umenie striedaniam komického a vznešeného, irónie a vysokých ideálov.

Alice Georgescu, Ziarul Financiar

Radu Afrim je provokujúci čitateľ; invenčne tlmočí Čechovov svet, ktorý sa už stráca v záplave dezinterpretácií a mylných poňatí.

Postavy sa zahrávajú s časom vo svojom večnom čakaní na zmenu, na skutočný život. Veselo sa smejú, nesmierne trpia, ale v skutočnosti sa celkom ako deti nechávajú unášať svojimi falosoňmi predstavami. Tri sestry sú uväznené v dusnej cele, ktorá potláča a deformuje ich osobnosť. Počujú iba vlastný, zlomený vnútorný rytmus. Moskva sa stáva svetom za sklon ako staré fotografie v pohároch zo zavárania. Na inscenácii Radu Afrima je úžasný jej kontrast medzi nesmiernym smútkom a pichlavým, uštipačným humorom, ktorými je preniknutý tento iluzórny, a predsa nepochybne skutočný svet.

Mihaela Michailov, Observatorul cultural

Takéto predstavenie dáva šancu formovať a reformovať predstavy o divadle a nachádzať formu komunikácie s tvorcami inscenácie. Tri sestry umožňujú, aby sa kritik vyvíjal.

Ian Herbert

Radu Afrim has shortened the Three Sisters to a minimum. There are two principal scenes: the nameday of Irina and the dialogue between Andrey and Natascha in the bed. Afrim builds the situations in his special way and it takes some time for the viewer to get used to the disintegrated tempo and confusing atmosphere: the scenes are very chaotic, we follow many stories and dialogues at the same time, the actors dance, shout, speak and sing simultaneously. Nevertheless, this chaos has its magic of spontaneity, it is natural and playful. The scenes always reach the point of transparency, the important things are revealed and empty space is open for a new situation. Afrim looks at the Three Sisters with a view of a child as well.

(...)

Afrim uses deconstruction, effects, and a special kind of kitsch. Therefore, some moments and concepts can become puzzling or confusing (e.g. the image of a woman – a sex symbol or a troublesome hysterical woman; war as the background of this story of the Three Sisters; many updated details – e.g. the costumes). Afrim does not deconstruct the original to destroy it, but to persuade the viewer about its new reading, new point of view, about contemporary Chekhov.

Romana Maliti, Theatre in Meantime

The director's radical reinterpretation of the classical work reveals profound and innovative meanings. In a coldly lit space, bringing together the audience and the actors, props and costumes connect our present days with the time when the play was written. The immediate reality and the banality of everyday life give birth to shocking images. Radu Afrim mingles and violently usurps the characters' illusions and ideals. In the performance hallucinatory images follow each other in dynamic tempo. Afrim's explosive and offensive vision contains deep human truth. Well-synchronised actors create expressive group scenes as well as brilliant individual moments. Three Sisters is a cruel and sensual performance, focusing on a sharp and poetic humour.

Ludmila Patlanjoglu, Cotidianul

Radu Afrim draws us into the world of his thoughts, impressions, feelings and fantasies materialised on the stage and intensified by his personal relation to the Chekhov's text. The well-known characters keep all their basic references and in addition, they encompass behaviour and attitudes offered by the intelligent and sensitive interpretation free from clichés. An extraordinary plasticity models the whole atmosphere, which is characteristic for the Chekhov's skills to alternate ridiculous and sublime, irony and high ideals.

Alice Georgescu, Ziarul Financiar

Radu Afrim is a very provocative reader, interpreting inventively the Chekhov's world, already fading away in misinterpretations and false conceptions.

The characters are the jugglers with time in their never-ending waiting for the change, waiting for their real life to begin. They laugh joyfully, they suffer desperately, but in fact, they play like children with their own delusions. The three sisters are kept in a stifling cell that oppresses and tensions their individualities. They can hear only their own interior broken rhythm. Moscow becomes a glassy globe, like the little jars with old photos. Radu Afrim's performance is amazing for its contrast between the overwhelming sadness and sharp, piercing humour engulfing an illusory and nevertheless deeply real world.

Mihaela Michailov, Observatorul cultural

A spectacle like this one is a chance to form and reform your own ideas about theatre, a way of dialogue with those who create the spectacle. Three sisters permits the critic to evolve.

Ian Herbert

OXYGEN

Ivan Vyrypaev

rézia / directed by **Viktor Ryzhakov**

Teatr.doc, Moskva, Rusko
Theatre.doc, Moscow, Russia

účinkujú / cast:

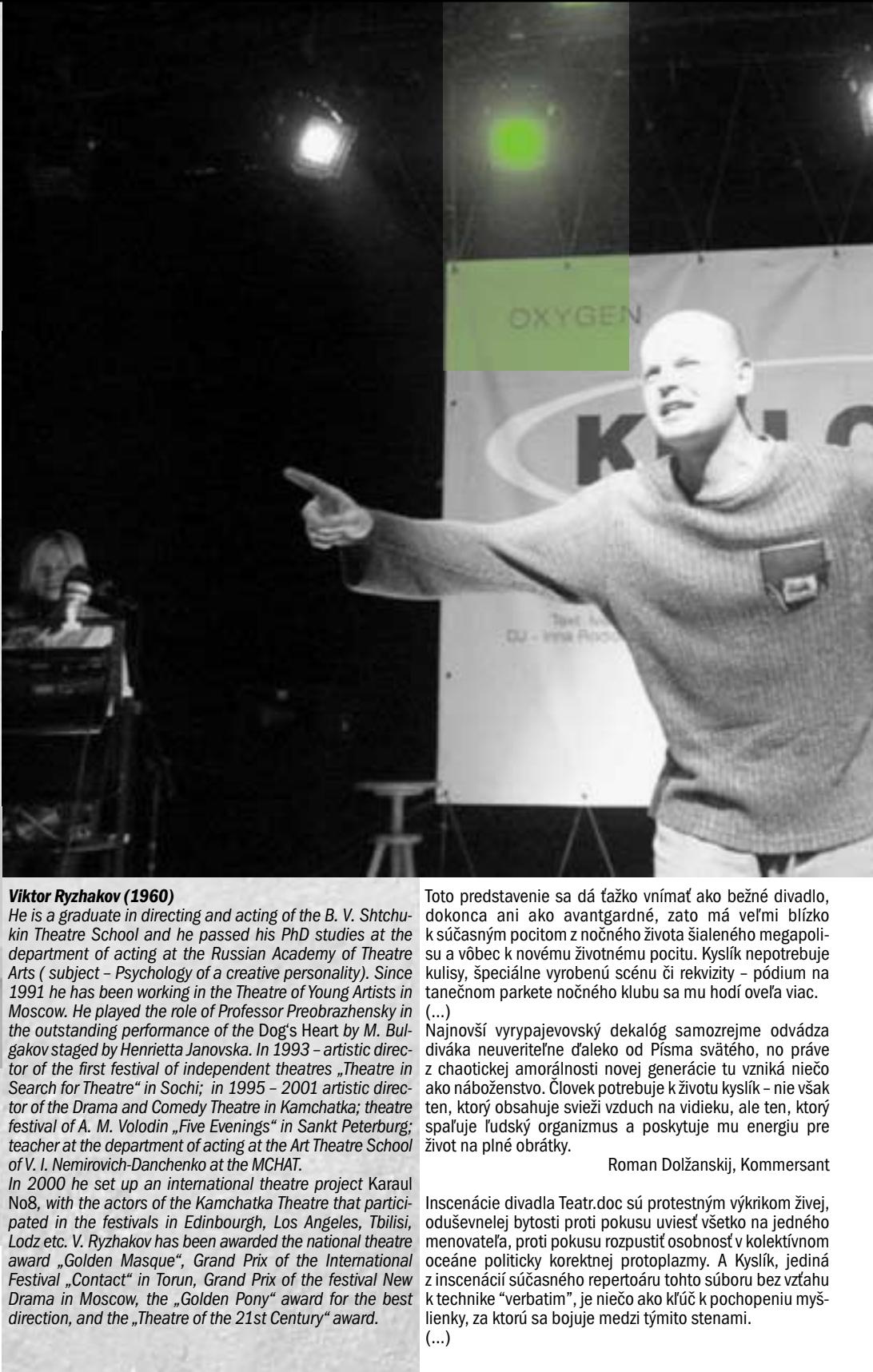
Ona / She: **Svetlana Vyrypajeva**
 On / He: **Ivan Vyrypajev**
 DJ: **Irina Rodionova**

Viktor Ryžakov (1960)

Absolvoval štúdium na katedre rézie a herectva Divadelnej školy B. V. Ščukina a neskôr ašpirantúru na katedre herectva Ruskej akadémie divadelného umenia (téma – Psychológia tvorivej osobnosti). Od roku 1991 dodnes pôsobí v Moskovskom divadle mladého diváka. Predstaviteľ role Profesora Preobraženského vo vynikajúcom predstavení Henrietty Janovskej *Psie srdce M. Bulgakova*. V r. 1993 – umelecký šéf Prvého festivalu nezávislych divadiel „Divadlo v hľadaní divadla“ v Soči; v rokoch 1995 až 2001 umelecký šéf Divadla drámy a komédie na Kamčatke; šéf divadelného festivalu A. M. Volodina „Päť večerov“ v Sankt Peterburgu; pedagóg na katedre herectva Školy divadelného umenia V. I. Nemiroviča-Dančenka pri MCHATe

V r. 2000 s hercami Kamčatského divadla realizoval medzinárodný divadelný projekt *Karaul No8*, uvedený na festivaloch v Edinburgu, Los Angeles, Tbilisi, Lodži atď. Je laureátom národnej divadelnej ceny Zlatá maska, hlavnej ceny Medzinárodného festivalu Kontakt v Toruni, hlavnej ceny festivalu Nová dráma v Moskve, prémie Zlatý koniček za najlepšiu réziu, prémie Divadlo XXI. storočia.

Viktor Ryzhakov (1960)

He is a graduate in directing and acting of the B. V. Shtchukin Theatre School and he passed his PhD studies at the department of acting at the Russian Academy of Theatre Arts (subject – Psychology of a creative personality). Since 1991 he has been working in the Theatre of Young Artists in Moscow. He played the role of Professor Preobrazhensky in the outstanding performance of the Dog's Heart by M. Bulgakov staged by Henrietta Janovska. In 1993 – artistic director of the first festival of independent theatres „Theatre in Search for Theatre“ in Sochi; in 1995 – 2001 artistic director of the Drama and Comedy Theatre in Kamchatka; theatre festival of A. M. Volodin „Five Evenings“ in Sankt Peterburg; teacher at the department of acting at the Art Theatre School of V. I. Nemirovich-Danchenko at the MCHAT.

In 2000 he set up an international theatre project Karaul No8, with the actors of the Kamchatka Theatre that participated in the festivals in Edinburgh, Los Angeles, Tbilisi, Lodž etc. V. Ryzhakov has been awarded the national theatre award „Golden Masque“, Grand Prix of the International Festival „Contact“ in Torun, Grand Prix of the festival New Drama in Moscow, the „Golden Pony“ award for the best direction, and the „Theatre of the 21st Century“ award.

Toto predstavenie sa dá ľahko vnímať ako bežné divadlo, dokonca ani ako avantgardné, zato má veľmi blízko k súčasným pocitom zo nočného života šialeného megapolisu a vôbec k novému životnému pocitu. Kyslík nepotrebuje kulisy, špeciálne vyrobenú scénu či rekvizity – pódium na tanecnom parkete nočného klubu sa mu hodí oveľa viac. (...)

Najnovší vyrypajevovský dekalóg samozrejme odvádzia diváka neuveriteľne ďaleko od Písma svätého, no práve z chaotickej amorálnosti novej generácie tu vzniká niečo ako náboženstvo. Človek potrebuje k životu kyslík – nie však ten, ktorý obsahuje svieži vzduch na vidieku, ale ten, ktorý spaľuje ľudský organizmus a poskytuje mu energiu pre život na plné obrátky.

Roman Dolžanskij, Kommersant

Inscenácie divadla Teatr.doc sú protestným výkrikom živej, oduševnejšej bytosť proti pokusu uviesť všetko na jedného menovateľa, proti pokusu rozprístiť osobnosť v kolektívnom oceáne politicky korektnej protoplasmy. A Kyslík, jediná z inscenácií súčasného repertoáru tohto súboru bez vzťahu k technike „verbatim“, je niečo ako klúč k pochopeniu myšlienky, za ktorú sa bojuje medzi týmito stenami. (...)

Utorok 28. septembra 2004, 21:00 - 22:00, bez prestávky, Staré divadlo - Tatrá
 Streda 29. septembra 2004, 16:30 - 17:30, bez prestávky, Staré divadlo - Tatrá
 Tuesday 28th September 2004, 21:00 - 22:00, without intermission, Old Theatre - Tatrá
 Wednesday 29th September 2004, 16:30 - 17:30, without intermission, Old Theatre - Tatrá

KYSLÍK

Akákoľvek hierarchia je zrušená a pátos umierania súčasnej drámy v tomto najúbohejšom svete je zmenený na pátos prežívania. Bezhranie expandujúce, s ničím neušvážané vyrypajevské ego pozná len jedno: k životu treba kyslík a túžba po ňom sa nezlučuje s morálkou. Dýchaj, lebo prehráš. Je to generáčny výrok, ktorý by sme najradšej obišli, ale nie je to možné, pretože chvíľami pôsobí strojene, no chvíľami má silu a niekedy je až strhujúco talentovaný. Ale najväčším dojmom z Kyslíka je absolútne popretie akejkoľvek serióznosti. Vo Vyrypajevovej vzbure nie je velikásťvo (ktoré malí v sebe rockové idoly), ale skôr raperská ľahkovážnosť.

Marina Davydova, Kommersant

Biblické prikázania tvoria osnovu všetkých kompozícií Kyslíka. Je to téma, na ktoror sa napájajú variácie: ako v dzeze, voľne a súčasne celé naruby, komplikované a akoby veľmi vzdielené od svojho východiska, no vždy sa k nemu vraca júce. Je ľazké si predstaviť, ako sa dajú spojiť do jedného celku citáty z Evanjelia, slang, nenormatívna lexika, dômyselne odpozorované detaľy súčasného spôsobu života, drogy, teroristické akty z 11. septembra, a dokonca aj zadŕžanie rukojemníkov v Moskve. Ukázalo sa, že sa to dá.

Alexandra Mašukova, Literaturnaja gazeta

It is difficult to perceive this performance as an everyday theatre piece, even not as an avant-garde one, however, it is very close to contemporary impressions about night life in a crazy megapolis and it corresponds to the new sense experience in general. The Oxygen does not need stage setting, specially designed scenery or props – a platform on a dance floor in a night club is much more suitable.

(...)
The latest decalogue by Vyrypaev leads the viewer obviously far from the Holy Scripture, nevertheless, just from the chaotic amorality of the new generation something like a religion has arisen. A man needs oxygen for his life – but it is not the oxygen found in fresh air of the countryside, but the one that is burnt by a human body and provides him/her with the energy for the life in top gear.

Roman Dolzhansky, Kommersant

The performances of the theatre Teatr.doc represent a scream of protest of an enthusiastic human being against an attempt to level out everything, and against an attempt to dissolve personalities in the collective ocean of politically correct protoplasm. Oxygen, the only performance from the present repertory with no relation to the technique in its literal sense, this is something like a key to understanding the idea for which a fight is going on within these walls.

(...)
By the way, the story of Sasha and Sasha is only a model for excellent rap dialogues about the commandments of Moses and Christ, about Jerusalem in heaven and on earth, about New York and the United Arab Emirates. The lines in the dialogues of the Oxygen are catching and aphoristic, many of them may become popular in a short time. Arabian dances on the music by Sting reflect the world popularity of orientalism – not the „sleeping East“ that inspired Goethe, but the unconscious popular admiration of the „Taliban movement“, which is against the idols of the present civilisation.

Vladimir Zabuluev, Alexej Zenzinov, Russian Journal

Mimochodom, príbeh Sašu a Saše je iba predlohou pre skvelé raperské dialógy o prikázaniach Možiša a Krísta, o Jeruzaleme na nebi a na zemi, o New Yorku a Arabských emirátoch. Repliky postáv "Kyslíku" sú chytľavo aforické a mnohé z nich možno o chvíľu zludovejú, arabské tance na hudbu Stínga odrážajú celosvetovú popularitu orientalizmu – no nie toho "spiaecheho Východu", ktorý inšpiroval Goetheho, ale to neuviedomelé masové obdivovanie "hnutia talibánu", ktoré je proti idolom dnešnej civilizácie.

Vladimír Zabuluev, Alexej Zenzinov, Russian Journal

ON a ONA – prerušujú jeden druhého vzájomne sa vylučujúcimi argumentami, hromadia kontradôvody, pričom každý z dôvodov je veľmi pádný dovtedy, kým nezaznie ďalší. V konečnom dôsledku sledujeme tragický obraz dezentrovanych postáv, ktoré lapajú po dychu bez toho, aby pochopili niečo hlavné, vytvára sa pocit devalvácie prakticky všetkých hodnôt, "chaos v hlavách", prvotnej amorálnosti a tragickej neriešiteľnosti protikladov. Ideovým nervom inscenácie je neprekonateľná potreba ľudu po kyslíku, ktorý je podstatou, zmyslom a zdôvodnením života. V tom je text Vyrypajeva akoby odpovedou na v poslednej dobe časté úvahy o tom, že nášmu životu chýba "drive" a krajina sa ponára do atmosféry dusna.

Natália Serova, Russian Journal

HE and SHE – they interrupt each other by contradictory arguments, they collect reasons and counter-reasons, all of which are compelling until a new one is presented. In the end, we follow the tragic image of disoriented characters, who struggle for breath without understanding something important, the sensations of lowering of all values, „chaos

in the heads“, primary amorality and tragic unsolvability of contradictions are created. The ideological centre of the performance lies in the overwhelming need of people for oxygen, which makes the basis, sense and reason for life. The text of Vyrypaev gives in this sense a kind of answer to ever more frequent thoughts that our lives lack “drive” and the country merges into a stifling atmosphere.

Natalia Serova, Russian Journal

Any hierarchy is cancelled and the pathos of contemporary drama on its death bed in this most miserable world has been changed into the pathos of agony. Expanding without any limits, uncorrelated Vyrypaev-like ego knows only one thing for certain: oxygen is needed for life and the desire for it does not mix with morality. Breathe or lose! This is the generation statement that we would rather avoid, but it is impossible, though the statement sometimes sounds artificially, but in some moments it has strength and sometimes it is formidably talented. However, the overwhelming impression from the „Oxygen“ is its absolute denial of any earnestness. In the rebellion of Vyrypaev there is no megalomania (as was the case by rock-idols), but rather rap-like carelessness.

Marina Davydova, Kommersant

Biblical commandments create the structure of all the compositions of the Oxygen. It is a theme to which variations are tied; loose and at the same time all turned inside out, like in jazz, complex and as if far from its theme, nevertheless, always returning to it. It is difficult to imagine the possibility of creating a coherent piece of drama by using quotations from the New Testament, slang, non-standard vocabulary, inventively observed details from the present everyday life, drugs, terrorist attacks of 9/11, and even the taking of hostages in Moscow. It has proved to be possible.

Alexandra Mashukova, Literaturnaja gazeta

S podporou / with the support of:
Federálna agentúra pre kultúru
a kinematografiu, Ruská federácia
Federal Agency for Culture
and Cinematography, Russian Federation

À BRAS LE CORPS

choreografia a interpreti / choreograph and interpreters:

Dimitri Chamblas, Boris Charmatz

edna, Paríž, Francúzsko

edna, Paris, France

Boris Charmatz, Dimitri Chamblas

Francúzski tanecníci, performeri a choreografovia, propagátori nových form a štruktúr v súčasnom tanci, zvlášť Boris Charmatz, enfant terrible francúzskeho tanca. V roku 1992 spoločne založili združenie „edna“, otvorený priestor pre experimenty, pre objavovanie pracovných metód a prezentáčnych form, ktorými sa usilovali o navrátenie tanca k jeho hraničným možnostiam, k jeho bohatosti a pružnosti. Tento koncept tanca sa vyvinul do množstva rôznych projektov od čisto tanecných produkcií, cez filmy, inštalácie, organizovanie výstav, až po vytváranie priestoru pre refleksiu, kritiku, konfrontácie a interdisciplinárne spojenia.

Z posledného obdobia je výnimocný ich projekt *Entra_nements*, sformulovaný v spolupráci so Siemens Arts Program. Projekt sa v roku 2003 realizoval prostredníctvom série umeleckých akcií rozmiestnených v celom Paríži, kde akcie a intervencie vo verejných priestanstvách tvorili body prienikov medzi divadelnou skúsenosťou a každodenným životom. Súčasťou projektu boli interaktívne videoinštalácie, filmové projekcie a videoprezentácie, ako aj vizualizácia tanca a pohybu v rozhlase.

Boris Charmatz, Dimitri Chamblas

French dancers, performers and choreographers, promoters of new forms and structures in contemporary dance, especially Boris Charmatz, enfant terrible of French dance. In 1992 they established the association „edna“, an open space for experiments, for working methods and forms of presentation that would return dance to its limits, its vividness and flexibility. Such concept of dance has evolved into many different projects, from strictly dance projects, through films, installations, organising exhibitions, to creating space for reflection, criticism, confrontation and interdisciplinary connections.

Their project *Entra_nements*, formulated in collaboration with Siemens Arts Program, has been most outstanding in recent years. The project was implemented in 2003 through the series of artistic activities taking place all over Paris. Actions and interventions in public space created intersections of theatre experience and everyday life. The project was accompanied by interactive videoinstallations, film screenings and videopresentations, as well as dance and movement visualisation on the radio.

V ZOVRETÍ

22/23

V dobrovoľne redukovanom priestore, na pôde boxerského ringu obkoleseného divákm, dvaja veľmi veľkí tanecníci sa sústredujú výlučne na tanec a na nepredstieranú radosť z vlastnej spolupráce. Nechýba tu humor, aj keď niekedy pod tlakom príliš úzkeho scénického priestoru alebo v zámernej temnote Paganiniho hudby.

Marie-Christine Vernay, Libération

...náhle poklžnutie nôh, nonšalancia zápašť, zadýchčané výkriky, tvrdohlavá túžba ísť až na doraz a husle v Paganiniho Capriccio, to všetko sú prvky, ktoré tento mužný výkon ozvláštnujú a pridávajú mu na emocionalite. Obecenstvo, ktoré sedí tak blízko tanecníkov, že by sa ich mohlo dotknúť, zachytí všetku námahu: stekajúci pot, červené flaky na pokožke od úderov o podlahu, zadržaný dych, prchavú krehkosť pozornosti, jemnosť ruky...

Le Monde - Dominique Frétard

Neprichádza do úvahy, že by s nami títo dvaja umelci zaobchádzali v rukavičkách, alebo robili kompromisy. Ich umelecké nápadky sú priamočiare, nesústredujú sa na takú estetiku, ktorá zatláča do úzadia filozofické vyznenie a nao-pak.. Ich predstavenie má hutnosť intímneho denníka, nechýba mu istá neohrabanosť, pokusy a omly, ale aj zne-pokojujúca úprimnosť a pôsobivá jedinečnosť.

Marie-Christine Vernay, Le Monde Rhône-Alpes

Ich muskulárne aktivity kolísali medzi súťaživosťou a spoluprácou. Podobne sa menil aj rytmus, pasáže úponného a úderného vypäťia sa striedali s chvíľami úľavy. Ale namáhavé telesné cvičenia dvojice niesli so sebou skrytý emocionálny podtón. Bol v spôsobe, ako sa vzájomne posplietali okolo pásov alebo vláčili svoje meravé telá, v zakliesnených rukách pri boxerských obratoch a predstieraných smrteľných zápasoch, ktoré zvierali hrdlo. Spoločne vyjadrovali, že ľudská duša, podobne ako telo, je obdivuhodne odolná.

Donald Hutera, The Times

In a voluntarily-reduced stage space, a ground-level boxing ring surrounded by spectators, the two much-too-big dancers have no other preoccupation than to lay bare their dancing, and their pleasure, by putting to the test their complicity. Not devoid of humour, if only in the constraint of the too-narrow scenic space or in the orchestrated darkness of Paganini's music.

Marie-Christine Vernay, Libération

...the nonchalance of wrists, breathless shouts, the stubborn desire to go to the limit of their resistance and the violin of Paganini's Caprices are each elements that add to the strangeness and emotion of this virile achievement. The audience, placed close enough around the dancers to touch them, miss nothing of their efforts: sweat running down, the redness of skin battered against the floor, the oppressed breath, the fugitive fragility of a regard, the softness of a hand...

Le Monde - Dominique Frétard

There's no possibility that these two artists would put on kid gloves or make concessions. All their artistic ideas are straightforward, without that aesthetic preoccupation that eclipses the philosophical aim, and vice-versa. A first work, their piece has the density of an intimate journal, with its clumsiness, its trial and error, but also with its disturbing sincerity and its imposing singularity.

Marie-Christine Vernay, Le Monde Rhône-Alpes

Their muscular activities swung between competition and co-operation. The pace was likewise varied, with passages of strenuous, pouncing effort balanced against moments of respite. But the duo's heavy-breathing workout carried an emotional undertow. It was there in the way they pretzel-knotted around each other's waists or hauled each other's dead weight; in their clench-armed pugilistic spins and feigned throat-clutching death throes. Together they implied that the human spirit, like the body, is remarkably resilient.

Donald Hutera, The Times

INNOCENCE

Dea Loher

rézia / directed by **Paweł Miśkiewicz**

Stary Teatr, Krakov, Poľsko

Stary Teatr, Cracow, Poland

scénograf / stage designer: **Barbara Hanicka**

svetlá / lights: **Jacqueline Sobiszewski**

videoprojekcia / video projection: **Witold Chomiński**

choreografia / choreography: **Tomasz Wygoda**

osoby a obsadenie / characters and cast:

Elisio: **Zbigniew W. Kaleta**, Fadoul: **Jan Peszek**, Absolut: **Ewa Kaim**, Ms Habersatt:

Magda Jarosz, Franz: **Piotr Grabowski**, Róza: **Iwona Budner**, Pani / Ms Zucker: **Iwona Bielska**,

Ella: **Urszula Kiebzak**, Helmut: **Zbigniew Kosowski**, Matka zabitého dievčaťa /

The Mother of killed girl: **Agnieszka Mandat**, Otec zabitého dievčaťa / *The Father of killed girl*:

Andrzej Hudziak, Samovrah / Suicide: **Michał Czernecki**, Dievča / Girl: **Sandra Korzeniak**, Chlapec / Boy: **Bogdan Brzyski**

Telá / Bodies: **Tomasz Wygoda, Katarzyna Łęcka, Michał Borczuk, Jacek Jabrzyk**

www.stary-teatr.pl

Paweł Miśkiewicz (1964)

Herec, režisér, pedagóg, divadelný manažér. Študoval Divadelnú viedu na Jagellonskej univerzite, absolvoval aj Fakultu herectva a rézie Štátnej vysokej školy dramatických umení v Krakove. Najsôr pôsobil ako člen hereckého súboru Starého Teatra, kde vytvoril množstvo postáv v inscenáciach Krystiana Lupa, Jerzy Jarockého, Tadeusza Malaka, Jerzy Grzegorzewského, Krzysztofa Warlikowského. Nesôr – už ako režisér – sa sústredoval na klasickú dramatiku (zvlášť z 19. a 20. storočia) a texty moderných autorov divadelných hier – už známych a hráných, aj začínajúcich (Beckett, Strindberg, Ibsen, Maciąg, Reza, Wedekind, Gombrowicz, Lukosz, Hamsun, Chekhov, Loher...) a kritici ho veľmi rýchlo zaznamenali ako jedného z najzaujímatejších režisérov divadla 90-tych rokov. V rokoch 2000 až 2003 bol umeleckým riaditeľom Teatra Polského vo Vroclavi, tu vytvoril aj inscenáciu *Višňového sadu* Čechova (Divadelná Nitra 2001).

V r. 1996 dostal Cenu Bohdana Korzeniewského za Slúžky J. Geneta, „Za preníkavú interpretáciu literatúry dvadsaťteho stočoho storočia v divadle, originálny umelecký jazyk a tvorivosť“ dostal v r. 2000 cenu Passport udelenú týždeníkom Polityka. V r. 2001 mu minister kultúry udelił Cenu za adaptáciu a réziu *Malej rajskej záhrady* – so študentmi inscenovaného absolventského predstavenia podľa námetu šiestich drám Tadeusza Różewicza.

Dea Loher, povzbudená jeho režijným naštudovaním *Klárnych vzťahov*, zverila poľskú premiéru *Neviny* práve jemu.

Paweł Miśkiewicz (1964)

The actor, director, teacher and theatre manager. He studied theatre science at the Jagellonian University, graduated also from the Faculty of Acting and Directing at the State Academy of Performing Arts in Cracow. He started as an actor in the Stary Teatr Theatre, where he played in many performances of Krystian Lupa, Jerzy Jarocki, Tadeusz Malak, Jerzy Grzegorzewski, Krzysztof Warlikowski. Later, as a director, he concentrated on classical dramaturgy (especially 19th and 20th century) and the texts of

modern playwrights – both famous and unknown (Beckett, Strindberg, Ibsen, Maciąg, Reza, Wedekind, Gombrowicz, Lukosz, Hamsun, Chekhov, Loher...) and he was noticed early by critics as one among the most interesting theatre directors of the nineties. In 2000 – 2003 he was the artistic director of the Teatr Polski in Wrocław, he staged here the Cherry Orchard by Chekhov (Divadelná Nitra 2001). In 1996, he was awarded the Bohdan Korzeniewski Award for the Maids by J. Genet. In 2000 he won the award "Passport" for the „Substantial interpretation of the 20th century literature in theatre, original language of art and creativity“ presented by the weekly Polityka. In 2001 the Ministry of Culture presented him the Award for adaptation and direction of the Little Paradise Garden – the degree performance based on six dramas by Tadeusz Różewicz, staged together with the students.

Dea Loher, encouraged by his direction of Klara's Relations, entrusted the Polish premiere of the Innocence to Paweł Miśkiewicz.

Dea Loher zaraďujú medzi – v poslednej dekáde módnych – predstaviteľov „cool dramatiky“, vyznačujúcich sa tým, že so zvýšenou vnímanosťou a umeleckou nekompromisnosťou zobrazujú šialenstvá súčasného sveta. Nevina je jej najnovšou a možno najzrelšou hrou z dosiaľ napísaných. Má takmer shakespearovské rozbery: komédia sa tu preplňa s tragédiou, posvätnosť s hanebnosťou, Boh s diabdom, metafora so surovou doslovnosťou. Základnou otázkou je problém viny a trestu v dnešnom svete, kde je všetko obrátené hore nohami.

z materiálov divadla

Paweł Miśkiewicz vytvoril krásnu, veľmi pôsobivú inscenáciu, ktorá vypovedá o závažných otázkach prostredníctvom obyčajných, takmer triviálnych príbehov známych z pestrofarebných časopisov či televíznych novín. Konvencia inscenácie balansuje medzi groteskou, absurdným divadlom a tragédiou. Herci sa pri stvárajaní svojich príbehov nezameriavajú ani tak na fakty, ako skôr na vyjadrenie hĺbky emocionálnych stavov postáv. Preto je atmosféra na javisku taká hutná, taká výnimočná, na prvý pohľad celkom neprimeraná osobným vyznaniam erotickej tanečnice, či banálnym problémom zamestnankyne pošty.

Justyna Nowicka, Rzecznopolsita

NEVINA

Kontrolované šialenstvo, ktoré rozpútalo Miškiewicz, je scénicky veľmi atraktívne, ale nejde tu o samotné hromadenie atrakcií. (...) Ono kontrolované šialenstvo by sa nevydarilo bez hercov. Celkom zreteľne možno pozorovať, že nie sú iba vykonávateľmi úloh zadaných režisérom. Sú spolutvorcami inscenácie. Tvoria zohraný kolektív – a súčasne sú zosadení aj ako zaujímavá ľudská konštelácia. (...) Nevidíme tu žiadne predvádzanie sa hviezd, herecké umenie pokorne slúži inscenácii, neľahko, s úskaliami budujúcej svet, v ktorom na naše počúdovanie nachádzame optimizmus. Optimizmus prúdiaci zo samotnej životnej sily, energie, ktorú využierajú herci – a nimi vytvorené javiskové postavy.

Joanna Targoń, Gazeta Wyborcza

Divák vychádza z predstavenia s poznáním, že sa dá urobiť veľké divadlo o boji dobra so zlom, ktoré je vzdialé štýlu Hviezdných vojen. Koniec predstavenia je klamný, ale nádej, nepokoj a pocit katarzie vítaží. (...) Miškiewicz uviedol 21.

storočie na poľských scénach. V jeho poňatí má podobu hľadania pravdy, dobra, krásy, svätości, porozumenia v našom uchichotanom a cynickom svete.

Marek Mikos, Gazeta Wyborcza

Dea Loher is considered to be a representative of „cool drama“, the style fashionable in the last decades, characterised by increased awareness and artistic consistency with which it expresses the insanity of contemporary world. The Innocence is her latest and probably the most mature play so far. It has almost Shakespearean dimensions: comedy is intermingled with tragedy, sanctity with disgrace, the God with the devil, metaphor with mere word-for-wordiness. The basic question is about the problem of guilt and punishment in the present world, where everything is upside down.

from the theatre documents

Paweł Miškiewicz has created a marvellous, impressive production that reflects fundamental questions through common, almost banal stories known from colourful journals or TV news. The style of the staging is on the verge of a grotesque, theatre of absurd and tragedy. The actors interpreting their stories focus rather on the expression of the depth of emotional condition of the characters than on facts. Therefore, the atmosphere on stage is so condensed, exceptional, at first sight completely inadequate for a personal confession of the erotic dancer or petty problems of the post-office employee.

Justyna Nowicka, Rzecznik pospolita

Discomfort of the existence in the world, personal dissatisfaction, and inability to preserve anything longer than for a moment are the causes that we ourselves and the world around us create an image of despair. Guilt without guilt as the original sin affects everybody.

It sounds seriously. This gravity cannot be completely omitted while watching the performance. However, we often laugh in this theatre. This ambiguity is definitely a strong point of the world created by Dea Loher and Miškiewicz. The drama of human dissatisfaction emerges from an entertaining form.

(...) No illusion, no identification with the character. A distinct alienating effect is present. However, the structure of theatrical world is so paradoxical that it is impossible to maintain the intellectual perception of alienation – the appalling insight that this artificial world is very real and excruciating often overwhelms the viewer.

(...) A very strange production. Surpassing any classifications. Actually a comedy – laughter can be heard all the time, although it is by far not a matter of laughter. Various theatre genres come along, each fragment is played in a different way: from sitcom to impressive images full of metaphysical depth. A performance depicting the rational contemporary world. However, from the shell of reality emerge strange metaphysical obsessions.

Tadeusz Kornaś, Didaskalia

The controlled madness, set off by Miškiewicz, is very attractive on the stage, but it is not about the actual collection of the attractions. (...) Controlled madness would not succeed without the actors. It is obvious that they do not just fulfil the instructions given by the director. They are co-authors of the performance. They make a well-co-ordinated team – and at the same time, they are matched as an interesting group of personalities. (...) We do not watch a star show; the art of acting humbly serves the performance that strenuously, overcoming difficulties, creates the world in which, to our surprise, we find optimism. The optimism coming from the very toughness, energy radiated by the actors – and the characters created by them.

Joanna Targoń, Gazeta Wyborcza

The spectator leaves knowing that a great performance about the fight of good and evil, quite unlike Star Wars, could be made. The end of the performance is perverse, but hope, anxiety and the feeling of catharsis win. (...) Miškiewicz started the 21st century on the Polish stage. This beginning is the search for truth, good, beauty, sanctity, understanding in our giggling and cynical world.

Marek Mikos, Gazeta Wyborcza

Divadelné ocenenia sezóny 2003/2004 / Annual Theatre Awards 2003/2004

Vyhlasovatelia: Asociácia súčasného divadla a Asociácia Divadelná Nitra

Announcers: *The Association of Contemporary Dance and the Divadelná Nitra Association*

Spoluorganizátor: Divadlo Andreja Bagara v Nitre

Co-organiser: *The Andrej Bagar Theatre in Nitra*

Autori projektu DOSKY / *The authors of the DOSKY project:*

Silvia Hroncová, René Parák, Zuzana Uličianska

Autor výtvarného návrhu cien / *The author of the award design:*

Aleš Votava

Realizácia cien / *The author of the award realisation:* **Tomáš Lupták**

Ceremoniál DOSKY 2004 / DOSKY 2004 Ceremony

Námet / Concept: **Zuzana Uličianska**

Scénár / Script: **Marián Amsler, Zuzana Uličianska**

Scéna a kostýmy / Stage and costume design: **Eva Rácová**

Hudba / Music: **Kamil Mikulčík**

Videoprojekcie / Video: **??? Bodíán**

Kamera / Photography: **Martin Žiaran**

Asistent produkcie / Production Assistant: **Katarína Kmecová**

Produkcia / Production: **Ingrid Fašiangová**

Rézia filmových dokrútok / Film Direction: **Róbert Šveda**

Rézia / Direction: **Marián Amsler**

Účinkujú / Cast: **Lucia Hurajová, Ján Koleník, Renáta Ryníková, Milan Ondrik, Martin Nahálka, Romana Maliti a ďalší / and others**

Asociácia súčasného divadla spoločne s Asociáciou Divadelná Nitra vyhlásili v tomto roku už 9. ročník ankety DOSKY – Divadelné ocenenia sezóny. Spoluorganizátorom slávostného ceremoniálu je Divadlo Andreja Bagara v Nitre.

Ceny **DOSKY** sú ocením tvorivých činov v oblasti profesionálneho divadla na Slovensku, a to vo všetkých žánroch: **činoherné divadlo, opera, muzikál, bábkové divadlo, balet, súčasný tanec**. DOSKY sa udeľujú fyzickým osobám bez ohľadu na štátu príslušnosť tvorcov za umelecké výkony, ktoré mali premiéru v dividlách na území Slovenska v predchádzajúcej sezóne.

Asociácia súčasného divadla oslovuje každoročne niekoľko desiatok divadelných kritikov a kultúrnych žurnalistov, ktorí zasielajú svoje návrhy na ocenenia v ôsmich kategóriach. Účastníci ankety – v tomto roku bolo **29 respondentov** – môžu navrhnuť na ocenenie tri výkony v každej kategórii. Tri body získavajú výkony uvedené na prvom mieste, dva body výkony uvedené na druhom mieste a jeden bod výkony uvedené na treťom mieste. Vítazia určí súčet dosiahnutých bodov. Udeľovanou cenou je storočná doska s postriebreným gravírovaným štítkom.

Medzi doterajšími víťazmi ankety DOSKY boli herci **Milan Lasica, Matej Landl, Martin Huba, Boris Farkaš, Marián Slovák, Ján Kožuch**, herečky **Emília Vásáryová, Anna Šišková, Diana Mórová, Zuzana Kronerová, Zora Kolinská**, režiséri **Jozef Bednárik, Ľubomír Vajdička, Roman Polák, Blahoslav Uhlár, Vladimír Morávek, Enikő Ezenyi, Martin Huba, Svetozár Sprušanský**.

Association of Contemporary Theatre together with the Divadelná Nitra Association have announced the 9th year of the competition DOSKY – Annual Theatre Awards. The presentation ceremony is co-organised by the Andrej Bagar Theatre in Nitra.

The **DOSKY Awards** give honour to creative achievements in all genres of professional theatre in Slovakia: **drama, opera, musical, puppet theatre, ballet, and contemporary dance**. The DOSKY awards are given to persons irrespective of their nationality, for creative achievements that had their premières in theatres in Slovakia in the last season. The Association of Contemporary Theatre addresses annually tens of theatre critics and journalists who send their award nominations in eight categories. The participants of the survey – there were **29 respondents** this year – can nominate three achievements in each category. First-place achievements are given 3 points, second-place achievements are given 2 points, and 1 point is given to third-place achievements. The total sum of the points decides about the winner. The award has a form of a 100-year-old board with a silver-plate engraving.

Among the winners of the DOSKY awards so far have been the actors: **Milan Lasica, Matej Landl, Martin Huba, Boris Farkaš, Marián Slovák, Ján Kožuch**; the actresses: **Emília Vásáryová, Anna Šišková, Diana Mórová, Zuzana Kronerová, Zora Kolinská**; the directors: **Jozef Bednárik, Ľubomír Vajdička, Roman Polák, Blahoslav Uhlár, Vladimír Morávek, Enikő Ezenyi, Martin Huba, Svetozár Sprušanský**.

DOSKY 2004 podporili / was supported by: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky / Slovgram / Fond umelca / Ultraframe**

Cena za najlepšiu inscenáciu sezóny 2003/2004

Inscenácia opery **Bélu Bartóka Hrad kniežaťa Modrofúza**
rézia Martin Bendik
Opera Slovenského národného divadla, Bratislava

Inscenácia hry **Rolanda Schimmelphenniga Arabská noc**
rézia Martin Čičvák
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Inscenácia hry **Edwarda Albeevo Koza alebo Kto je Sylvia?**
rézia Martin Čičvák, Divadlo Aréna, Bratislava

Cena za najlepšiu réžiu sezóny 2003/2004

Martin Čičvák za inscenáciu hry **Rolanda Schimmelphenniga Arabská noc**
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Martin Bendik za inscenáciu opery **Bélu Bartóka Hrad kniežaťa Modrofúza**
Opera Slovenského národného divadla, Bratislava

Martin Čičvák za inscenáciu hry **Edwarda Albeevo Koza alebo Kto je Sylvia?**
Divadlo Aréna, Bratislava

Cena za najlepší ženský herecký výkon sezóny 2003/2004

Zuzana Fialová za postavu **Fatimy** v inscenácii hry **Rolanda Schimmelphenniga Arabská noc**
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Božídara Turzonovová za postavu **Sarah Bernhardtovej** v inscenácii hry **Johna Murrela Posledné leto Sarah Bernhardtovej**
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Emília Vásáryová za postavu **Stevie** v inscenácii hry **Edwarda Albeevo Koza alebo Kto je Sylvia?**
Divadlo Aréna, Bratislava

Cena za najlepší mužský herecký výkon sezóny 2003/2004

Boris Farkaš za postavu **Ota** v inscenácii hry **Nikoliny Werdelinovej Milovníci**
Divadlo Astorka Korzo '90, Bratislava

Luboš Kostelný za postavu **Čerta** v inscenácii hry **Miša Kováča-Adamova / Daniela Pastircáka Hra o svätej Dorote**
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Cena za najlepšiu scénografiu sezóny 2003/2004

Alexandra Grusková za scénu k inscenácii opery **Bélu Bartóka Hrad kniežaťa Modrofúza**
Opera Slovenského národného divadla, Bratislava

DOSKY 2004

Zuzana Gilhuus za scénu k inscenácií opery
Georga Friedricha Händela Alcina
Opera Slovenského národného divadla, Bratislava

Tom Ciller za scénu k inscenácií hry
Rolanda Schimmelphenniga Arabská noc
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Cena za najlepší kostým sezóny 2003/2004

Eva Rácová za kostýmy k inscenácií hry
David Gieselmann Pán Kolpert
Divadlo Aréna, Bratislava

Anita Szökeová za kostýmy k inscenácií hry
Christophera Hamptona Nebezpečné známosti
Štátne divadlo Košice

Zuzana Gilhuus za kostýmy k inscenácií opery
Georga Friedricha Händela Alcina
Opera Slovenského národného divadla, Bratislava

Cena za najlepšiu scénickú hudbu sezóny 2003/2004

Michal Ničík za hudbu k inscenácií hry
Miša Kováč-Adamova / Daniela Pastirčáka Hra o svätej Dorote
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Peter Mankovecký za hudbu k inscenácií hry
Rolanda Schimmelphenniga Arabská noc
Činohra Slovenského národného divadla, Bratislava

Jozef Vlk za hudbu k tančnej inscenácii
Double evening – Sectio
Stúdio tanca, Banská Bystrica

Objav sezóny 2003/2004

Kamil Žiška za režiu hry **Fernanda Crommelyncka Veľkolepý paroháč**
Vysoká škola múzických umení, Bratislava

Zuzana Križková za text hry **Poslovia**
Divadlo a.h.a., Bratislava

Adriana Kučerová za postavu **Morgany** v inscenácií opery
Georga Friedricha Händela Alcina
Opera Slovenského národného divadla, Bratislava

Award for the Best Production of the Season 2003/2004

Staging of **Béla Bartók's** opera **Duke Bluebeard's Castle**
directed by Martin Bendik
Slovak National Theatre – Opera, Bratislava

Staging of **Roland Schimmelphennig's** play **Arabian Night**
directed by Martin Čičvák
Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava

Staging of **Edward Albee's** play **The Goat, or Who Is Sylvia?**
directed by Martin Čičvák, Aréna Theatre, Bratislava

Award for the Best Director of the Season 2003/2004

Martin Čičvák for staging of **Roland Schimmelphennig's** play **Arabian Night**
Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava

Martin Bendik for staging of **Béla Bartók's** opera **Duke Bluebeard's Castle**
Slovak National Theatre – Opera, Bratislava

Martin Čičvák for staging of **Edward Albee's** play **The Goat, or Who Is Sylvia?**
Aréna Theatre, Bratislava

Award for the Best Actress of the Season 2003/2004

Zuzana Fialová for the character of **Fatima** in the production of **Roland Schimmelphennig's** play **Arabian Night**
Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava

Božidara Turzonovová for the character of **Sarah Bernhardt** in the production of **John Murrel's** play **Memoir**
Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava

Emília Vásáryová for the character of **Stevie** in the production of **Edward Albee's** play **The Goat, or Who Is Sylvia?**
Aréna Theatre, Bratislava

Award for the Best Actor of the Season 2003/2004

Boris Farkaš for the character of **Oto** in the production of **Nikoline Werdelin's** play **Lovers**
Astorka Korzo '90 Theatre, Bratislava

Luboš Kostelný for the character of **Čert** in the production of **Mišo Kováč-Adamov / Daniel Pastirčák's** play **The Play about St. Dorothea**
Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava

Juraj Kukura for the character of **Martin** in the production of **Edward Albee's** play **The Goat, or Who Is Sylvia?**
Aréna Theatre, Bratislava

Award for the Best Stage Design of the Season 2003/2004

Alexandra Grusková for the set to the production of **Béla Bartók's** opera **Duke Bluebeard's Castle**
Slovak National Theatre – Opera, Bratislava

Zuzana Gilhuus for the set to the production of **Georg Friedrich Händel's** opera **Alcina**
Slovak National Theatre – Opera, Bratislava

Tom Ciller for the set to the production of **Roland Schimmelphennig's** play **Arabian Night**
Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava

Award for the Best Costume Design of the Season 2003/2004

Eva Rácová for the costumes to the production of **David Gieselmann's** play **Mr Kolpert**
Aréna Theatre, Bratislava

Anita Szökeová for the costumes to the production of **Christopher Hampton's** play **Dangerous Liaisons**
State Theatre Košice

Zuzana Gilhuus for the costumes to the production of **Georg Friedrich Händel's** opera **Alcina**
Slovak National Theatre – Opera, Bratislava

Award for the Best Scenic Music of the Season 2003/2004

Michal Ničík for music to the production of **Mišo Kováč-Adamov / Daniel Pastirčák's** play **The Play about St. Dorothea**
Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava

Peter Mankovecký for music to the production of **Roland Schimmelphennig's** **Arabian Night**
Slovak National Theatre – Drama Ensemble, Bratislava

Jozef Vlk for music to the dance production of **Double evening – Sectio**
Studio tanca, Banská Bystrica

The Newcomer of the Season 2003/2004

Kamil Žiška for staging of **Fernand Crommelynck's** play **The Magnificent Cuckold**
The Academy of Music and Dramatic Arts, Bratislava

Zuzana Križková for the play text of **Missioners**
a.h.a. Theatre, Bratislava

Adriana Kučerová for the character of **Morgana** in the production of **Georg Friedrich Händel's** opera **Alcina**
Slovak National Theatre – Opera, Bratislava

Stretnutia s európskym filmom / Meeting European Movies

Sobota 25. septembra 2004, 13.00 – 14.20
Saturday 25th September 2004, 13:00 – 14:20

Slovenská republika, 2003, 80' / Slovak Republic, 2003, 80'

66 sezón / 66 Seasons

réžia / directed by Peter Kerekes

Štýlizovaný dokumentárny film vypovedá v kondenzovanej forme o 66-tich sezónach Starej plavárne Košiciach. Celý príbeh dejín tohto miesta ľudských stretnutí rámcujú obrazové spomienky režiséra na svojho starého otca. S jemným nádychom nostalgie sa Peter Kerekes pokúša zrekonštruovať obraz o dedových námorníckych snoch. Jednou z najvýraznejších línií je preto hľadanie atmosféry mora. Hravý, imaginatívny, ale aj dravý dokumentarizmus je podstúpí humorom plným zhovievosti a pochopenia pre všetky stránky „človečiny“.

Mock-documentary depicting in a condensed form 66 seasons of an old swimming pool in Košice. The story about the history of this meeting place is framed by director's memories of his grandfather. With a slight touch of nostalgia Peter Kerekes tries to reconstruct the picture of his grandfather's dreams about seaside. Thus, looking for the sea atmosphere makes an important feature of the film. Playful, imaginative, as well as vigorous documentary is shot with humour full of goodwill and understanding of all sides of human nature.

Peter Kerekes (1973) absolvoval v roku 1998 Katedru filmovej a televíznej režie VŠMU v Bratislave, kde od roku 2003 pôsobí už ako pedagóg. Jeho dokumentárne filmy získavajú celý rad ocenení na domácich i zahraničných festivaloch.

Peter Kerekes (1973) graduated in 1998 from the Department of film and TV direction at the Academy of Music and Performing Arts in Bratislava. He has been teaching at the Academy since 2003. His documentaries have won many awards at Slovak and international festivals.

Nedela 26. septembra 2004, 13.00 – 14.27
Sunday 26th September 2004, 13:00 – 14:27

Slovensko, 2003, 87' / Slovenia, 2003, 87'

Náhradné diely / Spare Parts

réžia / directed by Damjan Kozole

Sociálna dráma scenáristu a režiséra Damjana Kozoleho sa odohráva v Kršku – neveľkom slovinskem meste, známom atómovou elektrárnou a štadiónom s plochou dráhou. Mesto leží na hranici s Chorvátskom a Talianskom. Bývalý majster plochej dráhy Slovinska Ludvik noc čo noc vozi na taliansku hranicu utečencov z najrůznejších krajín. Tí sú plní viery a nádeje, že na Západe, kam ich dovezú, sa budú mať po všetkých stránkach omnoho lepšie. Netušia, prečo o nich ich prepravcovia hovoria ako o „náhradných dieloch“... Tvorcovia sa pokúsili o vieročodný obraz výnosnej zločinnosti, tvoriacej odvrátenú tvár globálnej civilizácie.

Social drama of the scriptwriter and director Damjan Kozole is set in Kršek – a small Slovenian town known for its atomic plant and a stadium with a racetrack. The town is situated on the Croatian and Italian border. Ludvik, the former Slovenian racetrack champion, smuggles every night refugees from different countries. They sincerely believe and hope that a happy life is expecting them in the west where they are heading. They have no idea why their guides talk about them as the „spare parts“ ... The authors tried to create a credible picture of money-making criminality that represents the dark side of global civilisation.

Damjan Kozole (1964) už ako 22-ročný nakrútil svoj prvý hrany film Osudový telefón, ktorý je považovaný za prvý nezávislý film bývalej Juhoslávie. Aj jeho ďalšie nízkorozpočtové filmy sú úspešne uvádzané na mnohých medzinárodných filmových festivaloch. *Damjan Kozole (1964) shot his first film Fatal Telephone at the age of 22. This film is considered to be the first independent film in former Yugoslavia. His further low-budget films have also participated in many international film festivals.*

Pondelok 27. septembra 2004, 13.00 – 14.40
Monday 27th September 2004, 13:00 – 14:40

Francúzsko – Kanada, 2003, 100' / France – Canada, 2003, 100'

Invázia barbarov / The Barbarian Invasions

réžia / directed by Denys Arcand

Oscarom oceněná komorná tragikomédia scenáristu a režiséra Denysa Arcanda o posledných veciach človeka. Umierajúceho profesora (Rémy Girard) obklopujú v preplnenej štátnej nemocnici priatelia, milenky i náhodní okoloidúci, ktorí sú s ním ochotní

bezstarostne zdieľať posledné okamihy jeho podivuhodne premáreného života. Rémy ako historik verí, že vo svete nastala „invázia barbarov“, ktorí prinášajú západnej spoločnosti skazu. Nevedný príbeh, ktorý mapuje situáciu dnešnej strednej generácie intelektuálov a zároveň vyzdvihuje rodinnú súdržnosť a silu priateľstva.

An Oscar-winning chamber tragicomedy by the scriptwriter and director Denys Arcand about the last days of a man. The dying professor (Rémy Girard) is surrounded in an overcrowded hospital by his friends, lovers, and passers-by who are willing to share with him cheerfully the last moments of his admirably wasted life. Rémy is a historian and he believes that the world suffers from „invasions of the barbarians“, who bring destruction to the western society. A remarkable story that describes the situation of the contemporary middle-aged generation, emphasizing family ties and the power of friendship.

Denys Arcand (1941) pochádza z prísnie katolíckej quebeckej rodiny. Počas štúdia história v Montreali sa intenzívne venoval divadlu a realizoval aj prvé pokusy o dokumentárnu filmovú režiu. Od začiatku 70. rokov sa venuje hranej filmovej tvorbe, v ktorej temne ironickým prístupom skúma sociálne, politické a kultúrne ovzdušie kanadskej spoločnosti. Medzinárodného uznania sa dočkal v polovici 80. rokov filmom Úpadok amerického impéria (1985) a predovšetkým moderným podobenstvom Ježiš z Montrealu (1989). *Denys Arcand (1941) was born to a strict catholic family from Quebec. He studied history in Montreal. During his studies he was deeply engaged in theatre and he made his first attempts in directing documentaries. In early seventies he started shooting feature films in which he examines with a slightly ironic approach, the social, political, and cultural atmosphere of Canadian society. He won international acclaim in middle eighties by his film Decline of the American Empire (1985) and especially by a modern parable Jesus of Montreal (1989).*

Utorok 28. septembra 2004, 13:00 – 14:45
Tuesday 28th September 2004, 13:00 – 14:45

Rusko, 2003, 105' / Russia, 2003, 105'

Návrat / The Return

rézia / directed by **Andrej Zviagincev**

Komorný filmový debut režiséra Andreja Zviaginceva je svojou sugestívou jednoduchosťou, vizuálnou krásou a príbehovou čistotou návratom ku koreňom moderného filmu a poctou dielam Antonioniho, Kurosawu, Bergmana či Tarkovského a Paradžanova. Otec, ktorý posledných 10 rokov slúžil v armáde, sa vracia k žene a dvom synom. Oboch chlap-

Streda 29. septembra 2004, 13:00 – 15:18
Wednesday 29th September 2004, 13:00 – 15:18

Dánsko, 2003, 138' / Denmark, 2003, 138'

Dogville / Dogville

rézia / directed by **Lars von Trier**

Aj vo svojom najnovšom filme pokračuje známy scenárista a režisér Lars von Trier v neúnavnom experimentovaní. Dospieva tu k hyperstylizácii, v ktorej si vystáčí s prácou v ateliéri a v strohých divadelných kulisách. Príbeh o krásnej fatálnej blondínke predurčenej k láske i ku skaze má divadelno-literárnu štruktúru inšpirovanú epickým divadlom Bertolda Brechta. Hrdinka Grace je útekom pred gangstermi vydaná napospas zdanliovo priateľskej, neskôr však neľútostnej komunité obyvateľov mestečka v skalnatých horách... Von Trier obsadił i do malých rolí výnimočné herecké osobnosti, dominantou filmu je však výkon Nicole Kidmanovej. Svojou netradičnou formou sa Dogville zaraďuje medzi najvýraznejšie filmové udalosti minulého roku a získal cenu Félix za najlepšiu kameru a na Európskych filmových cenach ocenenie za najlepšiu režiu.

Famous scriptwriter and director Lars von Trier continues in his relentless experiments also in his latest film. The film is shot in a hyper-stylised manner, solely in a studio with simple theatre sets. The story about a beautiful fatal blonde predestined to love and destruction has theatrical and fictional structure inspired by the epic theatre of Bertold Brecht. The protagonist Grace escaped from gangsters and lies at the mercy of a community in a small town in rocky mountains. The inhabitants appeared at first friendly but later they made a very harsh community... Von Trier cast exceptional actors even for supporting roles, however, the performance of Nicole Kidman plays a major part in the film. Special form of Dogville renders it among outstanding film events of the last year. It has won the Felix Award for the Best Camera and the Best Direction Award at the European Film Awards.

Lars von Trier (1956) je absolventom režie na Dánskej filmovej škole. Už za svoj prvý celovečerný film *Prvok zločinu* (1984) získal Veľkú cenu na MFF v Cannes. Medzinárodné uznanie si získal podobenstvom Európa (1991), za ktoré získal Cenu poroty v Cannes. Celý rad polemič vyzvali predovšetkým jeho diela *Prelomitviny* (1996) a *Tanečníca v tme* (2000). V roku 1995 zverejnili von Trier tzv. Manifest Dogma 95 obsahujúci Sľub čistoty, ktorý udáva desať pravidiel pre filmovú tvorbu.

cov, ktorí sa už naživo nepamätajú, berie na týždenný výlet po petrohradských jazerach a po ceste im dáva neobyčajné lekcie do života... Drsná krása severských jazier a lesov dodáva pôsobivej ľudskej dráme veľmi zvláštnu dimenziu. „Keď som nakrúcal tento film, nevnímal som ho ako obyčajný alebo sociálny príbeh. Do veľkej miery predstavuje myto-logickej pohľad na ľudský život. Žeľal by som si, aby si diváci práve toto uvedomili skôr, než vstúpia do kinosály.“

The first film by the director Andrey Zviagintsev presents in its powerful simplicity, visual beauty and integrity of its story a return to the roots of modern filmmaking. It pays homage to the works of Antonioni, Kurosawa, Bergman, Tarkovsky and Paradjanov. The father, who served for the last 10 years in the army, returns to his wife and their two sons. He takes both boys who do not remember him any more, to a week-long trip to the lakes of Sankt Peterburg. During the journey he teaches the boys uncommon lessons about life... Harsh beauty of northern lakes and forests gives a special dimension to the impressive human drama. „When shooting this film I did not take it as a common or social story. To a large extent it represents a mythological view of human life. I would like the viewers to be aware of this before they enter the cinema hall.“

Andrej Zviagintsev (1964) vyštudoval hereckú fakultu na moskovskej GITIS. Podielal sa ako herc na niekoľkých divadelných projektoch. Po drobných hereckých skúsenostach režiroval televízny kriminálny seriál Čierna izba (2000). Veľký ohlas mu priniesol celovečerný debut Návrat, ktorý získal Zlatého leva na MFF v Benátkach 2003. Andrej Zviagintsev získal na Európskych filmových cenach 2003 Fassbinderovu cenu ako európsky objav roka.

Andrey Zviagintsev (1964) graduated from the Faculty of Acting at the GITIS in Moscow. He took part in several theatre projects as an actor. After a small acting experience he directed a TV crimi-series Black Room (2000). He has gained great international acclaim by his first feature film The Return that won the Golden Lion Award at the International Film Festival in Venice 2003. Andrey Zviagintsev was awarded the Fassbinder Award in 2003 as the European Newcomer of the Year.

Lars von Trier (1956) graduated in directing at the Danish Film School. He won the Grand Prix at the International Film Festival in Cannes for his first feature film *Element of Crime* (1984). He gained international acclaim by the parable *Europe* (1991), winning the Jury Award in Cannes. His films *Breaking the Waves* (1996) and *Dancer in the Dark* (2000) gave rise to many controversies. Von Trier published in 1995 the *Dogma 95* including the *Vow of Chastity* with its 10 rules of filmmaking.

Prezentácia slovenského divadla / Presentation of Slovak Theatre

Na Slovensku neexistuje špecializovaný festival inscenácií domácich divadiel - o to vyššie nároky sú kladené na Divadelnú Nitru. Slovenskú časť hlavného programu tvorí každročne reprezentatívny výber najzaujímavejších tendencií a tvorcov zostavený do istej kolekcie, ktorá by mala odražať aj rôznorodosť produkcie slovenského divadla v uplynulých sezóne. Napriek tomu nie je možné pozvať viac ako 4 - 5 inscenácií, aby sa neporušil charakter medzinárodného podujatia (ak nie je dostatočná ponuka, tak to býva aj menší počet).

Záujem mnohých divadelníkov zo zahraničia o prehľad a podrobnejšie informácie o slovenskom divadle (v tomto období iste zýraznený aj politickými skutočnosťami okolo vstupu do EÚ) však prekračuje štandardnú ponuku zo strany Divadelnej Nitry. Tiež očakávanie slovenských divadiel je dlhodobo podstatne vyšše ako možnosti festivalu - niektoré súbory na Divadelnej Nitre ešte vobec neboli, a pretože po roku 1989 vymizli možnosti prezentovať umenie prostredníctvom televíznej obrazovky, nepozná ich ani širšia slovenská verejnosť.

Posilniť aspekt informovanosti by mala nová programová línia festivalu nazvaná PST!!! (podľa anglického Presentation of Slovak Theatre). V roku 2004 sa skladá z troch častí: inscenácie zaradené do hlavného programu (súčasná dráma v podaní mladého režiséra, klasika videlený očami špičkového českého divadelníka, ukážka tvorby alternatívneho prúdu), prednáškové matiné s názvom Divadelné súvislosti a voľná prezentácia prihlásených divadiel a iných subjektov vytvárajúcich Slovenskú divadelnú burzu.

Nedela 26. septembra 2004, 10.00 - 13.00, Divadlo Andreja Bagara - Štúdio
Sunday 26th September 2004, 10:00 - 13:00, Andrej Bagar Theatre - Studio

Divadelný ústav / Theatre Institute Bratislava

Divadelné súvislosti / Theatre and its Context

informačný prieskum diania v súčasnom divadle na Slovensku
overall summary of what is going on in theatre in Slovakia
 slovensko - anglické simultánne tlmočenie / Slovak - English simultaneous translation

1. blok / 1st section

Súčasný stav, tendencie a perspektívy slovenského profesionálneho divadla

Present Situation, Tendencies and Prospects of Slovak Professional Theatre

Silvia Hroncová: Inštitucionálna štruktúra slovenského divadelného priestoru
The Institutional Structure of Slovak Theatre

Vladimír Štefko: Slovenské divadlo a historické súvislosti
Slovak Theatre and its Historic Context

Juraj Šebesta: Súčasná slovenská dráma a alternatívne divadlo
Contemporary Slovak Drama and Fringe Theatre

Oleg Dlouhý: Situačná správa o repertoáravých divadlách na Slovensku
Situation Report about Repertory Theatres in Slovakia

Oleg Dlouhý: Národnostné divadlá v slovenskom divadelnom kontexte
National Minority Theatres in Slovak Theatrical Context

Nedela 26. septembra 2004, Sobota 27. septembra 2004

10.00 - 16.00, Divadlo Andreja Bagara - všetky foyer

Sunday 26th September 2004, Saturday 27th September 2004

10:00 - 16:00, Andrej Bagar Theatre - all foyer

Asociácia Divadelná Nitra / Divadelná Nitra Association

Slovenská divadelná burza / Slovak Theatre Market

spoločná a spoločenská prezentácia informačných materiálov a záznamov tvorby prihlásených subjektov (13) na pridelených individuálnych miestach i v priestore piazzetty
a collective and social presentation of information material and video recordings of the

Pondelok 27. septembra 2004, 10.00 - 13.00, Divadlo Andreja Bagara - Štúdio
Sunday 27th September 2004, 10:00 - 13:00, Andrej Bagar Theatre - Studio

Slovenská sekcia Medzinárodnej asociácie kritikov AICT/IATC

Slovak section of the International Association of Theatre Critics AICT/ IATC

Hlasy novej Európy / Voices of New Europe

medzinárodný divadelný seminár / international theatre seminar
 slovensko - anglické simultánne tlmočenie / Slovak - English simultaneous translation
 working language - English, simultaneous interpretation from English to Slovak

Seminár vedený predsedom Medzinárodnej asociácie divadelných kritikov AICT **Iantom Herbertom** bude analyzovať niektoré úspešné pokusy o presadenie sa nových dramatických textov a ich autorov v domácom, ale i v medzinárodnom divadelnom kontexte. Čo

There is no special festival of Slovak theatres in our country – this situation puts forward growing demands on the Divadelná Nitra Festival. The Slovak part of the main programme is created annually by a representative selection of most interesting tendencies and artistic personalities. The collection that comes out of such selection should reflect the variety of Slovak theatrical production in the last season. However, it is not possible to invite more than 4 - 5 performances, otherwise the international character of the event would not be preserved (if the offer is not satisfactory, sometimes the number of Slovak productions can be lower).

Nevertheless, the interest of many theatre specialists from abroad for more information as well as for an overall summary of Slovak theatre (at present also underlined by the political fact of the country joining the EU) exceeds the standard offer given by the Divadelná Nitra Festival. In addition, the expectations of Slovak theatres are much higher than the possibilities of the festival – some ensembles have never taken part in Divadelná Nitra, and due to the fact that after 1989 the possibilities to present works of art on TV came to an end, wider public does not know some of the ensembles.

A new programme line of the festival, called PST (Presentation of Slovak Theatre), should strengthen its informative aspect. PST in 2004 consists of three parts: the performances in the main programme (contemporary drama staged by a young director, classical work as viewed by a prominent Czech artist, and a work from the fringe), a cycle of lectures called Theatre and its Context and an open presentation of registered theatres and other subjects creating a Slovak Theatre Market.

Géza Hizsnyan: Maďarské národnostné divadlá v stredoeurópskom kultúrom kontexte
Hungarian Minority Theatres in the Cultural Context of Central Europe

Eva Gajdošová: Balet & súčasný tanec

Ballet & Contemporary Dance

Michaela Mojžisová: Opera - zápas o prežitie?

Opera - a Fight for Survival?

Oleg Dlouhý: Spevohra - tradícia versus komercia

Musical - Tradition versus Commercial Art

2. blok / 2nd section

Kultúrna politika a jej odraz v divadelnom priestore

Cultural Policy and Its Reflection in Theatre

Silvia Hroncová, Zora Jaurová: Kultúrna politika

Cultural Policy

Juraj Šebesta: Vydávanie divadelnej literatúry na Slovensku

Publishing of Theatrical Literature in Slovakia

Oleg Dlouhý: Divadelné festivaly

Theatre Festivals

Michaela Mojžisová: Divadelná reflexia v slovenskom mediálnom priestore

Reflection about theatre in Slovak Media

performances of registered theatres and other subjects (13) on allocated places as well as in piazzetta

prihlásení / registered: Divadlo Thália Színház Košice, Spišské divadlo Spišská Nová Ves, Divadlo Jozefa Tajovského Zvolen, Divadlo Maska Zvolen, Štátна opera Banská Bystrica, Tradičné bábkové divadlo Antona Anderleho Banská Bystrica, Staré divadlo v Nitre, Divadlo Dunajka Kuchyňa, Divadlo Astorka - Korzo '90 Bratislava, GUnaGU Bratislava, Radošinské naivné divadlo Bratislava, Štúdio 12 Bratislava, Stredná združená škola scénografická Bratislava

všetko sa stráca pri prekladoch hier, čo je všeobecne ľudské a čo národnosťne specifické na súčasnej dráme? Seminár sa pokúsi prispieť k analýze osobných, sociálnych či politických tém, ktoré sa stávajú predmetom divadelného spracovania v jednotlivých divadelných kultúrach, predovšetkým však u našich najbližších susedov - v Čechách, v Poľsku či v Maďarsku.

The seminar led by Ian Herbert, the chairperson of the International Association of Theatre Critics, will analyse successful attempts at staging new dramas and the breakthrough of new authors at home and in the international context. What has been lost by translation, what is universally human and what regionally specific in contemporary drama? Seminar will contribute to the analysis of personal, social, and political themes that make the subject of theatre plays in individual cultures, especially in our neighbouring countries - the Czech Republic, Poland, and Hungary.

kultúra - bremeno či kapitál ?

medzinárodná konferencia

culture - a burden or capital ?

the international conference

30/31

priama zodpovednosť verejnej správy za kultúru: od lokálnej po európsku úroveň

sobota 25. septembra 2004, 9.30 - 18.00, divadlo andreja bagara - štúdio
saturday 25th Sept 2004, 9:30 - 18:00, andrey bagar theatre - studio

mr rudolf chmel

/ minister of culture / ministry of culture of slovak republic / slovakia
/ minister kultúry / ministerstvo kultúry slovenskej republiky / slovensko

mr guy grant gibson

/ theologian / educator / united kingdom
/ teológ / pedagóg / veľká británia

mr torben glarbo

/ film director / denmark
/ filmový režisér / dánško

mr bert holvast

/ secretary general / eca / european council of artists / the netherlands
/ generálny sekretár / eca / európska rada umelcov / holandsko

mr péter inkei

/ director / bo / budapest cultural observatory / hungary
/ riaditeľ / bo / budapeštianske kultúrne observatórium / maďarsko

mr simon kardum

/ head of arts department / ministry of culture of republic slovenia / slovenia
/ riaditeľ odboru umenia / ministerstvo kultúry slovinskej republiky / slovinsko

mrs darina kárová

/ director / international theatre festival divadelná nitra / slovakia
/ riaditeľka / medzinárodný festival divadelná nitra / slovensko

mrs therese kaufmann

/ co-director / eipcp / european institute for progressive cultural policies / austria
/ spoluriaditeľka / eipcp / európsky inštitút pre progresívne kultúrne politiky / rakúsko

mr ludwig laher

/ writer / board member / incd / international network for cultural diversity / austria
/ spisovateľ / člen rady / incd / medzinárodná sieť pre kultúmu rôznorodosť / rakúsko

mr miroslav marcelli

/ philosopher / educator / slovakia
/ filozof / pedagóg / slovensko

mr kirill razlogov

/ director / russian institute for cultural research / russia
/ riaditeľ / ruský inštitút pre výskum kultúry / rusko

primary responsibility of the public authorities for culture: from the local to the european level

Široká a dlhotrvajúca diskusia o budúcnosti Európy neposkytuje dostatok priestoru na diskusiu o kultúre. Zoznam oblastí, ktoré rieši spoločná európska politika - počnúc menoú úniou, cez výrobu, trh, polnohospodárstvo a končiac, napríklad, dopravou - sa zatiaľ vyhýba oblasti kultúry. Zdá sa, že najväznejším problémom kultúry v tomto čase nie je nedostatočná mobilita, duch otvorenosti alebo spolupráce, ale obrana identity kultúry voči identite ostatných rezortov.

Rétorka mnohých politických reprezentácií krajín, ktoré pristúpili do EÚ alebo tých, ktoré na pozvánku ešte len čakajú, sa javí ako veľmi ústretová, chápajúca, progresívna a proeuropska. Reality však v mnohých prípadoch odhaluje nedostatočný alebo úplne chýbajúci systém riešenia problémov kultúry. Finančná podvýživenosť je len pragmatickým dôsledkom absencie systémových prístupov k vytváraniu podmienok pre kultúru. Existujúce kultúrne politiky sa tvoria na úrovni centrálnych vlád a často bez systematického výskumu. Pretože zväčša nemajú legislatívnu povahu, sú pre novovzniknuté regionálne a lokálne administratívny nezáväzné. Načrtnuté výzie o budúcnosti postavenia kultúry v spoločnosti ostávajú často bez ukotvenia v jasných mechanizmoch, kompetenciach, bez jasného a pevného stanovenia priorít krátkodobého a dlhodobého významu. Priama zodpovednosť za podmienky pre kultúru nenachádza svojich nositeľov.

Medzinárodná konferencia Kultúra - bremeno či kapitál? je príspevkom do súčasnej diskusie o postavení kultúry v nových krajinách EÚ i v Európe ako celku. Projekt je pokusom upozorniť politické reprezentácie, že vytáčanie kultúry na okraj spoločenského, politického a ekonomického záujmu je významný previnéním sa voči tradíciam európskej civilizácie aj voči princípom občianskej spoločnosti.

Argumenty zjednocujúce sa v konferenčnom súbore prednášok významných osobností kultúrneho priestoru Európy sú oslovením predstaviteľov verejnej správy na všetkých úrovniach na Slovensku a prostredníctvom partnerov konferencie aj v iných štátach, oslovením tých, ktorí sú priamo zodpovední za súčasné aj budúce postavenie, význam a prestíž kultúry ako kapitálu - porovnatel'ou analógiou bežného kapitálu.

Ďakujeme za podporu a spoluprácu:

Prins Bernhard Cultuurfonds / Holandsko // Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky // Európska rada umelcov // Európske fórum pre umenie a dedičstvo // Budapestianke kultúrne observatórium

A broad and long-term discussion on the future of Europe does not provide much space for a discussion on culture. There is a list of fields that the common European politics is solving - starting with a monetary union, going through production, common market, agriculture and finishing for example with transportation - but culture is still marginalized. It seems that the most serious issues of culture nowadays is not insufficient mobility, spirit of openness or co-operation, but protection of identity of culture against the identity of other fields.

The rhetoric of a number of political representatives of the accession countries or those who have been waiting for the invitation to join the EU on a topic of culture seems to be very approaching, understanding, progressive and pro-European. The reality, however, in many cases reveals the insufficient or non-existing system how to solve cultural problems.

The financial underfeeding is only a pragmatic result of the absence of systemic approaches to create the conditions for the development of culture. The existing cultural policies are created on the level of central governments and many times with the lack of the systemic research. They do not have the support in legislation and therefore they are not binding for the newly founded regional and local administrations. The outlined visions on the future of culture in society often remain without the support in clear mechanisms, competencies or without a clear and strong determination of priorities of a short term and long-term importance. It is hard to find who would be directly responsible for the condition created for the development of culture.

The International Conference Culture a Burden or Capital? contributes to the current discussion on the position of culture in new countries of the EU as well as in Europe as the whole. Project is an attempt to call the political representatives attention that social, political and economic marginalization of culture is a serious violation towards the tradition of European civilisation and also towards the principles of civil society.

Arguments united in the conference set of position contributions of significant European cultural space personalities are calling the representatives of public administration attention on all levels in Slovakia and via the partners of the conference also in other countries to primary responsibility for the present and future status, importance and prestige of culture as capital - an equivalent in analogy to natural capital.

Thank for support and cooperation:

Prins Bernhard Cultuurfonds / the Netherlands // Ministry of Culture of Slovak Republic // European Council of Artists // European Forum for Arts and Heritage // Budapest Cultural Observatory

Sprievodné divadelné predstavenia / Accompanying Theatre Performances

Sobota - Pondelok, 25. - 27. 9. 2004, Divadlo Andreja Bagara - foyer Štúdia
Saturday - Monday, 25th - 27th Sept 2004, Andrej Bagar Theatre - Studio's Foyer

Hana Voříšková

Malé veci (Grónska pesnička, Oriešková chalúpka) Small Things (Greenland Song, Little Nut House)

Svet je plný veľkých vecí, hlasných zvukov, významných udalostí a početných zhromaždení. Vidíme do diaľky, počujeme na diaľku, dorozumievame sa spolu na diaľku.

Niekoľkými celkom malými a tichými bábkovými hrami, hranými úplne nablízko, niekedy len zopár minút a pre jediného človeka, by Hana Voříšková, česká učiteľka a príležitostná bábkhorečka, rada trochu vyvážila vyššie uvedený stav sveta a prispela tak k udržaniu rovnováhy vo vesmíre.

Divadelno-pesničkové automaty Hany Voříškovej sú po technickej stránke inšpirované telefónnymi automatmi, automatmi na cestovné lístky, kávu, čaj a iné pochúťky.

"The world is full of big things, loud noises, important events, and numerous meetings. We can see to the distance, we can hear from the distance, we communicate in the distance."

A very modest leaflet to this programme says: *"Hana Voříšková, a Czech teacher and occasional puppetry actress would like to balance the above-mentioned state of affairs and to contribute to the preservation of the equilibrium in the universe by very small and silent puppet shows, played very near, sometimes lasting for only a few minutes and for one person only".*

Theatre and song automates of Hana Voříšková are inspired by the mechanics of payphones, ticket machines, coffee, tea or snack machines.

Pondelok, 27. 9. 2004, 11.00, Staré divadlo - Sála
Monday, 27th Sept 2004, 11:00, Old Theatre - Hall

Štúdio Pôtoň, Levice

Alexander Blok: **Balagančík / Balagantchik**

rézia / directed by Pavel Graus

dramaturgia / dramaturgy: Tomáš Paliňák

výprava / setting: Viera Turčanová

choreografia / choreography: Silvia Antolová

účinkujú / cast: Filip Németh, Tomáš Veselovský, Daniela Tomová, Gabika

Nagyová, Tereza Gubová, Monika Frtúsová, Janka Gejdošová, Šarlota Švarcová, Simona Matúšková

Prvé uvedenie Blokovho Balagančíka na Slovensku rozpráva o ľubostnom trojuholníku medzi Pierotom, Kolombínou a Harlekýnom. Poetická hračka symbolistického básnika zmenila čas i prostredie: Pierot, čo sa viac podobá na Petrušku, Kolombína, čo zmenila biely kostým za čierne kokteilové a Harlekín svoj tradičný kosuhoholníkový za žiarivo červený, sa ocitli nie vo víre masiek, ale v utilitárnom prostredí, ktoré sa už ani nepretvaruje, ale rovno ničí.

The first staging of Balagantchik by A. Blok in Slovakia depicts a love triangle among Pierrot, Columbine, and Harlequin. A small poetic work of a symbolist poet has transformed both the time and the setting: Pierrot looking more like Petrushka, Columbine who changed her white costume to a black cocktail one and Harlequin wearing a brightly-red dress instead of his traditional one with rhomboid patterns. The characters are not set in the whirl of masques but in a utilitarian environment that does not disguise but it destroys straight away.

Utorok, 28. 9. 2004, 23.00, Synagóga

Tuesday, 28th Sept 2004, 23:00, Synagogue

Vysokoškolské divadlo VYDI pri UKF Nitra / University theatre VYDI at UKF Nitra

Peter Šavel, Miroslav Ballay: **Plot / Fence**

rézia / directed by Peter Šavel

dramaturgia / dramaturgy: Miroslav Ballay

scéna / setting: Milan Banyár, Petra Pappová

kostýmy / costumes: Jana Žáčeková, Adriana Máčiková

účinkujú / cast: Peter Šavel, František Nozdrovický, Andrea Ballayová, Erika Kováčová, Adriana Máčiková, Mária Motúzová, Martin Jurík, Dominik Beláň, Miroslav Ballay

Emotívny príbeh tanecníka a huslistu na pozadí ľudskej nenávisti, obmedzenosti a intolerancie. V inscenácii inšpirovanej tematikou holocaustu zaznievajú autentické fragmenty židovskej ľudovej hudby a starých chasidských piesní.

Emotional story of a dancer and a violinist on the background of human hatred, parochialism and intolerance. In the performance inspired by the theme of the Holocaust, authentic fragments of Jewish folk music and old chassidic songs can be heard.

Streda, 29. 9. 2004, 23.00, Synagóga

Wednesday, 29th Sept 2004, 23:00, Synagogue

PAT: PermanentAlternativeTheatre, Bratislava

Slávka Daubnerová: project ophelia

scénár a rézia / script and directed by Slávka Daubnerová

účinkujú / cast: Slávka Daubnerová, Emil Příš, Teo Heriban

Inscenácia vychádza z pocitu postindustriálneho človeka, pre ktorého tretie tisícročie predstavuje vysporiadanie sa s technicko-technologicko-mediálnou mašinériou a vykresľuje katastrofickú víziu honby za ľudským poznaním. Neoromantická koláž pozliepaná z motívov prevzatých z Frankenstein, Fausta, Čapka, a Nietzscheho výkruku – boh je mŕty...hľadá sa boh...

The performance is based on the emotions of a post-industrial person for whom the third millennium brings forward the task of managing the technological and media machinery. It describes a catastrophic vision of human hunt for knowledge. Neo-Romantic collage links together motives based on Frankenstein, Faust, Čapek, and Nietzsche's phrase – God is dead...We are in search of God...

Stretnutie s rozhlasovou hrou / Meeting Radio Plays

32/33

Pondelok, 27. 9. 2004, 15.00, Staré divadlo - Tatra

Monday, 27th Sept 2004, 15:00, Old Theatre - Tatra

Združenie rozhlasových tvorcov / the Association of Radio Dramatists

Slovenský rozhlas - Rádio Devín / Slovak Radio - Radio Devín

Franz Kafka: **Proces / The Trial**

rézia / directed by Martin Kákos

úprava / adaptation: Michaela Fišerová

dramaturgia / dramaturgy: Vladimír Fišera

zvukový majster / sound supervision: Peter Janík

hrajú / cast:

Vladimír Haydu, František Kovár, Elo Romančík, Alfréd Swan, Mária Schlosserová, Martin Huba, Vladimír Obšíl, Branislav Bystriansky, Robert Roth

a ďalší / and others

Dielo svetovej literatúry spracované pre strednú a mladú generáciu. Dramaturgia Slovenského rozhlasu sa systematicky venuje realizácii úprav dramatických diel pôvodnej i svetovej literatúry, usilujúc sa tieto diela priblížiť súčasnému, najmä mladému poslucháčovi. Proces je prvým pokusom o uvedenie dramatizácie diela Franza Kafku v Slovenskom rozhlase.

World-literature novel adapted for younger generations. Dramaturgy of Slovak Radio regularly presents adaptations of Slovak and international literature. Its aim is to bring works of art to contemporary, especially young listeners. The Trial is the first attempt to dramatise a work by Franz Kafka in the Slovak Radio.

Stretnutie s poéziou / Meeting Poetry

Utorok, 28. 9. 2004, 11.30, Divadlo Andreja Bagara - Štúdio

Tuesday, 28th Sept 2004, 11:30, Andrej Bagar Theatre - Studio

Združenie divadelníkov na Slovensku / the Association of Slovak Theatre

Professionals

Slávnosť porozumenia / In Celebration of Understanding

úvodné slovo / prologue: Adela Gáborová

moderátor / presenter: Vladimír Rusko

klavírne improvizácie / piano improvisations: Lenka Žáková

účinkujú / cast: Jozef Šimonovič, Lenka Jakubíková, Zuzana Marušinová,

Lucia Rentková, Zuzana Tokolyová, Miroslav Beňuš

Vystúpenie laureátov Poděbradských dní poézie 2004 – festivalu umeleckého prednesu poézie a prózy Čechov a Slovákov, profesionálnych umelcov a poslucháčov umeleckých škôl, konaného začiatkom mája v českých Poděbradoch. V súťažnej kategórii študentov umeleckých škôl a mladých profesionálnych umelcov do 30 rokov boli najúspešnejší študenti Konzervatória v Košiciach. Krištáľovú ružu - najvyššie ocenenie za tvorbu v oblasti javiskovej reči a umeleckého prednesu, získal Jozef Šimonovič.

A presentation of the laureates of the Poděbrady Poetry Festival 2004 – Czech and Slovak Festival of Reading Poetry and Fiction for professionals and students of art schools. It was held in early May in Poděbrady in the Czech Republic. The students of Košice Conservatoire were the most successful in the category of students and young professionals to the age of 30. Jozef Šimonovič has won the Crystal Rose – the highest award for the creative contribution in the field of oral expression of poetry and fiction.

Happeningy / Happenings

Piatok, 24. 9. 2004, 17.30, pešia zóna, námestie pred Divadlom Andreja Bagara

Friday, 24th Sept 2004, 17:30, pedestrian zone, the square in front of the A. Bagar Theatre

CESTA do divadla / JOURNEY to theatre

rézia / directed by pedagógovia školy / educators of the school

úvodný festivalový happening žiakov Základnej umeleckej školy J. Rosinského v Nitre

opening festival happening of the pupils of the Primary School of Arts of J. Rosinský in Nitra

Streda, 29. 9. 2004, 22.00, námestie pred Divadlom Andreja Bagara

Wednesday, 29th Sept, 2004, 22:00, the square in front of the Andrej Bagar Theatre

Ktorou CESTOU? / Which WAY?

rézia / directed by Peter Oravec

záverečný festivalový happening žiakov Základnej umeleckej školy J. Rosinského v Nitre

farewell festival happening of the pupils of the Primary School of Arts of J. Rosinský in Nitra

Výstavy / Exhibitions

Piatok, 24. 9. 2004, 15.00, Synagóga

Friday, 24th Sept 2004, 15:00, Synagogue

Študenti Katedry výtvarnej tvorby a výchovy Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
Students of the Department of Fine Arts at the University of Constantine the Philosopher in Nitra

ART TEATRO

pedagogické vedenie / headed by pedagogues: **Jozef Dobiš, Ria Kmeťová, Eva Kleinová**

Prepojenie textilu, fotografie a grafického dizajnu. Projekt spája vo svojej rôznorodosti viaceré myšlienkové názory a prúdy nielen v umení, ale aj v otázkach viedrovyznania alebo združovania sa do skupín. Viaceré cykly fotografií, objekty, návrhy vizuálnej prezentácie a plagátov, ale aj prepojenie elektronických médií s textilnou tvorbou reflekujú tematiku spájania, vstupovania, prieniku do alternatívnych možností vyjadrenia vo výtvarnom prejave.

Interconnections of textile, photography and graphic design. Project connects various ideological views and beliefs, not only on art, but also on religion or different groups. Photographic cycles, objects, designs, posters as well as combination of electronic media and textile reflect the theme of connecting, entering, and penetrating into the alternative means of expression in fine arts.

Divadlo Andreja Bagara - Stúdio / Andrej Bagar Theatre - Studio

Ria Kmeťová: Daleko do neba / Far Away to Heaven

Styčným bodom všetkých fotografií na výstave je jedno miesto – uzavretý svet. Pohľad von predstavujú panoramatické celky a výhľady z okna, pohľad dnu odhaluje detaily vlastného tela. Sila kontextu, v ktorom tieto dve roviny pôsobia, spočíva vo vzájomnom obrusovaní ich naturalistického charakteru. Prírodné scenérie (ktoré by samostatne pôsobili príliš gýcovo) a detaily tela (naopak príliš naturalistiké alebo neskutočné a snové) v momente ich postavenia vedľa seba symbolizujú nadhľad, skrytú ironiu a „oslobodenie sa“ od každej z týchto krajností.

The photographic exhibition concentrates on a single place – closed world. Panoramic images and a view of the window represent the view of the outside world. The view of the inside discloses details of human body. Two meeting contexts make softer the originally naturalistic character of the photos. Picturesque images (that would on their own look like a kitsch) and the details of the body (too naturalistic or unreal and imaginary) when put next to each other symbolise distance, hidden irony and „liberation“ from each of these extremes.

Pozvánky z Nitry / Invitations from Nitra

Nitrianska galéria / Nitra Gallery

Danuta Binderová – Pavol Binder

prezentácia komornej maliarskej a sochárskej tvorby
the exhibition of intimate paintings and sculptures

Štefan Polák

komorná maliarska tvorba / intimate paintings

Martin Derner

prezentácia viacerých médií – grafiky, fotografie, tlače
exhibition of various media – graphics, photography and prints

Eva Reháková

maliarska tvorba pod názvom "Kráľovská rodina"
paintings entitled "Royal Family"

Ponitrianske múzeum v Nitre / Nitra Museum

A. Bugyács: Výber z tvorby / Selection of Works

výstava výtvarných diel / exhibition of fine arts works

Život v lesných a vodných biotopoch

Life in Forest and Hydric Habitats

dermoplastické preparáty zo zbierok múzea
dermoplastica items from the museum collections

Staré divadlo - bufet / Old Theatre - buffet

František Lipták: Scénografia / Stage Design

Výstava divadelných a filmových scénografických návrhov výtvarníka Františka Liptáka. Jeho meno sa spája so zvučnými dielami slovenskej a českej kinematografie a s množstvom divadelných predstavení. Z dielne popradského rodáka pochádzajú scény k filmom Všetko čo mám rád, Vták ohňivák, Dážď padá na naše duše, či Orbis pictus. Špecifický rukopis výtvarného prejavu mu priniesol nejedno uznanie. Za výtvarný počin k filmu Krajinka a Čert vie prečo získal Českého leva.

An exhibition of theatre and film stage designs by František Lipták. He has collaborated on many famous Slovak and Czech films and designed sets for many theatre performances. The Poprad-born artist designed sets to the films: All I Love, Firebird, Rain Is Falling on our Souls, and Orbis Pictus. He has won the Czech Lion Award for the set designs to the films Countryside and Devil Knows Why.

Piatok, 24. 9. 2004, 16.30, Art Galéria

Friday, 24th Sept 2004, 16:30, Art Gallery

Mária Žilíková – Herodeková:

Zrkadlá z divadla / Mirrors from Theatre

výtvarné objekty inšpirované divadlom života, jeho túžbami a snami
artistic objects inspired by the theatre of life, desires, and dreams

Sobota, 25. 9. 2004, 17.30, malá galéria AKCENT

Saturday, 25th Sept 2004, 17:30, small gallery AKCENT

Xenia Bergerová: Voliéra / Aviary

maľba / painting

Hlavným vyjadrovacím prostriedkom a motívom vystavených malieb je farba. Figurácia obrazov je vzdialenosť popisnosti a pohybuje sa na hranici až orientálnej dekoratívnosti a expresie.

Painting represents the main means of expression in exhibited pictures. The pictures are far from being descriptive; they are on the verge of oriental decorative and expressive style.

Nitriansko v zrkadle vekov / Nitra Region in the Mirror of Time

najnovšie archeologické nálezy / the latest archaeological discoveries

Skvosty dávnoverykého Slovenska

The Treasures of Ancient Slovakia

stála archeologická expozícia klenotnicového typu
treasure-type archaeological exhibition

Výskumný ústav živočíšnej výroby / The Research Institute of Livestock Production

Streda, 29. 9. 2004, 15.30 / Wednesday, 29th Sept 2004, 15:30

Stretnutie vedy a umenia / Science and art meet

vernisaž výstavy akademických sochárov Olgy Vanekovej a Imricha Vaneka
the opening of the exhibition of sculptors Ol'ga Vaneková and Imrich Vanek

27. 9. – 1. 10. 2004 / 27th Sept – 1st Oct 2004

AGROFILM

21. Medzinárodný filmový festival z oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného a vodného hospodárstva

21st International Film Festival on agriculture, food industry, forestry and water management

Koncerty / Concerts

34/35

Piatok, 24. 9. 2004, 21.00, Staré divadlo - Bufet
Friday, 24th Sept 2004, 21:00, Old Theatre - Buffet

Zrcadlové sestry / Mirror Sisters

Nikol Kantorová, Sandra Schwarzová

melodické piesne s textami na zamyslenie / melodic songs with meditative texts

Sobota, 25. 9. 2004, 18.00, Synagóga

Saturday, 25th Sept 2004, 18:00, Synagogue

Občianske združenie Animartis / Animartis Association

Hermovo ucho v Nitre / The Ear of Hermes in Nitra

koncert súčasnej nekonvenčnej hudby / concert of contemporary unconventional music, akordeón / accordion: Boris Lenko

Nedela, 26. 9. 2004, 15.30, Synagóga

Sunday, 26th Sept 2004, 15:30, Synagogue

Koncert / Concert

Akademický komomý orchester Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a jeho hostia Academic Chamber Choir at Constantine the Philosopher University in Nitra and its guests soprán / soprano: Gabriela Brathová

arabská lutna / Arabian lute: Abomahdi Musbah Amer (Tripolis)

program / programme: A. Vivaldi, T. Albinoni, G. Caccini, B. W. Gluck, J. Matejovič, Gamil Bek Altnbory, J. Malovec

Pondelok, 27. 9. 2004, 17.00, Synagóga

Monday, 27th Sept 2004, 17:00, Synagogue

Združenie rozhlasových tvorcov, Experimentálne štúdio Slovenského rozhlasu

Association of Radio Dramatists, Experimental Studio of the Slovak Radio

Myšlienky v tónoch zakliate / Thoughts Enchanted in Tones

Koncert elektroakustickej hudby z pôvodnej slovenskej hudobnej tvorby Mira Bážlika, Jozefa Malovca, Vítazoslava Kubičku a Rudolfa Pepuchu Concert of electroacoustic music - original music by Miro Bázlik, Jozef Malovec, Vítazoslav Kubička and Rudolf Pepucha

Pondelok, 27. 9. 2004, 21.30, Staré divadlo - Bufet

Monday, 27th Sept 2004, 21:30, Old Theatre - Buffet

My Head Sounds Like That

pesničky / songs of Petr Gabriel

účinkujú / cast: Fero Kočiš, Peter Strakoš, Mário Bobek, Marek Kotry, Ďuro Púčat

Utorok, 28. 9. 2004, 18.00, Staré divadlo - Bufet

Tuesday, 28th Sept 2004, 18:00, Old Theatre - Buffet

Blíženci / Gemini

Šansónový recitál Luby Dušaničovej zostavený z veršov zo zbierky Blíženci od Jany Bodnárovej (Johanna Blum), ktoré zhudobnil Eugen Gnoth.

A recital of chansons by Luba Dušaničová based on the collection of poems Gemini by Jana Bodnárová (Johanna Blum), set to music by Eugen Gnoth.

Festivalový stan / Festival Tent (Meeting point)

Piatok, 24. 9. 2004, 11.00, 16.00

Friday, 24th Sept 2004, 11:00, 16:00

Teatro FINESTRINA

Píseň o dvúch uherských pánoch a tureckého cisáre dcére

A Song about Two Hungarian Gentlemen and the Daughter of the Turkish Emperor

rézia / directed by Jozef Krasula

úprava a preklad / adaptation and translation: Ondrej Odokienko

scéna / stage design: Peter Janků

kostýmy / costumes: Andrea Némethová

pohybová spolupráca / choreography adviser: Števo Capko

hudba / music: Andrej Kalinka

účinkujú / cast: Roman Bajzik, Róbert Smiščík, Hana Friedová, Ondrej Odokienko, Štefan Richtárek, Andrej Záhorec, Andrej Gál, Maroš Podhájský, Andrej Kalinka

Pôvodná slovenská ľudová opera. Príbeh na pozadí vzťahov medzi dvoma znepríatelenými etnickými a náboženskými kultúrami (Turecko, Uhorsko) z konca 15. storočia - spracovanie anonymnej literárnej predlohy (tzv. „krásnej história“) zo 16. storočia. Formálne má blízko k žánrom madrigalovej opery, jarmočnej piesne a retabla, zároveň však spracúva myšlienkové impulzy expresívnej ikonickej maľby a insinujej výtvarnej karikatúry.

An original Slovak folk opera. A story set on the background of two rival ethnic and religious cultures (Turkey, Hungary) in the late 15th century - adaptation of an anonymous literary work (so called „beautiful history“) from the 16th century. Its form is close to madrigal opera, folk song, and retablo. It is also influenced by expressive iconic paintings and naive caricatures.

Piatok, 24. 9. 2004, 24.00 / Friday, 24th Sept 2004, 24:00

Big Bastard Beat Band

mimodivadelný projekt Divadla GUaGU / out-theatre project of the GUaGU Theatre

účinkujú / cast: Karol Vosátko, Tony Pisár, Janka Gavačová, Barbara Mišíková, Lucia Cvengrošová

Sobota, 25. 9. 2004, 24.00

Saturday, 25th Sept 2004, 24:00

Slovenské Mimo divadlo / Slovak "Mimo" Theatre

Bez prípravy / Impromptu

účinkujú / cast: Marián Miezga, Lukáš Latinák, Juraj Kemka, Róbert Jakab, Dušan Lančarič

herecké improvizácie na vymyslené témy

improvisations on the themes given by the audience

Nedela, 26. 9. 2004, 15.00

Sunday, 26th Sept 2004, 15:00

Občianske združenie K6 / K6 Association

Ravena (z police do ulice) / Ravenna (from the shelves to the streets)

Otvorenie inštalácie literárnych diel noname autorov umiestnených v centre mesta Nitra sprevádzané vstupmi nitrianskych hudobných skupín.

Opening of the installation of literary works of no-name authors situated in the centre of Nitra and accompanied by musical groups from Nitra.

Nedela, 26. 9. 2004, 24.00 / Sunday, 26th Sept 2004, 24:00

Hudobné zoskupenie Banda / Musical Group Banda

akustická etnohudba voľne inšpirovaná stredoeurópskym a balkánskym folklórom acoustic ethno-music loosely inspired by Central-European and Balkan folklore

účinkujú / cast: Samo Smetana, Peter Obuch, Betka Lukáčová, Ivan Hanula, Eddy Portella, Roman Kozák

Pondelok, 27. 9. 2004, 24.00 / Monday, 27th Sept 2004, 24:00

James Ashan

breakbeat, dancehall, Latino, jungle...

účinkujú / cast: Peter Ďuďo Dudák, Miro Barlox Baričič, Andrej Šéfko Juráš,

Peter Petko Opet, Fabio Bronell

Utorok, 28. 9. 2004, 24.00 / Tuesday, 28th Sept 2004, 24:00

Krétakör

koncert hudobnej skupiny Divadla Krétakör / concert of Krétakör Theatre's band

Streda, 29. 9. 2004, 24.00 / Wednesday, 29th Sept 2004, 24:00

02 + DJ

záverečná festivalová diskotéka s Kyslíkom / farewell Festival disco with Oxygen

Festival detom / The Festival for Children

Piatok, 24. 9. 2004, 9.00, Filmový klub Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
Friday, 24th Sept 2004, 9:00, Film Club of Constantine the Philosopher University in Nitra
Francúzsko, Belgicko, 2002, 75', režia Sylvain Chomet
France, Belgium, 2002, 75', directed by Sylvain Chomet

Trio z Belleville / The Triplets of Belleville

Jeden z najúspešnejších animovaných filmov minulého roku, nominovaný na Oscara 2004, je melancholickou komédiou pre dospelých i deti. Vizuálne dokonalý, rafinovaný a čarowne vtípny film vzdáva hold jazzovej hudbe, cyklistike, psej vernosti a oddanosti starých mám... To všetko sa zaobíde bez dialógov a pravoplánovej „disneyovskej“ roztomilosti.

A successful animated film from the last year with a nomination for the Oscar Award 2004. It is a melancholic comedy both for adults and children. A visually perfect, ingenious and charmingly witty film pays homage to jazz music, biking, dog's fidelity and the loyalty of grandmothers... It all works without dialogues and superficial „Disney-like“ sweetness.

Piatok, 24. 9. 2004, 14.00, Staré divadlo – foyer
Friday, 24th Sept 2004, 14:00, Old Theatre – Foyer

Cesta / Travel

Výstava výtvarných prác žiakov nitrianskych základných škôl a Základnej umeleckej školy J. Rosinského v Nitre.

An exhibition of works of children from primary schools and the Primary School of Art of J. Rosinský in Nitra.

Piatok, 24. 9. 2004, 15.00, Staré divadlo – Tatra
Friday, 24th Sept 2004, 15:00, Old Theatre – Tatra

Staré divadlo v Nitre / Old Theatre in Nitra

na motívy knihy J.R.R. Tolkiena / based on the novel of J.R.R. Tolkien:

Hobit, alebo rozprávanie o hobitovi Bilbovi, najväčšom z rodu Baginsov

The Hobbit or There And Back Again

adaptácia a režia / adapted and directed by Ondrej Spišák
scénár a dramaturgia / script and dramaturgy: Veronika Gabčíková
scénografia / stage design: František Lipták

osoby a obsadenie / characters and cast:

Hobit Bilbo Bagins: Rudo Kratochvíl, Gandalf: Ján Hrmo a v ďalších postavách / and in others characters: Agáta Solčianska, Lubomíra Ondříková, Olga Schrameková, Danica Hudáková, Roman Valkovič, Ivan Gontko, Milan Vojtela

Z kníha a filmov známy príbeh putovania hobita Bilba a čarodejníka Gandalfa ponúka zohraná tvorivá dvojica režiséra Ondreja Spišáka a scénografa Františka Liptáka.

Famous story about the journey of the hobbit Bilbo and the wizard Gandalf is adapted by a well-matched creative team of the director Ondrej Spišák and stage designer František Lipták.

24. – 25. 9. 2004, 9.00 – 17.00, Krajské osvetové stredisko v Nitre
24th – 25th Sept 2004, 9:00 – 17:00, Regional Educational Centre in Nitra

Šantíme na javisku / We are playing on the stage

detská divadelná dielňa / theatre workshop for children

Piatok, 24. 9. 2004, 9.00 – 13.00, Krajské osvetové stredisko v Nitre

Friday, 24th Sept 2004, 9:00 – 13:00, Regional Educational Centre in Nitra

Šantíme na javisku / We are playing on the stage

detské predstavenia pre najmenšieho diváka / a children's show for smallest children

Pondelok, 27. 9. 2004, 10.00; Utorok, 28. 9. 2004, 13.00, Krajské osvetové stredisko v Nitre

Monday, 27th Sept 2004, 10:00; Tuesday, 28th Sept 2004, 13:00, Regional Educational Centre in Nitra

Čo sa skrýva pod maskou / What is hidden behind the masque

Tvorivá výtvarná dielňa pre deti základných škôl. Detské hľadanie kladných ľudských hodnôt voľným výtvarným spracovaním a použitím techniky bodyart.

Creative arts workshop for pupils of primary schools. Children seeking positive values with the help of art and bodyart technique.

Monday, 27th Sept 2004, 9:00, Old Theatre – Tatra

Združenie rozhlasových tvorcov, Slovenský rozhlas – Rádio Devín
the Association of Radio Dramatists, Slovak Radio – Radio Devín

Peter Glocko:

Prešporské čary pána Christiána

Pressburg Tricks of Mr Christian

rézia / directed by Martin Kákoš

zvukový majster / sound supervision: Stanislav Kaclik

scénická hudba / scenic music: Peter Vaňouček

hudobná dramaturgia / music dramaturgy: E. Vančíková-Kapasná

dramaturgia / dramaturgy: Katarína Revollová

hrajú / cast: Richard Stanke, Dominika Žiaranová, Pavol Topoľský, Olga Solárová, Helena Geregová, Pavol Nather, Peter Bzdúch, Alfréd Swan a ďalší / and others

Pôvodná rozhlasová hra pre deti inšpirovaná návštavou Hansa Christiana Andersena v Bratislave v roku 1841.

Original radio play for children inspired by visit of Hans Christian Andersen at Bratislava in 1841.

Tuesday, 28th Sept 2004, 9:00, Andrej Bagar Theatre – Studio

Detský divadelný súbor Rámus, Vinodol / Children's Theatre Ensemble Rámus, Vinodol

Môj obyčajný deň / My Ordinary Day

rézia / directed by Marica Šišková

Generačná výpoved' 13. – 15. ročných "o tom, ako sa cítime, o čom premýšľame, čoho sa bojíme, prečo sa búrime..." Použité texty básnikov: J. Urban, J. Štrasser, N. Mitanová, A. Dobrovodský, J. Buzássy

Generation statement. Teenagers speak about their emotions, thoughts, fears, rebellions... Based on the poems by: J. Urban, J. Štrasser, N. Mitanová, A. Dobrovodský, J. Buzássy

Divadelný súbor Rámus, Vinodol / Theatre Ensemble Rámus, Vinodol

Akože čakáme na Godota? / Are We Waiting for Godot?

rézia / directed by Marica Šišková

Prečo nevieme riešiť problém, iba si ho pohadzujeme ako pomaranč? Hľadanie odpovedí na otázky: Do akej miery sme schopní niesť zodpovednosť za svoje činy? Prečo sa obracíame človeku chrbtom, keď nás najviac potrebuje?

Why are we unable to solve the problems? We can only cast it away like an orange. Seeking answers to the questions: To what extent are we responsible for our deeds? Why do we turn our back on a person when she/he needs us most?

Tuesday, 28th Sept 2004, 9:00, Film Club of Constantine the Philosopher University in Nitra
filmové predstavenie pre žiakov základných škôl s motívom Cesta

picture show "Travel" for children from primary schools with the theme

Tuesday, 28th Sept 2004, 10:30, Regional Library of K. Kmetko in Nitra

beseda s tvorcom detského divadla

a discussion with an author of plays for children

Wednesday, 29th Sept 2004, 9:00 – 13:00, the square in front of Andrej Bagar Theatre

Cesta okolo sveta / Tour around the world

Pútavá "cesta okolo sveta" - súťaže, zábava a hry pre deti.

Interesting "tour around the world" - competitions, fun and plays for children.

R E G I O

Divadelný jarmok / Theatre Fair

36/37

Piatok - Nedea, 24. - 26. 9. 2004, 9.00 - 18.00, námestie pred Divadlom Andreja Bagara <i>Friday - Sunday, 24th - 26th Sept 2004, 9:00 - 18:00, the square in front of the Andrej Bagar Theatre</i>	Sobota 25. 9. 2004 / Saturday 25th Sept 2004	Nedeľa 26. 9. 2004 / Sunday 26th Sept 2004
Piatok 24. 9. 2004 / Friday 24th Sept 2004		
9.00 - 18.00 Predaj ľudových a umeleckých výrobkov <i>Market of folk and artistic items</i>	9.00 - 18.00 Predaj ľudových a umeleckých výrobkov <i>Market of folk and artistic items</i>	9.00 - 18.00 Predaj ľudových a umeleckých výrobkov <i>Market of folk and artistic items</i>
9.00 - 18.00 Kolotoče pre deti <i>Merry-go-round for children</i>	9.00 - 18.00 Kolotoče pre deti <i>Merry-go-round for children</i>	9.00 - 18.00 Kolotoče pre deti <i>Merry-go-round for children</i>
9.00 - 18.00 Autička a skákacia včielka pre deti <i>Cars for children and Honeybee, a jumping balloon</i>	9.00 - 18.00 Autička a skákacia včielka pre deti <i>Cars for children and Honeybee, a jumping balloon</i>	9.00 - 18.00 Autička a skákacia včielka pre deti <i>Cars for children and Honeybee, a jumping balloon</i>
9.00 - 18.00 malá galéria AKCENT / Little gallery AKCENT Výstava výtvarných diel a výrobkov výtvarnej skupiny PLAY - ART <i>An exhibition of artworks and products of art group PLAY - ART</i>	9.00 - 18.00 malá galéria AKCENT / Little gallery AKCENT Výstava výtvarných diel a výrobkov výtvarnej skupiny PLAY - ART <i>An exhibition of artworks and products of art group PLAY - ART</i>	10.00 - 13.00 Cesta okolo sveta - súťaže a hry pre deti <i>Travel around the World - competitions and games for children</i>
9.00 - 18.00 malá galéria AKCENT / Little gallery AKCENT Detská tvorivá dielňa výtvarnej školy MEDEA <i>Creative workshop for children, Art school Medea</i>	9.00 - 18.00 malá galéria AKCENT / Little gallery AKCENT Detská tvorivá dielňa výtvarnej školy MEDEA <i>Creative workshop for children, Art school Medea</i>	10.00 - 14.00 Divadelné športy - Žonglovanie, Žonglovací workshop <i>Dramatical Sports - Jugglery, Workshop of Juggling</i>
9.00 - 18.00 malá galéria AKCENT / Little gallery AKCENT Detská tvorivá dielňa výtvarnej školy MEDEA <i>Creative workshop for children, Art school Medea</i>	10.00 Detský folklórny súbor Borinka , Folklórny súbor Furmani <i>Children Folk Company Borinka and Folk Company Furmani</i>	13.00 Koncert folkovej skupiny M.E.L.L. <i>Concert of the folk band M.E.L.L.</i>
11.00 - Festivalový stan / Festival Tent Teatro FINESTRINA: Písen o dvúch uherských pánoch a tureckého cisáre dcére <i>Teatro FINESTRINA: A song about two Ugrian Lords and Daughter of Turkish Emperor</i> pôvodná slovenská ľudová opera / original Slovak folk opera rézia / directed by Jozef Krasula	11.30 Nitrianska šermiarska družina Arwen: Štíty, sekery... <i>Fencing group Arwen from Nitra: Coats-of-arms, axes...</i>	14.00 Teatro Tatro: Klauni všetkých krajín, spojte sa! alebo Klauni Teatro Tatro: Clowns of All Countries, Unite! or Clowns rézia / directed by Ondrej Spišák
12.30 Divadlo Tralala / Tralala Theatre Nataša Tanská: S dievčiskom sa nehráme <i>Nataša Tanská: We won't play with that nasty girl!</i> rézia / directed by Lubomíra Dušaničová, Agáta Solčianska	12.30 Koncert hudobnej skupiny Free day <i>Concert of the band Free Day</i>	14.00 Slovenský skauting, 44. zbor Egrešov <i>Slovak Scouting, 44th Corps of "Gooseberries"</i> Skautské popoludnie - tvorivá dielňa pre deti <i>Scouts Afternoon for children</i> - creative workshop for children
15.00 Koncert hudobnej skupiny NWABIS <i>Concert of band NWABIS</i>	14.00 Slovenský skauting, 44. zbor Egrešov <i>Slovak Scouting, 44th Corps of "Gooseberries"</i> Skautské popoludnie - tvorivá dielňa pre deti <i>Scouts Afternoon for children</i> - creative workshop for children	15.00 - Festivalový stan / Festival Tent Občianske združenie K6 - Projekt Ravana (z police do ulice) <i>Nongovernmental Organisation K6 - Project Ravana - From Shelves to Streets</i>
16.00 - Festivalový stan / Festival Tent Teatro FINESTRINA: Písen o dvúch uherských pánoch a tureckého cisáre dcére <i>Teatro FINESTRINA: A song about two Ugrian Lords and Daughter of Turkish Emperor</i> pôvodná slovenská ľudová opera / original Slovak folk opera rézia / directed by Jozef Krasula	15.00 Teatro Tatro: Klauni všetkých krajín, spojte sa! alebo Klauni Teatro Tatro: Clowns of All Countries, Unite! or Clowns rézia / directed by Ondrej Spišák	16.30 KGB - Klub geniálnych bubeníkov , Základná umelecká škola J. Rosinského v Nitre <i>KGB (Club of Genius Percussionists), The J. Rosinsky Primary Art School in Nitra</i> koncert bubeníckeho orchestra / concert of Percussion Orchestra
18.30 Nitrianska šermiarska družina Arwen <i>Fencing group Arwen from Nitra</i> Božská pravda / The Divine Truth	16.00 Divadielko Dunajka - Igor Strinka: Rozprávkové štasticke <i>Little Theatre Dunajka - Igor Strinka: Fairy-tale Happiness</i>	17.30 Slovenské národné divadlo - Činohra: Komédyja o svätej Dorote <i>Slovak National Theatre - Drama Ensemble: The Play About St. Dorothea</i> rézia / directed by Jakub Nvota
20.00 Mauna Kea Ohňové predstavenie - kombinácia ohňa a hudby <i>Firework performance</i> - a combination of fire and music	17.00 Koncert hudobnej skupiny Greta a Mantinels <i>Concert of the band Greta and Mantinels</i>	18.30 Koncert jazzovej skupiny Dlhá 48/50 <i>Concert of the jazz band Dlhá 48/50</i>
	19.00 Koncert hudobnej skupiny The Stranger's Diary <i>Concert of the band The Stranger's Diary</i>	20.00 Last Minute Band - Koncert jazzrockovej avantgardnej formácie z Nitry <i>Last Minute Band</i> - Concert of avantgarde jazz rock group from Nitra

REGIO

Inštitúcie a fondy / Institutions and Funds

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky Ministry of Culture of the Slovak Republic

Mesto Nitra / The Town of Nitra

**Ministerstvo kultúry,
Národný inštitút scénických
umení a hudby, Španielsko**
**Ministry of Culture,
National Institute of Performing
Arts and Music, Spain**

**Velvyslanectvo Španielskeho kráľovstva v Bratislave
Embassy of the Kingdom of Spain in Bratislava**

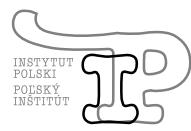
**Ministerstvo kultúry Českej republiky
Ministry of Culture of the Czech Republic**

**Ministerstvo kultúry, Poľská republika
Ministry of Culture, Polish Republic**

**Ministerstvo kultúry a cirkevných záležitostí Rumunska
Ministry of Culture and Religious Affairs of Romania**

**Federálna agentúra pre kultúru a kinematografiu, Ruská federácia
Federal Agency for Culture and Cinematography, Russian Federation**

**Ministerstvo kultúrneho dedičstva Maďarskej republiky
Ministry of Cultural Heritage of the Republic of Hungary**

HLAVNÉ MESTO SR
BRATISLAVA

Generálny mediálny partner / General Media Partner

38/39

LIVE!

Hlavní mediálni partneri / Main Media Partners

Pravda

Zoznam
www.zoznam.sk

pardon®

Mediálni partneri / Media Partners

euroAWK

TV A
OBCHODNÉ SPRÁVY

HIT FM 96,4
93,9
R A D I O

89,1
RÁDIO
DUHA
duha, ktorá vysla pre Vás

markiza text

NITRIANSKE NOVINY

RÁDIO LUMEN

VUSA

MIAU
ČASOPIS PRE ŽENU TRETIEHO TISÍCROČIA

goldMAN

mosty
ČESKO-SLOVENSKÝ
DVOJTÝŽDENIČ

focus
Zaostrený na kultúru

Divadlo v medzicase

Podnikateľská sféra / Business Sponsors

Finančná podpora / Finance support

**SLOVENSKÉ
ELEKTRÁRNE**
ATÓMOVÁ ELEKTRÁREŇ MOCHOVCE

Za 2 % z daní ďakujeme / We thank for the 2% tax-allowance sponsorship:

**VODOHOSPODÁRSKE
STAVBY A. S.
BRATISLAVA**

a ďalším fyzickým a právnickým osobám / and further legal and physical entities

Materiálna pomoc / In kind support

NOKIA

RENAULT

TT -CAR spol.s r.o.

imageWell

**ALEXANDER'S
★★★★★
HÔTEL**

Zámok u Grófa

Wienerberger

Zlatý Bažant®

taurisnitria
BUDUČNOSŤ TRADICIE

VÍNO NITRA

**NITRA
Plastika**

Divadelný ústav

Theatre Institute

Divadelný ústav (1962) je odbornou inštitúciou, ktorá sa ako jediná na Slovensku zaobráva komplexným výskumom divadelnej kultúry na Slovensku od vzniku prvej profesionálnej scény v roku 1920.

Systematicky zhromažduje, vedecky spracováva a sprístupňuje zbierkové, archívne a dokumentačné fondy z histórie a súčasnosti slovenského profesionálneho divadla.

Ročne pripraví zo svojich zbierkových fondov množstvo domácich a zahraničných výstav.

Vydáva odbornú pôvodnú a svetovú teatrológickú literatúru a divadelné hry slovenských i zahraničných autorov.

Zabezpečuje komplexný informačný systém o profesionálnom divadle na Slovensku a prezentáciu slovenského divadla v zahraničí.

Spolupracuje s partnerskými inštitúciami na Slovensku aj v zahraničí, najmä s partnermi krajin Višegrádskej štvorky. Je členom medzinárodných mimovládnych organizácií ITI, ENICPA A SIBMAS.

Verejnosti ponúka služby knižnice, videotéky, fonotéky, prezentačné štúdium fondov a zbierok, rešeršné služby, reprografické služby, výstrižkovú službu. Služby vrátane predaja domácej a zahraničnej divadelnej literatúry poskytuje informačné centrum PROSPERO.

Projekty prezentácie novej drámy a divadla uvádzajú vo svojom netradičnom divadelnom priestore – v Štúdiu 12.

Divadelný ústav je tiež spoluorganizátorom súťaže pôvodnej dramatickej tvorby DRÁMA, súťaže pôvodnej dramatickej tvorby pre deti a mládež ARTÚR a ceny Hašterica i Ceny H. Jurkowského za oblasť bábkového divadla.

Od roku 2002 je Archívom osobitného významu a akreditovaným pracoviskom pre vedu a výskum.

Za svoju vydavateľskú a výstavnú činnosť získal Divadelný ústav viacero významných ocenení.

Theatre Institute (1962) is the only professional institution for complex research of theatre culture in Slovakia, starting from the establishment of the first professional theatre in 1920.

The Institute systematically collects, researches and opens to professional public its collections, archive and documentary funds from the history and present days of Slovak professional theatre.

It prepares annually many Slovak and international exhibitions from its collections.

It publishes Slovak and international books about theatre, and the plays by Slovak and international playwrights.

The Institute provides complex information system about professional theatre in Slovakia and prepares presentations of Slovak theatre abroad.

The Institute collaborates with partner institutions in Slovakia and abroad, especially the organisations from the Visegrád countries. It is a member of international non-government organisations ITI, ENICPA, and SIBMAS.

It offers to general public the services of its library, video- and audio - libraries, funds and collection resources, bibliographic research, reprographic services, and press-cutting services. The information centre PROSPERO provides the services including the sale of Slovak and international theatre publications.

Projects connected with new drama and theatre are presented in an unconventional theatre space – Studio 12.

Theatre Institute is a co-organiser of Slovak drama competition DRÁMA, as well as the competition of Slovak drama for children and youth ARTÚR, the Hašterica Award, and the H. Jurkowský Award for puppet theatre.

Since 2002, its collections have been acclaimed as the Archives of special importance and the Institute has become the accredited organisation for research.

Theatre Institute has won several important awards for its publication and exhibition activities.

Kontakt / Contact:

Divadelný ústav, Jakubovo nám. 12

813 57 Bratislava, Slovakia

Tel.: +421 2 59304703, Fax: +421 2 52965986

e-mail: du@theatre.sk **www.theatre.sk**

Realizácia / Realisation

Riaditeľ festivalu / Director of the Festival

Darina Kárová

Simultánne čítanie / Simultaneous reading

Čajka - **Géza Benkő**, Kyslík - **Romana Maliti** a **Milan Chalmovský**, Nevina a Tri sestry - **Juraj Hrčka**

Festivalový štáb / Festival Staff

Zástupca riaditeľa, redakcia / Deputy Director, Editorial Office: **Lujza Bakošová**, Manažér pre zahraničné vzťahy / International Relations Manager: **Katarína Dudáková**, Ekonóm, doprava / Economist, transport: **Dana Spišáková**, Sekretariát / Secretary: **Soňa Tóthová**, Manažér pre styk s médiami / Media relations manager: **Natália Bokníková**, Sef javiskovej techniky / Stage Engineering: **Štefan Ondica**, Fundraising manager: **Katarína Dudáková**, Manažér pre sprievodný program a komunikáciu s mládežou / Manager for Accompanying programme and communication with youth: **Slavka Civáňová**, Ubytovanie / Accommodation: **Viera Burešová**, Organizácia práce dobrovoľníkov / Organisation of volunteers work: **Rastislav Nittnaus**, Vstupenky / Tickets: **Gabriela Belková**, Manažér pre zahraničných hostí / Manager for Foreign Guests: **Delphine Sastron**, Asistenti / Assistants: **Martina Filinová**, **Zdenka Konečná**, **Ján Valter**, **Marianna Petrová**

Preklady recenzí / Reviews translations

Lujza Bakošová, **Martina Filinová**, **Zdenka Konečná**, **Romana Maliti**, **Henrieta Szallayová**, **Martina Vannayová**

Festivalový denník FESTNÍK / Festival's daily paper FESTNÍK

šéfredaktor / editor in chief: **Vladimír Štefko**

redakcia / editorial staff:

študenti Katedry Divadelnej vedy Vyskej školy múzických umení v Bratislave, Subkatedry divadelného manažmentu Vyskej školy múzických umení v Bratislave, študenti katedier estetiky a žurnalistiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Propagácia / Promotion

Výtvarné riešenie propagáčnych materiálov a veľkoplošnej reklamy DN 2004
Artistic Design of Promotion Materials and Billboard Advertisement of DN 2004
Milan Mikula

Zvučka DN 2004 / Theme Music of DN 2004: **Michal Ničík**
Rozhlasový spot / Radio Spot: **Natália Bokníková**, **Robert Roth**
Televízny spot / TV Spot: **Natália Bokníková**, **AVI Studio**, **Robert Roth**
Fotodokumentácia predstavení / Photodocumentation of Performances: **Ctibor Bachratý**
Reportážne foto / Reporting Photo: **František Kolář**
Websúťa / Website: **Radoslav Čulák**
Portál THIS: **Tomáš Vicen**, **Igor Gembula**

Ďalej spolupracovali / Further co-operation

Dielne DAB pod vedením Imricha Tótha / Andrej Bagar Theatre workshops headed by Imrich Tóth, technika DAB pod vedením Štefana Ondicu / Andrej Bagar Theatre technicians headed by Štefan Ondica, Mojmírovská kapela pod vedením / Brass Band from Mojmírovce headed by František Březovjak and Peter Belák, Ol'ga Beresecká, Ján Buch, Jozef Dobíš, Eva Dočolomanská, Martin Ďurov, Adam Fülop, Vincent Gajdošík, Robert Godál, Mária Holecová, Danica Hudáková, Ľubica Kajanová, Ria Kmeťová, Marianna Kováčová, Tibor Lindovský, Alexander Maco, Martin Magdina, Tom Penny, Ľubica Roháriková, Diana Selecká, Gabriela Schultzová, Arnošt Slezák, Michal Ševella, Daniel Tesař, Jana Vernarcová a dobrovoľní pracovníci festivalu - študenti Univerzity Konštantína Filozofa, Polnohospodárskej univerzity, Vyskej školy múzických umení a iných vysokých škôl and festival volunteers - students of Constantine the Philosopher University in Nitra, Agricultural University, Academy of Music and Drama and other universities

Garanti sprievodných podujatí Patrons of the Accompanying Events

Adela Gáborová, **Vladimír Rusko** (Slávnosť porozumenia / In Celebration of Understanding, odposluchy rozhlasových hier / listening to the radio plays), **Veronika Gabčíková** (spolupráca so Starým divadlom / co-operation with the Old Theatre Nitra), **Marija Havran** (PST - design - Burza slovenských divadiel / Slovak Theatres Market), **Silvia Hroncová** (PST - Divadelné súvislosti / Theatre and its Context), **Elena Kárová** (medzinárodná konferencia Kultúra - bremeno či kapitál? / international conference Culture - Burden or a Capital?), **Richard Kováčik** (filmové predstavenia / film screenings), **Zuzana Uličianska** (DOSKY 2004, seminár Hlasy novej Európy / seminar Voices of New Europe)

Preklady textov hier / Translations of plays

Nevina - **Barbora Ertlová**, Čajka - **Maria Tóth**, (úprava s použitím prekladu Ľubomíra Vajdičku / adaptation with using translation by Ľubomír Vajdička) Príbeh Ronalda, klauna od McDonalda - **Katarína Zubáčka**, Tri sestry - **Jana Páleníková**, Kyslík - **Romana Maliti**, Boj černocha so psami - **Martina Vannayová** a **Michaela Jurovská**

Programový bulletin festivalu Divadelná Nitra 2004

Programme bulletin of the Divadelná Nitra International Theatre Festival 2004

Vydala / Published by: Asociácia Divadelná Nitra / Divadelná Nitra Association

Zodpovedná redaktorka / Responsible editor: Darina Kárová, riaditeľka festivalu / Director of the Festival

Zostavenie a redakcia / Compiled and edit by: Lujza Bakošová

Preklad textov / Translation of the texts: Viera Rybárová

Grafická úprava / Graphic Layout: Milan Mikula

PREPRESS: RECO s.r.o. Senica

Tlač / Print: ER-PRINT Senica

Milý Juraj,

uplynuli takmer tri mesiace odvtedy, čo som Ti písala ostatný raz. Vieš - ani nebolo kedy, všetkých nás pohľila hektická príprava festivalu.

Niet sa čomu čudovať, z Divadelnej Nitry sa v priebehu rokov stala veľká akcia. Keď som videla v televízii záverečný zostrih z olympijských hier v Aténach, pochopila som, k čomu možno tento náš festival prirovnáť. Na jednom mieste, v pomerne krátkom čase, za prítomnosti veľkého množstva ľudí sa v slávnostnej atmosfére sviatku koncentruje vysoký počet aktivít rôzneho druhu – až dodatočne zistíš, čo všetko si nemal šancu ani len z diaľky zahliadnúť. Ale videli to iní, boli tam (mimochodom – orientáciu ulahčujú tabuľky v Informačnom servise s časovým prehľadom podujatí na každý deň). Taká olympiáda umenia, no bez medailí, jediné, čím tuná tvorcov ovenčujú, sú drevené Dosky.

Pritom – paradoxne – v hlavnom programe figuruje menej inscenácií ako po minulé roky: pokiaľ ide o Slovensko, zrejme sa toľko zaujímavého neurodiло a zahraničie? Pozvali sme aj zopár drahších, súborov a tak sme si celkovo nemohli dovoliť taký počet, ako býva zvykom. A to sme tohto roku dostali od Ministerstva kultúry viac peňazí ako kedykoľvek predtým. A prispeali všetky krajin, z ktorých máme súbory, čo sa vždy nestáva. Aj „veľký“ višegrádsky grant sa nám napokon podarilo získať na nadštandardnú prezentáciu krajín V4. Dúfame tiež v stabilnej podporu Mesta Nitra, s ktorým pripravujeme partnerskú spoluprácu v novej kvalite. Slušné peniaze máme od holandského Prinsa na informačný program CID, portál this.sk a medzinárodnú konferenciu – ale veď to všetko nájdeš v bulletine. Chcem tým len povedať, že dobré divadlo je drahé a platí to už aj pre strednú a východnú Európu.

Všade sme sa chválili, že tento rok máme jeden z najlepších programov v histórii festivalu. Také veci sa asi nemajú nahlas vyslovovať, najmä nie v súvislosti s divadlom, kde stále vládnú duchovia (že by predsa len tá trinástka?). Dva týždne pred začiatkom festivalu zrušil svoju účasť český súbor (dôvody nekomentujem, v programe ho už nenájdete), dva dni pred odovzdáním katalógu do tlače oznamil zranenie francúzsky tanecník (za toto predstavenie sa nám na rozdiel od Čech podarilo nájsť náhradu, dúfam, že rovnocennú – pozor na zmenu miesta a času!). Ale ja verím, že ... no nejdem ani pokračovať.

Už som Ti písala, že sa nadálej orientujeme na divadlo netradičné, objavné, provokatívne, kontroverzné. A že také väčšinou nachádzame u mladších režisériov. Majú schopnosť viďieť veci v nevšedných súvislostiach, ich prah citlivosti je vysší, uvedomujú si bolesti i radosti sveta intenzívnejšie, preukazujú viac odvahy a väčší zmysel pre pravdu. Skrátka – hľadajú hodnoty, aj keď to na prvý pohľad vyzerá, že ich parodujú a znevážajú alebo sa s nimi len tak pohrávajú. Možno im vyhovuje práve metóda negácie, fascinuje ich stretnutie protikladov. Myslím, že my – teda diváci – by sme mali spolupracovať. Hľadajú hodnoty pre nás, lebo my na to možno nemáme čas a vhodné receptory. Alebo áno? Co takto senzor s označením THEATRE?

Ked' budeš chodiť z predstavenia na predstavenie, skús si ich naznamenávať do pomyslenej mapy – jednotlivé inscenácie predstavujú autónome územia a tie sú navzájom príbuzné rôznymi tvarmi, farbami, pospájané mnogými linkami. Napríklad spojnicu medzi Nevinou a Bojom černocha tvorí nielen groteskné videnie a ironia, ale aj zvláštna kombinácia racionalného a metafyzického. Podobne tak v Arabskej noci. Metaforu ľudského spoločenstva ako smetiska, životného priestoru ako kontajnera, nachádzame v Ronaldovi a v Nevine. Inde je to stanica, do ktorej nechodia žiadne vlaky, piwnica, kam nezavíta nijáká návšteva, dom, v ktorom všetky schody vedú nikam. V mnohých hrách dominuje motív uväznenosti, izolovanosti, neslobody. Alebo samoty, nepokoja, strachu z neznámeho. Veľkou a pomerne novou je téma tragickej dôsledkov globalizácie na našu dušu. Pod povrchom mnohých hier tie politikum súčasného sveta. Pôjdeme často na doraz – dotkneme sa prvotnej amorálnosti. Vykúpeme sa v mede a coca-cole. Zaplavia nás farebnými konfetami. Fúknu nám do tváre perie mŕtveho vtáka. Pokiaľ ide o prístup tvorcov k predloham – niekde sa stretneš s absolútnym splynutím s textom a postavami, inde s výrazným scudzením, dekonštrukciou. Absolútne divadlo. Divadlo v divadle. Nedivadlo. Nechýba poézia. Nechýba krásno.

A sme pri rozlúštení tajničky: spoločným pôsobením etického, estetického a emocionálneho vzniká očistný efekt – katarzia. $3 \times e = c$. Očista ako pridaná hodnota neľahkej reality dneška. No prosím – a že kultúra nedisponuje kapitáhom! (Ozaj, príď na konferenciu, podarilo sa nám získať špičkové osobnosti, ale pst!, nesmiem takéto veci hovoriť nahlas, veď si videl...).

Ked' už sme pri tom PST! Jedna novinárka sa ma nedávno spýtala, či to znamená, že slovenské divadlo stíchllo. Aké výstižné! Ja som tým pôvodne myšla, že my by sme mali stíchnuť, aby sme sa započúvali do jeho hlasu – úspechov a strastí. Tak o čom bude Prezentation of Slovak Theatre?

Dear George,

Almost three months have passed since my last letter. You know there was no time. We were all very busy preparing the festival.

It is no surprise. Divadelná Nitra has transformed during the years to a big event. Watching on TV the final montage from the competitions at the Olympic Games in Athens, it came to my mind with what we could compare our festival. At one place, in a relatively short time and with many people present, in a ceremonial atmosphere of a holiday, a lot of various activities are concentrated – it is only later that you realise what you had no chance to see, even from a distance. However, there were others, who could see it, they were there (by the way – orientation is made easier by the notices in the Information Service with an everyday timetable of events). Something like Olympic Games in arts, without medals, the only things the artists are wreathed with are the wooden Boards/Dosky.

Paradoxically, the main programme has fewer performances than in the previous years. Concerning Slovakia probably there was not so much interesting to select from. And abroad? We have invited a few rather expensive ensembles, so we could not afford to invite such number as usual. Still, we have received this year more money than ever before from the Ministry of Culture. In addition, all countries from which we have ensembles have contributed, this does not always happen. We succeeded even in receiving the „big“ Visegrad grant to present the V4 countries to a significant extent. We also hope in a steady support of the Nitra Municipality with which we prepare a new kind of partnership and collaboration. We have got a considerable amount from the Dutch Prins Bernhard Cultuurfonds for the CIT information programme, this.sk portal, and the international conference. You will find all this in the bulletin. I want only to say that good theatre is expensive and this has already been so in central and east Europe, too.

We spoke highly that this year we have one of the best programmes in the festival's history. Such things should not be spoken aloud, especially not in connection with theatre with the elves still keeping their powers there (could the number 13 be behind it?). Two weeks before the beginning of the festival, the Czech ensemble cancelled its participation (I will not comment the reasons, but you will not find the theatre in the programme), two days before printing the catalogue, the French dancer announced his injury (contrary to the Czech performance, we were able to find a replacement for this ensemble, I hope this is an equivalent one – but pay attention to the change of place and time!). However, I believe that ... no, I will not continue.

I have already written that the basic concept has not changed – our focus remains in untraditional, innovative, provocative, and controversial theatre. Young directors usually bring such theatre. They have the ability to see things in unusual contexts, they are more sensitive, they can recognise more intensively the problems of today, and they have more courage and greater sense of truth. In short, they seek values, although at first sight it may seem as if they mocked or tried to discredit or just played with them. Maybe they just like rejection, they may be fascinated by the conflict of oppositions. I think that we, the viewers, should collaborate. They seek values for us, because we may not have time or suitable receptors. Yet, do we have them? What about the sensor labelled as THEATRE?

When you go from one performance to the other, try to make notes on an imaginary map – individual performances represent autonomous territories that are related by various shapes and linked by many lines. For example, the connection between the Innocence and the Black Battles with Dogs is built not only on grotesque and irony but also on a special combination of rational and metaphysical. The Arabian Night is similar. The metaphor of human community as a wasteland, the environment as a garbage container can be found both in Ronaldo and in the Innocence. In some other performances, we can find a railway station with no trains to come, a basement with no visitors, a house with all staircases leading nowhere. The motives of imprisonment, isolation, lack of freedom dominate in many plays. Sometimes it is loneliness, unease, and fear of the unknown. Globalisation and its tragic consequences on our souls make another big and rather new theme. Contemporary world politics burns slowly under the surface of many plays. We will often reach the limits – we will touch the original amorality, we will bathe in honey and Coca-Cola. Colourful confetti will flood us. The feathers of a dead bird will be blown on our faces. Concerning the approach to the texts – sometimes we will encounter a total identification both with the text and the characters; sometimes we find a radical alienation and deconstruction. Absolute theatre. Theatre in theatre. Non-theatre. Poetry is not absent. Beauty is not absent.

And here is the answer to the puzzle: by the joined effect of ethical, esthetical and emotional, catharsis is created $3 \times e = c$. Catharsis as the added value to the troubled reality of today. They say that culture does not offer any benefits. (Oh, come to the conference, top personalities will take part in it, but pst!, I cannot say such things aloud, you could see...).

Na lúštenie je toho tu viac. Ale už som Ti písala, že ENTERR znamená European New Territories, teda že festival chce vkočiť na menej prebádané územia, predstavi niektoré nové tendencie, témy, divadelné hry, privedie do Nitry menej známe osobnosti. A propos – budeš mať príležitosť stretnúť sa tu so všetkými režisérmi. Slúbili, že prídu. Sem tam budú aj nejakí autori hier. No – Dea sa ospravedlňila, Rolanda sme tu súm ani nepozývali, Anton Pavlovič a Bernard-Marie dlhodobo neodpovedajú. Príde aj okolo 50 individuálnych hostí zo zahraničia – spočítali mi to na sekretariáte, že vraj z 21 krajín.

A množstvo mladých ľudí: výše 100 sa ich prihlásilo za hostesov, teda dobrovoľníkov, ostatní prídu ako gurmeti nerušene vychutnávať lahôdky divadelnej kuchyne, pôvab REGIONálnych aktivít i STRETNUTIA s hudbou, poéziou, rozhlasovou hrou, výtvarným umením, filmom (nezabudni, že sú zaujímavé filmy v programe). Ved' sme im aj urobili celkom slušné zľavy, zabezpečili ubytovanie a tak. Na Festníku sa bude podieľať skoro 20 bratislavských i nitrianskych študentov. Divadelná Nitra bude skutočne YOUTH – your theatre.

A pre tých najmenších Festival deťom.

A pre všetkých od piatku do nedele Divadelný jarmok.

Čo možno chcieť viac? Snáď len, aby prišli všetci, čo slúbili, aby štáb vydržal s nervami, aby sa nepokazilo počasie...

Milý Juraj, pozrela som sa na hodiny, musím končiť, prepáč. Uvidíme sa nanejakej akcii, aj keď... vieš, ako je to so mnou počas festivalu – zrejme Ti len z diaľky zamávam. No možno niekedy večer v novom festivalovom stane.

Želám Ti krásne dni v Nitre plné oslobodzujúceho pocitu zo stretnutia s umením a s priateľmi!

Tvoja Darina

When speaking about PST! A journalist asked me recently if this means that Slovak theatre fell silent. What an apt remark! I thought originally that we should go silent and listen to its voice – the voice of success and sorrows. What will the Presentation of Slovak Theatre be about?

There are more puzzles to be solved. I have already written that ENTERR means European New Territories, that the festival enters less-known territories, introduces some new tendencies, themes, plays, it will bring to Nitra less familiar personalities. À propos – you will have the opportunity to meet all the directors. They have promised to come. Some of the authors will be present as well. Well – Dea has apologised. Roland was not even invited, Anton Pavlovich and Bernard-Marie have not been answering for a long time. About 50 individual guests from abroad will come – they counted it in the office and told me that 21 countries would be represented.

In addition, many young people: over 100 applied to work as volunteers, the others will come as gourmets to enjoy peacefully the delicacies from theatre kitchen, the charm of REGIONal activities and the MEETING with music, poetry, visual arts, film (do not forget about interesting films on the programme). We made substantial reductions for young people, provided accommodation, etc. Almost 20 students from Bratislava and Nitra will participate at the Festník. Divadelná Nitra will really be YOUTH – your theatre.

For the little ones – Festival for Children.

For all from Friday to Sunday – Theatre Fair.

Can we wish anything more? Perhaps, that all who promised would come, for the staff to hold it out, for the weather to keep fine...

Dear Juraj, it is late. Sorry, but I must finish. We will meet at some of the events, although, you know what the situation is with me during the festival – I will probably just give you a wave from a distance. Maybe, in the evening, at the festival's new meeting point.

I wish you nice days in Nitra, filled with liberating emotion coming from the meetings with art and friends!

*Yours sincerely,
Darina*

